

VERSLAG OPENBARE VERGADERING COMMISSIE VEILIGHEID, BESTUUR EN FINANCIËN D.D. 16 DECEMBER 2021

[Typ hier]

Datum verslag 23 december 2021
Locatie Stadhuis, de hal
Verslag door Geertjan Benus (Notutekst)
Vaststelling verslag Januari 2022

Verslag openbare vergadering Commissie Veiligheid, bestuur en financiën

Aanwezigen:

10 Middagvergadering

De voorzitter, mevrouw R. Heijne, de wethouders mevrouw A. Klein, de heer E. Eerenberg en wethouder K. Diepeveen en de burgemeester S. Dijkma, voorts de leden: de heer F. Dekkers (GroenLinks), de heer P. van Corler (GroenLinks), mevrouw Bijsterbosch (D66), de heer M. Koning (D66), mevrouw J. Admiraal (ChristenUnie), mevrouw R. Streefland (ChristenUnie), de heer D. Gilissen (VVD), mevrouw T. Meerding (VVD), de heer R. van der Zweth (PvdA), mevrouw H. Assen (PvdA), de heer B. van Steeg (CDA), mevrouw J. Zwinkels (CDA), mevrouw L. Snippe (Partij voor de Dieren), de heer R. Wiegant (SP), mevrouw E. Kendir (Student & Starter), mevrouw M. van Mil (Student & Starter), de heer M. Sungur (DENK), de
20 heer H. van Deún (PVV), en van de griffie de commissiegriffier de heer J. Schueler en de (commissiesecretaris).

Avondvergadering

De voorzitter, de heer D. Gilissen, de burgemeester S. Dijkma, voorts de leden: de heer P. van Corler (GroenLinks), mevrouw Bijsterbosch (D66), de heer M. Koning (D66), mevrouw R. Streefland (ChristenUnie), mevrouw T. Meerding (VVD), de heer R. van der Zweth (PvdA), mevrouw Assen (PvdA), de heer B. van Steeg (CDA), mevrouw J. Zwinkels (CDA), mevrouw L. Snippe (Partij voor de Dieren), mevrouw E.
30 Sungur (DENK), en van de griffie de commissiegriffier de heer J. Schueler en de (commissiesecretaris).

Verslag openbare vergadering commissie Veiligheid, Bestuur (en Financiën) d.d. 16 december 2021

Aanwezigen:.....	- 1 -
1. Opening en mededelingen.....	- 2 -
1a. Heropening	- 2 -
2. Vaststellen van de agenda en agenderingen	- 2 -
2. Vaststellen agenda en inventarisatie agendapunten	- 2 -
3. Vaststellen van de agenderingen, ingekomen agenderingen.....	- 2 -
40 4. Verslag 18 november 2021.....	- 4 -
4.1 Verslag Adviescommissie Controle en Financiën 4-11 2021	- 4 -
5. Raadsvoorstel Regeling Risicovolle Projecten Restauratie Domtoren, Cultuurcluster Berlijnplein en Programma Werven	- 4 -
5.1 Rekenkamerbrief Raadsbrief Rekening Risicovolle Projecten	- 4 -

	5.2	Reactie op Raadsbrief Rekening Risicovolle projecten.....	- 4 -
	6.	Raadsvoorstel Verordening Onroerende Zaakbelasting.....	- 16 -
	7.	Raadsvoorstel Nota "Grenzen stellen Perspectief Bieden"; tegengaan van ontwrichtende effecten van drugsgelateerde criminaliteit.....	- 18 -
	8.	Raadsbrief stand van zaken aanpak straatintimidatie.....	- 59 -
50	8.	Raadsvoorstel Antidiscriminatieagenda.....	- 59 -
	8.1	Raadsbrief aanpak straatintimidatie.....	- 59 -

Middagvergadering 18 november 2021

1. Opening

De voorzitter, mevrouw Heijne, opent de vergadering van deze commissie om 14.00 uur en heet iedereen welkom. Zij attendeert op de corona-richtlijnen om na te leven. Voor agendapunt 5 geldt dat de bespreking van de vorige vergadering wordt voortgezet op basis van de overgebleven spreektijden.

60 Mededelingen
Geen.

Avondvergadering

1a. Heropening

De voorzitter, de heer Gilissen, heropent de vergadering van deze commissie om 20.00 uur. Hij heet alle aanwezigen welkom.

Mededelingen
Geen.

70 **2. Vaststellen van de Agenda en agenderingen**

2.1 Vaststellen van de Agenda van 16 december

Zie de voorgestelde agendapunten op de Agenda van vandaag worden conform vastgesteld.

3. Vaststellen van de agenderingen, ingekomen agenderingen

De commissie besluit het navolgende:

3.1 Derde begrotingswijziging 2021

80 Het voorstel is om dit met de A-status door te geleiden naar de raad. De commissie gaat daarmee akkoord.

3.2 Nagekomen agenderingen

3.2.1 Burgerberaad in Utrecht, brief aan de raad d.d. 22 november 2021

Het voorstel is een Raadsinformatiebijeenkomst van 60 minuten en een commissie-debat van 60 minuten. De commissie gaat daarmee akkoord.

3.2.2 Raadsvoorstel Zienswijze Kadernota VRU

Het voorstel is een commissievergadering van 45 minuten. De commissie gaat daarmee akkoord.

90 **3.2.3 Raadsvoorstel Zienswijze Oprichting Stichting risicobeheer Veiligheidsregio's**
Het voorstel is een commissiebehandeling van 60 minuten. De commissie gaat daarmee akkoord.

3.2.4 Raadsinformatiebijeenkomst over bedelverbod

Het verzoek is gedaan een Raadsinformatiebijeenkomst over bedelverbod te organiseren voor 60 minuten. De commissie gaat ermee akkoord.

100 **De heer Dekkers** (GroenLinks) sluit zich aan bij deze agendering. Hij vindt het wenselijk om organisaties als Schout & Recht op hierbij te betrekken.

De heer Gilissen (VVD) sluit zich hierbij aan, ook als het gaat om de verbreding van het onderwerp.

De heer Sungur (DENK) overweegt of 60 minuten nu wel voldoende is.

De voorzitter vraagt of andere partijen zijn die vragen stellen bij de geraamde tijd.

Mevrouw Zwinkels (CDA) hoort het begrip “verbreding” - zij zou tegemoet willen aan de overweging van de heer Sungur. Zij doet het voorstel van 75 minuten.

De voorzitter concludeert dat de geraamde tijd 75 minuten is. Partijen hebben de ruimte om buiten deze zaal hierover nader onderling af te stemmen.

3.2.5 Raadsinformatiebijeenkomst over lachgasverbod

110 Het voorstel is gedaan een RIB van 60 minuten te organiseren.

De heer Gilissen (VVD) vindt dit een goed initiatief en sluit zich aan.

De voorzitter concludeert dat deze Raadsinformatiebijeenkomst georganiseerd wordt voor 60 minuten.

3.2.6 Het voorstel om spreektijden en fractiebudget te bespreken

De voorzitter kondigt aan dat het voorstel is dit onderwerp in 45 minuten te bespreken. Zij concludeert dat de commissie dit voorstel accepteert met inbreng van het CDA en de VVD.

3.3 Agenderingen ter plaatse, mede naar aanleiding van de ingekomen raadsbrieven

3.3.1 Afhandeling van WOB-verzoeken

120 **Mevrouw Bijsterbosch** (D66) stelt voor een commissiebehandeling te organiseren over de afhandeling van WOB-verzoeken. Zij geeft graag enige richting aan hoe ervoor te zorgen dat dat in de toekomst beter en tijdig af te handelen, zeker gezien de invoering van de nieuwe Wet WOO (Wet Open Overheid) met ingang van mei 2022. Zij begreep dat de fracties VVD, GroenLinks, de PvdA en het CDA daarbij willen aansluiten. Zij dachten aan 60 minuten.

130 **De heer Gilissen** (VVD) bevestigt dit verzoek te ondersteunen. Hij suggereerde in de App-groep een korte gefocuste technische bijeenkomst voor af te willen organiseren samen met medewerkers van de gemeente Utrecht. Dat mag wat hem betreft een Raadsinformatiebijeenkomst zijn van 60 minuten en daarbij mensen uit te nodigen die vaak een WOB-verzoek in dienen. Hij denkt dat dit het debat ten goede komt. Het gaat om de WOO, de WOB de werkwijze van de WOB.

De voorzitter concludeert uit de reactie van de commissie dat zij een commissievergadering agendeert van 60 minuten met daaraan voorafgaand een Raadsinformatiebijeenkomst van 60 minuten over de WOO en de WOB.

3.3.2 Afhandeling van WOB-verzoeken

140 **De heer Gilissen** (VVD) attendeert de commissie op de nota WAVA die in de pipeline zit. Die is gepland in het eerste kwartaal van 2022. Hij hecht er aan ernaar te streven die nota in deze raadsperiode te bespreken en die in februari op de agenda van de commissie te zetten zodat de raad daarover voor de verkiezingen nog een besluit kan nemen. Hij legt de vraag voor aan het college of dat haalbaar is.

Wethouder Klein doet er alles aan om ervoor te zorgen dat deze nota er komt en zij hoopt zo snel mogelijk.

De heer Gilissen (VVD) doet het voorstel dit op de voorraad-agenda van VBF te plaatsen van februari.

De voorzitter concludeert dat het voorstel wordt toegevoegd aan de voorraad voor VBF-agenda van februari.

Zij concludeert dat hiermee dit agendapunt afdoende is besproken.

4. Verslag 18 november 2021

150 **De voorzitter** attendeert de commissie op het verslag van de openbare vergadering van de besloten vergadering. Zij concludeert dat de commissie voor een gedeelte het verslag van de besloten vergadering openbaar heeft gemaakt en attendeert daartoe op de arceringen in het verslag van de besloten vergaderingen. Zij concludeert dat commissie kan instemmen met openbaarmaking; blauw gearceerde delen blijven besloten.

De commissie stelt bij de verslagen conform vast.

De heer Gilissen (VVD) verneemt desgevraagd dat de lijst van toezeggingen niet meer op de agenda staat.

160

4.1 Verslag Adviescommissie Controle en Financiën 4-11 2021

De commissie heeft dit verslag zonder commentaar ter kennisgeving aangenomen.

5. Raadsvoorstel Regeling Risicovolle Projecten Restauratie Domtoren, Cultuurcluster Berlijnplein en Programma Werven

*Wethouder: Klein, Eerenberg en Diepeveen. Beleidsterrein: Financiën
Indicatieve behandeltime: 60 minuten.*

170

Op 17 juni 2021 heeft de gemeenteraad de Regeling Risicovolle Projecten vastgesteld. De regeling werkt de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad uit ten aanzien van risicovolle projecten. De startdocumenten structureren de kaderstelling en de informatievoorziening over de meest risicovolle projecten van de gemeente. Bij vaststelling van de Regeling heeft de raad besloten om voor de projecten een startdocument vast te stellen bij de tweede bestuursrapportage 2021, tenzij later in het jaar een projectbesluit wordt aangeboden. Dat betekent dat nu drie startdocumenten voorliggen en drie startdocumenten volgen later dit jaar, omdat voor deze projecten in het komend jaar een nieuw projectbesluit voorligt. Gelijktijdig zijn vijf voortgangsrapportages ter informatie bijgevoegd. De startdocumenten en voortgangsrapportages dragen er toe bij de dialoog over sturing, beheersing en bijsturing van deze projecten vorm te geven.

180

Met het startdocument stelt de raad niet de kaders zelf vast, maar de bundeling van al vastgestelde kaders voor betreffend project. Voor de overige drie van de zes RRP-projecten worden in de komende maanden nieuwe projectbesluiten aan de raad voorgelegd, waarna het startdocument, als bundeling van deze kaders, aan de raad zal worden aangeboden. Dit geldt voor de projecten Merwede, Overvecht Noord aardgasvrij en voor de NRU.

Advies griffie:

In dit debat wordt het desbetreffende raadsvoorstel met de bijbehorende startdocumenten behandeld in aanwezigheid van de wethouder financiën en de betrokken wethouders bij de inhoudelijke projecten (restauratie domtoren, cultuurcluster Berlijnplein en het programma werven). Hierbij kunnen naast de woordvoerders financiën ook de inhoudelijke woordvoerders aanwezig zijn.

190

In dit commissiedebat wordt tevens op verzoek van het college besproken of de opzet van de voortgangsrapportages bijdraagt aan de werking van het RRP-instrument (zie raadsbrief voortgangsrapportages RRP). Desgewenst kunnen de commissies de voortgangsrapportages (Overvecht Noord aardgasvrij en NRU, naast bovengenoemde projecten) inhoudelijk agenderen voor de eigen commissie.

5.1 Rekenkamerbrief Raadsbrief Rekening Risicovolle Projecten

5.2 Reactie op Raadsbrief Rekening Risicovolle projecten

De voorzitter leidt dit onderwerp in. Zij refereert aan de annotatie bij de agenda (zie boven). Dit onderwerp wordt in twee termijnen besproken.

De heer Sungur (DENK) verlaat de zaal reglementair voor een ander overleg en verneemt toestemming om bij het volgende agendapunt de zaal weer te betreden.

De commissie

200 **Mevrouw Admiraal** (ChristenUnie) dankt het college voor het harde werken. In het komende jaar zal de gemeente en de raad hieraan moet sleutelen. Zij spreekt van een waardevolle start.

Zij gaat allereerst in op de vormgeving van de startdocumenten. Hierover is in de adviescommissie kort gesproken. Haar fractie hecht waarde aan uniformiteit in de documenten. De kaders staan niet voor niets in de verordening. Zij vindt het fijn projectoverstijgend, gemakkelijk trends te kunnen waarnemen en in één oogopslag alle projecten te kunnen beoordelen. Daarnaast verschilt de waarde van die informatie in het document: zij ziet in dat opzicht grote verschillen tussen het wervengebied en de domtoren. Zij zou het fijn vinden wanneer het college hierin een lijn trekt. 210 Zij ontvangt hierop graag de reactie van de wethouder.

Zij vindt in vergelijking tot andere startdocumenten het startdocument Wervengebied onvoldoende, vooral gezien de complexiteit en de gelden die met dit project gemoeid zijn, moet het wat haar betreft aan de voorkant goed vaststaan. Met betrekking tot de risicoparagraaf en de Governance mist haar fractie enige uitgebreidheid. Zij ziet in dat in vergelijking met de governanceparagraaf in de andere startdocumenten hierin veel winst te behalen is. Zij legt de vraag voor hoe het zit met overlegstructuur, en zij vraagt naar de taken van de betrokken partners. Zij zou graag hierop meer zicht hebben vanaf de voorkant, juist omdat dit onderdeel was van de kritiek op de Uithof lijn en elke aanleiding tot het indienen van de motie om de regeling in te stellen. 220

Daarnaast heeft haar fractie twijfels over de uitgebreidheid van de risicoparagraaf. Met de looptijd van dit project zijn de risico's en beheersmaatregelen wel heel summier beschreven en geeft het onvoldoende inzicht in de risico's en de beheersmaatregelen. Zij vraagt of de wethouder bereid is om het startdocument Wervengebied uit te breiden en dit meer naar analogie te doen van de andere twee startdocumenten.

Tenslotte gaat zij in het algemeen in op de risicoparagraaf. De verschillen in de beschrijving zijn groot. Haar fractie ziet graag een combi van de paragraaf zoals beschreven in het startdocument Domtoren enerzijds en in het startdocument Berlijnplein anderzijds. Zij ziet een goede beschrijving van de beheersmaatregelen in het startdocument Berlijnplein. En in het startdocument Domtoren ziet zij een hele goede matrix waarin duidelijk staat aangegeven van wie de actie is en wie daarvoor verantwoordelijk is. Zij vraagt of de wethouder bereid is deze wijziging door te voeren. 230

Mevrouw Zwinkels (CDA) spreekt namens haar collega de heer Dijkstra. Zij dankt iedereen die een bijdrage leverde aan de voorliggende documenten: de startdocumenten en de voortgangsrapportages.

Haar fractie vindt het goed te merken dat de informatievoorziening richting de raad met deze acties op een daadkrachtige manier wordt opgepakt. Gezamenlijk wordt gewerkt aan een betere tegemoetkoming aan het budgetrecht en de controlefunctie van de raad. Dat was de bedoeling in het licht van de lessen die getrokken zijn uit de Uithoflijn. 240

Zij vond het goed te lezen dat het college werkt aan een professionalisering op het gebied van risicomangement. Zij is het ook eens met het advies van de Rekenkamer als het gaat om scherper in beeld brengen van de gevolgen voor de begroting. Het CDA is blij met die toezegging en wil naast het pleidooi voor meer bondigheid, meer aandacht voor de kosten-batenanalyse, niet alleen van de projecten, maar ook

250 van deze rapportages. De kosten van vaker en diepgaander rapporteren worden betaald uit het projectbudget; haar fractie heeft door middel van een amendement daarbij al haar vraagtekens gezet. Er is alle reden om extra werklust beperkt te houden.

Volgens het CDA is de inzet goed, maar zij ziet verbetermogelijkheden in de huidige vorm en inhoud. Zij adviseert het college focus te houden op wat belangrijk is. In het algemeen is te zien dat de raad weliswaar van meer informatie wordt voorzien, maar zij stelt vragen bij de relevantie van alle informatie. Zij schetst wat allemaal verlangd wordt en wat expliciet inzichtelijk gemaakt wordt en stelt vragen bij of dat wellicht iets teveel van het goede is.

260 Zij vindt de Voortgangsrapportage Overvecht Noord Aardgasvrij beknopt en overzichtelijk. Dat werkt haars inziens goed. Tegelijkertijd ziet zij dat onderdelen niet altijd even compleet zijn: zo is aangegeven dat er nog geen risicoanalyse is gemaakt omdat het startdocument nog niet is vastgesteld. Het lijkt haar fractie vreemd dat er in een voortgangsrapportage van risicovolle projecten een risicoanalyse ontbreekt.

270 In de voortgangsrapportage Werven is aangegeven dat een van de grootste risico's bij het werken met erfgoed de onmogelijkheid is van voorspellen. Achter elke steen kan een verrassing vandaan komen. Zo is de informatie niet erg nuttig. Zij vraagt of er al een second opinion is uitgevoerd naar aanleiding van het rapport van de kostendeskundige. Zij vraagt hoe verslag wordt gedaan van de werkzaamheden zo dat in de komende decennia bekend is wat achter de stenen zat en zo dat er geheugen ontstaat in de organisatie. Niet alle informatie uit dit document is even relevant.

Het CDA vraagt zich af of de informatie relevant is in de voortgangsrapportage Werven over het bedrag dat nodig is en dat de bestedingen iets achter lijken te liggen en het plan iets te wijzigen in de indeling van de administratie om beter financieel te kunnen sturen. Zijn de raadsleden hiermee beter geïnformeerd? Ook wordt uit de informatie niet duidelijk wat de te verwachten impact is van de stijgende grondstoffenprijzen, van bijvoorbeeld staal. Zij roept het college op óf concreet te worden óf de informatie te schrappen. Hoe ver liggen de bestedingen achter? Wat wordt gewijzigd in de administratie, en welke impact wordt verwacht bij de stijging 280 van de prijzen van grondstoffen? Concretere indicatie en verwachtingen hierin zijn wat haar fractie betreft belangrijk.

Haar fractie geeft het college mee focus te houden op wat belangrijk is. Zij stelt dat het scherper maken van keuzes zowel de opstellers als de lezers helpt te voorkomen dat partijen elkaar een enorme werklust opleggen. Zij haalt in dat opzicht de desbetreffende inbreng van de ChristenUnie aan.

290 Het CDA ontving het werken met het Stoplichtdashboard goed. Zij ziet mogelijkheden om individuele weergave iets te verbeteren. Formats kunnen daarbij helpen. Zij geeft het college mee niet al te veel verplichte formats te creëren en aan de expertise en het inschattingsvermogen van de opstellers te laten hoe zij de essentiële informatie aan de raad gaan verstrekken.

De heer Dekkers (GroenLinks) vindt het een goede zaak dat het bestuur beschikt over de regeling risicovolle projecten, en hij vindt het mooi dat in de startdocumenten de risico's goed in beeld worden gebracht.

GroenLinks sluit zich aan bij het pleidooi voor meer uniform hanteren van de formats. Dat helpt de raad om snel overzicht te krijgen en te behouden.

Hij ziet dat bij het startdocument wervengebied de subkaders helemaal losgelaten zijn waardoor die minder dringend geïnterpreteerd lijken te zijn. Zijn fractie pleit voor die dringende interpretatie.

300 Hij legt de vraag voor of het bestuur nu scherp genoeg is op de ontwikkeling van nieuwe risico's. De stijgende bouwkosten zijn nog niet overal terug te zien, terwijl die kosten alle projecten raken. Hij vraagt naar de visie van de wethouder hierop. Kijkt het stadsbestuur voldoende vooruit met deze stukken of kijkt het stadsbestuur veel terug?; hij noemt als voorbeeld het Berlijnplein met het signaal dat er wordt gekeken naar mogelijkheden om te besparen om toegenomen bouwkosten op te vangen en hij leest dat ook al terug in het startdocument. Toch staat bij "geld" de kleur op onveranderd, terwijl de ontwikkeling toch zeker aandacht vraagt.

310 Hij vraagt of het wellicht slim is om elk kwartaal bij alle projecten een risico-overleg te organiseren met het oog op de vraag hoe te zorgen voor voldoende scherp vooruitkijken en op het signaleren van die nieuwe risico's.

Met betrekking tot het Berlijnplein gaat hij in op de toezegging 21/152 over het beoordelingskader voor diversiteit van aanbod en inclusiviteit dat terugkeert in de halfjaarlijkse voortgangsrapportage; hij ziet die nog niet terug in deze voortgangsrapportage. Hij vraagt waarom dat het geval is en of het terug komt in de volgende voortgangsrapportage.

De heer Gilissen (VVD) dankt het college voor deze voorliggende documenten.

320 Het stadsbestuur is aan zet om een succes te maken van risicovolle projecten. Er ligt een mooie aanzet in de vorm van de startdocumenten en de voortgangsrapportages voor een aantal projecten die als zodanig zijn geïdentificeerd.

Hij refereert aan de inbreng van de ChristenUnie over de uniformiteit. De oproep van zijn fractie is om zeker ook in de onderliggende rapportages meer gelijkvormigheid te betrachten, zonder dat zijn fractie wil vastleggen hoe het precies er uitziet. Hij ziet mogelijkheden in kruisbestuiving medewerkers van verschillende projecten bij elkaar te laten zitten. Het startdocument voor de werven scoorde het minst goed op dat aspect, zoals ook al gezegd.

330 Hij zoomt in op het startdocument Werven. Zijn fractie stelt daarover enkele vragen: hoe zal het samenwerkingarrangement zoals toegezegd terugkomen in het risicomodell. Een tweede voor hem belangrijk punt is het mogelijk risico van het postenverhaal; juridische procedures. In de reservering zit een aanzienlijk bedrag waarop de bewoners een andere visie kunnen hebben en waartegen zij mogelijk in het geweer zullen komen. Dat vindt hij onvoldoende terugkomen als onderkend risico, ook in de rapportage over het wervengebied. Hij vraagt de reactie van het college hierop en of het college bereid is in een volgende voortgangsrapportage het procesrisico te laten terugkomen en te becijferen.

Mevrouw Bijsterbosch (D66) vraagt of de VVD dit als startdocument stevig genoeg vindt. Zij refereert hierbij aan de inbreng van de heer Gilissen over "een volgende voortgangsrapportage het procesrisico te laten terugkomen". Kan de raad het vaststellen?

340 **De heer Gilissen** (VVD) antwoordt dat de raad het debat nu voert. Hij heeft gezegd dat dit document het minst goed scoort. Hij was nog niet zo ver om te zeggen dat het de prullenbak in kan. Verbetering is wat hem betreft mogelijk; wat nu te verbeteren is graag nu verbeteren. Als de verbetering nu niet mogelijk is dan later. Hij is vooral benieuwd naar de reactie van het college.

De voorzitter vraagt de beantwoording in interrupties kort te houden.

De heer Gilissen (VVD) rond hiermee zijn bijdrage af.

350 **Mevrouw Bijsterbosch** (D66) is tevreden met het startdocument Domtoren en het startdocument Berlijnplein. Zij ziet nog wel een risico als het gaat om de stijging van de bouwkosten. Het lijkt haar van belang dit expliciet aandacht te geven in de voortgangsrapportages.

Haar fractie is nog niet tevreden over het startdocument wervengebied. Zij vindt die nog niet afgerond. Zij leest nog niet helder terug dat een keuze gemaakt zal worden voor hoe de kostenverdeling te bepalen; via de optie van het college of via de optie van de commissie van Wijzen. Dat was een groot deel van het debat vlak voor de zomer. Zij overweegt dat het mogelijk wel de kern was van het debat destijds. Haar fractie drong voor de zomer aan op een zo spoedig mogelijk duidelijkheid te scheppen voor de keldereigenaren en zo spoedig mogelijk daarin de knoop door te hakken. Zij las dat niet helder terug. Wordt die knoop begin 2022 doorgehakt?
360 Zij refereert aan de desbetreffende inbreng van haar collega commissielid de heer Gilissen over de weging van de risico's en de kans dat de gemeente juridisch tegenover de inwoners komt staan en dat het voorstel wat te gaan doen in de kostenverdeling geen stand houdt. Zij leest in het startdocument daarover niets. Wanneer krijgt de raad daarop grip?
Zij las ook nog over het ophalen van risico's bij partners in de stad en bij andere onderdelen van de gemeente in Q3/4 van dit jaar. De vraag kwam daarbij op waarom het startdocument niet eerst dan vast te stellen wanneer het beeld compleet is. Dan zou dat van toegevoegde waarde zijn voor de raad. Zij hoort hierover graag de wethouder.

370 **De heer Van Deún** (PVV) ziet dit stuk als een eerste begin. Hij beschouwt het als een belangrijk instrument om het college te controleren. Kijkend naar de startdocumenten ziet hij haken en ogen.

De heer Van Der Zweth (PvdA) vindt het goed dat de startdocumenten er liggen. Hij vindt dit een belangrijke regeling. Hij dankt het college daarvoor. Hij onderstreept het belang van de uniformiteit. Ook vanuit zijn fractie is dit een sterke wens. Hij wil twee hoofdpunten bespreken.
380 Zijn fractie wil goed inzicht hebben in de regelingen die er net buiten vallen en die uiteindelijk niet een dergelijk startdocument krijgen. Hij heeft een strekt ter vervanging van het afwegingskader gekregen. Onder 4.3 is dat opgenomen. Hij leest letterlijk: "Bij de afweging van het project transitie van WeGo4It en de westelijke Stadsboulevard is geen puntentotaal van 30 of meer gehaald. Voor het nieuwe Zandpad geldt een doorlooptijd vanaf het ingaan van de regeling van minder dan twee jaar. En daarmee valt het niet onder de regeling." Zijn fractie zoekt dan meer context. Hij vraagt of het college de conclusie logisch vindt ondanks het puntenaantal. Zitten er misschien wel risico's waarmee rekening gehouden moet worden. Houdt dan op een andere manier de vinger aan de pols. Het debat moet gaan over het grijze gebied voor regelingen die er net niet onder vallen.
390 Zo moet het bestuur zichzelf scherp houden en alles in beeld krijgen. Hij vraagt hierop de reactie van de wethouder.

De heer Gilissen (VVD) gaat in op het Zandpad. Bij het lezen voelde het voor hem een beetje krom. Dit houdt de gemoederen in het stadhuis en op het Zandpad behoorlijk bezig. Hij zet uiteen dat de raad ervoor kan kiezen een regeling zelf aan te

wijzen als risicovol project. Hij stelt dat dan over de overgangstermijn heen gestapt kan worden. Hij legt dit als mogelijkheid voor aan de PvdA.

400 **De heer Van der Zweth** (PvdA) bevestigt dat het een optie is als raad dit zo te doen maar moet de raad daar niet al te happig op zijn. Hij zoekt juist context bij het college voor waarom ze er niet onder vallen. Dat staat er nu heel bondig. Maar hoe beoordeelt het college dat verder? En waar ziet het college de goede controles?

De VVD sprak over het Zandpad. Hij heeft vooral vragen bij WiG04lt. Dit raakt heel direct een kwetsbare groep in de stad. Hij zou meer context willen krijgen van het college.

De heer Dekkers (GroenLinks) vraagt of de PvdA het met hem eens is dat alleen politieke gevoeligheid van een onderwerp niet voldoende is om iets tot risicovol project te benoemen.

410 **De heer Van der Zweth** (PvdA) is het daarmee eens. Hij voegt toe dat ook bij het Zandpad financiële belangen zitten. Hij interpreteert het punt van de VVD dat de raad een project ook risicovol kan noemen. Dat deelt hij. Hij wil dan wel goede context krijgen van het college om die afweging goed te kunnen maken. De context is er nu niet. Hij vraagt reactie van de wethouder Financiën.

420 Voor zijn fractie was het risico van impact op de samenleving van groot belang en dan specifiek kwetsbare inwoners in de stad. Dan kan het gaan om minder geld of een minder groot project of minder mensen die geraakt worden. Wanneer mensen kwetsbaar of afhankelijk zijn van de overheid wil hij dat weten en wil hij kunnen ingrijpen. Hij gaat ervan uit dat iedereen de toeslagenaffaire in zijn hoofd heeft. Dit is een van de criteria, aangescherpt naar aanleiding van de vragen van zijn fractie. De Rekenkamer kwam ook met een brief waarin die Kamer constateert door de manier waarop deze projecten geselecteerd worden (meer overlap, snellere optelling van punten) dat dat soort projecten er eerder buiten valt. Hij vraagt de wethouder hoe te borgen dat wanneer het projecten zijn die niet in de samenwerking zitten of in overlap van thema's toch de risico's goed naar voren kunnen komen. Kan het altijd uitgelicht worden, specifiek bij "impact op de samenleving" in hetzelfde hoofdstuk 4.3 zo dat toelichting komt op de afhankelijkheid van bewoners en mensen die kwetsbaar zijn?

Mevrouw Kendir (Student&Starter) is blij met dit raadsvoorstel en startdocumenten. Ze dankt de betrokken ambtenaren voor het opstellen daarvan.

430 Zij noemt de brief van de Rekenkamer met enkele aanbevelingen en zij gaat in op de uniformiteit van documenten. Zij sluit zich aan bij de partijen die die uniformiteit vorm willen geven.

Ook in de adviescommissie Controle en Financiën kwam ter sprake dat niet voor elk document dezelfde layout wordt gebruikt. Dat is wat haar fractie betreft wel gewenst omwille van de consistentie. Zij vraagt of de wethouder kan toezeggen in het vervolg dezelfde layout voor alle documenten te gebruiken.

440 De Rekenkamer wees op een actueel overzicht met getoetste projecten. De wethouder gaf aan dat het kader van de NRP daarvoor niet geschikt is. Zij vraagt of de wethouder kan toezeggen dat zij dat in het vervolg in de raadsbrief zal aangeven. Haar fractie kijkt uit naar het vervolg en de uiteindelijke vergelijking die door de tijd heen te maken is.

De beantwoording

Wethouder Klein zal vanuit financiën reageren, specifiek vanuit de drie startdocumenten die aan de orde zijn. Zij dankt de commissie voor de vragen die gesteld zijn. Zij is blij dat raad en college hier verder kunnen werken aan waarmee zij samen begonnen zijn. Zij vindt dat er een goede samenwerking is geweest in de zorg ervoor en dat het wordt wat de raad wil. Zij is in dat licht blij met de input die daarop is gegeven.

450 Zij recapituleert de bestuurlijke gang van zaken tot nu toe. De drie startdocumenten liggen nu voor aan de raad om vastgesteld te worden. Daarin worden de al vastgestelde kaders van het desbetreffende project gebundeld. Dat structureert daarmee de kaderstelling en de informatievoorziening voor de raad.

Daarnaast is er de voortgangsrapportages iedere zes maanden. Die zijn te agenderen in de eigen commissies. Omdat dit over de startdocumenten gaat, vindt het gesprek hierover in deze commissie plaats.

Het college vroeg specifiek aan de raad of deze opzet van de voortgangsrapportages helpt bij de werking van de regeling risicovolle projecten. Zij is blij dat daarover reacties zijn gekomen.

460 Zij gaat in op de inbreng van de ChristenUnie: de vormgeving van de startdocumenten. De VVD, PvdA, D66, Student & Starter, GroenLinks hoorde zij daarover ook. Ze denkt dat het goed is om ook te zien dat het format in eerste instantie is gebruikt als een hulpmiddel en als richtlijn. Dit zijn lopende projecten. Het college vindt het een goed idee om dit steeds meer op uniforme wijze te doen zo dat vergelijkingen gemakkelijker gemaakt kunnen worden en dat het de manier van presenteren is waarmee de raad dan ook bekend is waardoor de raad er gemakkelijker kennis van kan nemen. De wethouder heeft dat goed gehoord. Het college zal dat ook laten zien in de volgende [startdocumenten] die aan de raad zullen worden voorgelegd.

De fractie van het CDA noemde mooie dingen over de samenwerking en over de daadkracht die is opgepakt.

470 Ook de fractie van Student & Starter refereerde aan de kosten-batenanalyse. Het college heeft in de behandeling van de regeling gezegd dat in deze fase de kosten-batenanalyse gedaan zou moeten worden. De Rekenkamer benoemt dat in de brief. Daarop is ook gereageerd dat dat niet nu is. De probleemanalyse en de kosten-batenanalyse is nodig om de afweging te maken om tot uitvoering van een project over te gaan. Niet bij de startnotitie. De startnotitie is de bundeling van al vastgestelde kaders.

Mevrouw Zwinkels (CDA) begrijpt dat beter. Zij vraagt wanneer de start van een project precies plaatsvindt.

480 **Wethouder Klein** antwoordt dat het dan gaat om projectbesluiten, ook vanuit de portefeuille zelf. Dat is ook het moment waarop de afweging wordt gemaakt. Zodra het startdocument wordt voorgelegd, gaat het eigenlijk om het op een verstandige en inzichtelijker manier bij elkaar zetten van reeds genomen besluiten. Dat geldt voor deze drie startdocumenten: Domtoren, Berlijnplein, Wervengebied liggen nu voor waarover in een eerdere fase al besluiten zijn genomen. Om die reden zijn er ook nog drie startdocumenten voor de toekomst.

Mevrouw Zwinkels (CDA) begrijpt dat er eerder voor die besluiten een kosten-batenanalyse is gemaakt. Wordt die dan ook nog een keer herzien een dergelijke analyse op basis van voortschrijdend inzicht?

490 **Wethouder Klein** zal dat navragen. Zij zal daar straks op terugkomen of op een ander moment.

De fractie van het CDA vroeg ook naar de tijd en energie die het kost om dit te doen en de grote kosten van de rapportage. Die kosten zitten niet zozeer in het schrijven van de rapportage maar veel meer in de beheersing van het project. De wethouder vindt dat zeer de moeite waard.

De fractie van GroenLinks noemde de nieuwe risico's. Wethouder Klein stelt dat het college daar scherp genoeg op is. Dat houdt het college gestructureerd in de gaten. Bij de projecten die voorliggen is op de peildatum gekeken naar de stand van zaken. Wanneer zich tussentijds dingen voordoen die ernstig zijn, zal het college dat direct aan de raad melden. Er is geen reden om aan te nemen dat er zaken bij komen

500

buiten de kaders. De fractie van GroenLinks deed het voorstel een soort van risico-overleg te organiseren tussen de medewerkers die bezig zijn met hun project. Zij stelt zich voor dat dat al gebeurt; het is juist goed dergelijke zaken uit te wisselen. Wanneer dat niet zo is zal zij deze suggestie met veel enthousiasme doorgeven aan haar collega's.

De fractie van de PvdA vroeg aandacht voor zaken die net buiten de regeling vallen. De wethouder is het daar zeer mee eens; dat blijft minstens zo belangrijk. De wethouder zei dat van meet af aan: het stadsbestuur zou zich niet moeten blindstaren op de projecten die vanuit de regeling Risicovolle Projecten worden beoordeeld. Over de hele linie is het college hard aan het werk als het gaat om de project- en de risico-beheersing. De wethouder is het eens met de opmerking over dat uiteindelijk de raad beslist welke projecten hij op deze manier wil behandelen. In de vorige bespreking is gezamenlijk de afweging gemaakt dat wanneer teveel op die manier gedaan wordt, het voor de raad ook niet werkbaar is.

510

De heer Van der Zweth (PvdA) deelt dat met de wethouder. De raad kan daarin zelf ook het nodige bepalen. Hij gaat ervan uit dat om de zoveel tijd de raad van het college zal vernemen welke plannen volgens het college er onder vallen en welke net niet of er uitvallen en welke net niet. Hij ziet alinea 4.3 als een voorbeeld daarvan. Dat vindt hij minuscuul; dan leest hij twee of drie zinnen. Hij vraagt of de wethouder kan toezeggen dat dit inderdaad om de zoveel tijd terugkomt maar wel met enige toelichting: welke projecten er net buiten vallen en waarom en waar dat gemonitord wordt. Dan is er genoeg context om het debat te voeren dat de heer Gilissen zojuist wilde starten.

520

Wethouder Klein antwoordt dat graag te willen toezeggen: dat het college toelicht waarom het voorstelt welke projecten er wel onder vallen en welke niet en dat het ook met een onderbouwing is die voor de raad behulpzaam is om de besluiten te kunnen nemen.

De voorzitter wil deze toezegging graag smart maken.

Wethouder Klein denkt dat het belangrijkste is dat het college ervoor zal zorgen dat wanneer het college adviseert een project al of niet onder de regeling te laten vallen, het college daarbij een goede onderbouwing geeft die ook voor de raad behulpzaam is om dat besluit te nemen. Dit ziet vooral op of projecten helemaal niet of net niet onder de regeling zouden komen. Zij vervolgt haar beantwoording.

530

De fractie van de PvdA vroeg ook naar de impact op de samenleving. Daarover is ook bestuurlijk gesproken in de commissiebehandeling over de regeling. Dat is ook de reden waarom de wethouder een strekt ter vervanging op dat deel van de tekst heeft gestuurd. De wethouder denkt dat het een goed voorstel is om in 4.3 de impact op de samenleving toe te lichten. Dat volgt daaruit. De wethouder kan dat toezeggen.

De heer Van der Zweth (PvdA) lijkt het goed hoe dat terugkomt in de alinea 4.3.

540 De Rekenkamer sprak specifiek over dat een samenwerkingsproject sneller een hoger puntenaantal krijgt dan een project die de gemeente op één domein uitvoert waardoor zaken er buiten kunnen vallen. Hij zit in zijn maag met ICT-projecten en WiGo4it. Hij vraagt hoe de wethouder dat beoordeelt. Ziet zij dat risico ook of ziet zij dat anders?

Wethouder Klein zet uiteen dat wanneer een project niet onder de regeling Risicovolle Projecten valt, niet wil zeggen dat het college zegt dat het niet de moeite waard is om naar te kijken. Zij weet zeker dat collega Voortman daar goed naar kijkt met WiGo4it en dat daar ook goed naar gekeken wordt in de organisatie.

550 Het college heeft toegelicht waarom het geadviseerd heeft om de projecten die nu geselecteerd zijn op te nemen in en te behandelen in deze regeling, ook naar aanleiding van de vorige commissievergadering. Het gaat om omvangrijke projecten maar ook om complexiteit. Samenwerking is dan een belangrijk criterium. De wethouder denkt nog steeds dat het een verstandige keuze is het beperkt te houden tot projecten die nu zijn aangewezen. Dat neemt niet weg dat goed gekeken wordt naar de risico's, ook bij WiGo4it. Dat is ook goed om met haar collega Voortman te bespreken.

Zij beantwoordt één vraag over het Berlijnplein, niet als wethouder Financiën, maar als wethouder Cultuur. Dat was een vraag van de fractie van GroenLinks. In de voortgangsrapportage is ingegaan op de materiaalprijzen bij punt 2C. Het college zal dat nauwgezet blijven volgen. Zij verzekert de commissie dat dat goed in beeld is.

560 Goed geconstateerd is dat in de voorliggende voortgangsrapportage nog niet ingegaan is op de toezegging 152. Dat is nog in ontwikkeling. In de volgende voortgangsrapportage zal dat opgenomen zijn; de wethouder kan dat toezeggen.

Wethouder Eerenberg gaat in op de vragen over de Domtoren. Hij denkt in eerste instantie dat het goed is te kijken naar de inspiratie die uit rapportages te halen is; in het bijzonder werd de werkwijze genoemd rondom de mitigerende maatregelen. De wethouder zegt toe dat in de volgende rapportage het college zelf het overzicht van mitigerende maatregelen zal opnemen. De toezegging is smart in die zin dat over een paar maanden de raad de volgende ronde ontvangt. Dan zal de raad dat zien.

570 Enkele fracties stelden vragen over het bouwkostenrisico bij de Domtoren. De wethouder zet uiteen dat in 2019 het contract is gesloten met de huidige aannemer. Daarin is de afspraak gemaakt dat hij het werk tot 2024 voor een vast bedrag uitvoert. Er zit in het contract wel een paar stelposten die meelopen op basis van een aantal indexaties. Die zijn vooralsnog voldoende om dit op te vangen. Hij benadrukt dat het risico primair bij de aannemer ligt. De wethouder zal hierover bij de commissie terugkomen in de volgende versie van het document.

580 **Wethouder Diepeveen** haalt de vraag aan over of het bouwwerk wel goed in elkaar zit, dit naar aanleiding van het startdocument wervengebied en de vraag of het "bouwwerk" begrijpelijk is. De wethouder zet uiteen dat in zijn algemeenheid het beslispunt zegt dat het gaat om een bundeling van vastgestelde kaders. Dat vastgestelde kader is voor het wervengebied het programmaplan van 15 juli 2021. In dat programmaplan stond dat dit plan beschouwd kan worden als basis voor het startdocument. Tegelijkertijd vindt de wethouder de uniformiteit, of gelijke opzet van de verschillende startdocumenten en voortgangsrapportages van het grootste belang. Daarin zit ook de erkenning dat de omvang en de diepgang hier en daar kan verschillen.

590 len en dat er enigszins sprake is van overgangsproblematiek. Het college heeft hierbij een voortgangsrapportage over het wervengebied gevoegd, waarbij het destijds heeft gewezen op het in aantocht zijn van een grotere voortgangsrapportage zoals het bestuur dat in het werkgebied al jarenlang halfjaarlijks gewend is. Het college heeft erop gewezen omdat bij vaststelling van het programmaplan in juli 2021 indringend en langdurig gesproken is over hoe tot de goede verdeling te komen. De wethouder refereert hierbij aan de desbetreffende inbreng van mevrouw Bijsterbosch en aan een goede samenwerking met particuliere eigenaren: het bewijsvermoeden in het advies van de commissie van wijzen. Een en ander leidde ertoe dat het college heeft gezegd dat wat komt [na deze bespreking van de startdocumenten en de voortgangsrapportages] uitvoeriger ingaat op het vervolgproces en de planning daarvan. Dat heeft plaatsgevonden op 30 september met het toesturen van de voortgangsrapportages met een uitvoerige raadsbrief. In die raadsbrief staan het proces en de 600 planning beschreven. In de richting van mevrouw Admiraal en de heer Gilissen zet de wethouder uiteen dat in de voortgangsrapportage van 30 september ook staat dat uitvoeriger ingegaan zal worden op de risico's. Die voortgangsrapportage is aanzienlijk uitgebreider dan die rapportage in het kader van de regeling Risicovolle Projecten.

De heer Dekkers stelde een vraag over of de bouwkosten ontbreken. In deze voortgangsrapportage bij de Regeling staat daarover een en ander.

De heer Gilissen (VVD) vraagt of hij de wethouder hoort zeggen dat een afzonderlijke raadsbrief met een voortgangsrapportage is gestuurd over het wervengebied.

610 **Wethouder Diepeveen** bevestigt dat. Daarvan is ook melding gemaakt in de [desbetreffende] stukken. Er is vooruit gewezen naar een speciale route voor het wervengebied. Dat had te maken met de vaststelling van het programmaplan in juli 2021. Met wat daar gezegd is en met het indringende debat dat daar gevoerd is over hoe te komen tot een goede kostenverdeling en tot een goede samenwerking, leidde ertoe dat het college gezegd heeft dat het daarvoor iets meer tijd nodig heeft. Daarover moeten procesafspraken gemaakt worden en daarvoor een goede planning. Die is neergeslagen in de uitgebreidere voortgangsrapportage van 30 september jl.

De heer Gilissen (VVD) vraagt of hij daaruit kan opmaken dat de raad dit terug ziet komen in een eerstvolgende rapportage in het kader van de regeling Risicovolle

620 Projecten en wat hem betreft het liefst ook gekwantificeerd.

Wethouder Diepeveen antwoordt bevestigend. Het college heeft gezegd dat dit eenmalig is. Vanwege die late besluitvorming over het programmaplan is er eenmalig een dubbele voortgangsrapportage; een beknoptere in het kader van de Regeling en een uitgebreidere een paar weken later (30 september). Het college heeft ook gezegd weer volledig in de pas te gaan lopen met ingang van het voorjaar van 2022. Dan is het helemaal opgenomen in het stramien van de regeling.

De heer Gilissen (VVD) uit zijn verbazing over dat in het startdocument wervengebied dit klaarblijkelijk niet wordt gemarkeerd. Wat hem betreft is dit bij uitstek iets dat hij zou willen terugzien in het startdocument en dat daarin sterk verankerd is. Hij 630 vraagt of de wethouder dat met hem eens is.

Wethouder Diepeveen zou dan nu heel precies naar de formulering moeten kijken. In algemene zin gesproken is hij het eens met de heer Gilissen. Tegelijkertijd merkt hij op dat het programmaplan het kaderstellende moment was. Daar staat dit veel uitvoeriger beschreven dan in het format van dit startdocument.

Mevrouw Admiraal (ChristenUnie) vraagt aansluitend op de vraag van de heer Gilissen of er nog een mogelijkheid is de informatie in de grote voortgangsrapportage toe te voegen aan en te verankeren in het startdocument.

640 **De wethouder** zet uiteen dat de voortgangsrapportage van 30 september bestaat. Hij begrijpt de wens van mevrouw Admiraal. Het lijkt de wethouder zinvol om die informatie toe te voegen. Dan zijn er wat hem betreft twee wegen: de voortgangsrapportage te verrijken op het vlak van de risico's waarover de heer Gilissen ook sprak. [Of de andere weg]: te zeggen voor deze ene keer de voortgangsrapportage van 30 september toe te voegen aan de documenten in het kader van de Regeling. Zijn voorkeur gaat uit naar die laatstgenoemde. Het bespaart dubbelingen en is toch een goede aanhaking in het kader van de informatievoorziening voor de Regeling.

650 **Mevrouw Admiraal** (ChristenUnie) dankt de wethouder voor zijn meedenken. Haar punt is dat het wervengebied lang gaat duren. Dan is het mogelijk om terugkijkend bij het startdocument alle informatie te vinden die nodig is. Zij pleit voor uniformiteit en ziet die informatie daarom graag verankerd in het startdocument. Zij verwacht daarover een meningsverschil te hebben met het college.

660 **Wethouder Diepeveen** zet uiteen dat dit raadsvoorstel het vaststellen van de startdocumenten beoogt en niet per se het vaststellen van de voortgangsrapportage. Die voortgangsrapportages zitten erbij. Het stadsbestuur maakte afspraken over een informatiepakket en een werkwijze in het kader van de Regeling Ricovolle Projecten waarin het mogelijk passend is om te zeggen dat de bredere informatie van de voortgangsrapportage van 30 september daarin een plek verdient. Daarin staat ook wat mevrouw Bijsterbosch aangaf, over het pregnante punt van het raadsdebat en de besluitvorming over het programmaplan. Zijn voorstel is in dit kader de voortgangsrapportage van 30 september een plek te geven. Hij benadrukt de eenmaligheid van twee voortgangsrapportages kort na elkaar.

670 **Mevrouw Bijsterbosch** (D66) vindt dit fideel van de wethouder dat hij de raad wil bedienen met de voortgangsrapportages. Dat is feitelijk post die het college naar de gemeenteraad stuurt. Die startdocumenten zijn raadsvoorstellen die de raad vaststelt. Zij vindt dat in het startdocument moet staan wat het bestuur nodig heeft. Zij vraagt de wethouder het startdocument aan te passen.

680 **Wethouder Diepeveen** is dan op zoek naar het punt waarop de commissie dit wil. Door toevoeging van de voortgangsrapportage is de informatie er in volle breedte. Hij denkt dat het bestuur daarmee vooruit kan. Inhoudelijk is alle informatie er; daarover bestaat geen verschil van mening. Het gaat nu om de vraag waar welke informatie staat. Wanneer de raad het startdocument en de voortgangsrapportage op deze wijze zal vaststellen zoals nu in de stukken zit bij deze commissie, ontbreekt de extra informatie in de voortgangsrapportage van 30 september. Om die reden stelt hij voor die voortgangsrapportage toe te voegen. Dan is alle inhoudelijke informatie bijeen.

Mevrouw Bijsterbosch (D66) verwacht dat de raad dan een strekt ter vervanging krijgt. **Wethouder Diepeveen** zal daarvoor een weg vinden.

De voorzitter begrijpt dat de voortgangsrapportage [van 30 september] als bijlage wordt toegevoegd. Zij concludeert dat dat de strekt ter vervanging wordt.

680 **De heer Dekkers** (GroenLinks) begreep dat de wethouder die tweede voortgangsrapportage aan het raadsbesluit wilde koppelen. Dat zou wat hem betreft juist zijn. De raad stelt de startdocumenten vast, maar niet de twee voortgangsrapportages. Gekoppeld aan het raadsbesluit, stelt de raad het geheel vast. **De voorzitter** bevestigt dat dat de conclusie was. **Wethouder Diepeveen** beaamt dat.

Hij gaat in op de inbreng van de heer Dekkers over de bouwkosten. De wethouder zet uiteen dat in de voortgangsrapportage bij de stukken een frase zit over de gestegen staalkosten. Daar staan ook beheersmaatregelen bij. De wethouder geeft toe dat het kort is aangeduid, maar merkt op dat het wel vermeld is. Hiermee rondt hij zijn beantwoording in eerste termijn af.

Tweede termijn

690 **De heer Gilissen** (VVD) gaat in op de vragen bij de mate van de borging van het juridische risico van geschillen (procesrisico en de financiële gevolgen daarvan). Hij wil dat heel duidelijk verankeren in het startdocument. Hij kent de [tweede] voortgangsrapportage niet in detail zoals door de wethouder genoemd.

De heer Dekkers (GroenLinks) dacht nog na over de kwestie van de probleemanalyse en de kostenanalyse die eerder is gemaakt waarvan het college zegt dit niet op te nemen in het startdocument omdat dat eerder was gemaakt. Het lijkt hem niet vreemd om ook in samenhang te bezien wat er speelt en welke risico's daarbij zijn.

700 **Mevrouw Zwinkels** (CDA) heeft nog een antwoord tegoed van het college over de kosten-batenanalyses. Daarnaast stelde zij de algemene vraag hoe ervoor te zorgen dat de raad de relevante informatie krijgt zo dat het kort en bondig blijft. Daarop heeft zij nog geen reflectie gehoord van een van de drie wethouders.

Mevrouw Bijsterbosch (D66) sluit zich volledig aan bij de inbreng in tweede termijn van de heer Gilissen.

710 **Wethouder Diepeveen** gaat in op de vraag van de heer Gilissen en zegt over of de financiële gevolgen van het procesrisico's in voldoende mate gedekt zijn dat ook hij dat niet weet. Dat deel zit tot zijn spijt nu ook niet bij de vergaderstukken; dat is wel de inhoud van de toezegging. Hij zal daar schriftelijk op terugkomen bij de commissie. Hij weet op dit moment niet wat zijn antwoord zal zijn na nader onderzoek.

Wethouder Klein gaat in op de nog openstaande vraag van de fractie van het CDA over hoe lopende het project gekeken wordt naar kosten en baten. Zij zet uiteen dat binnen de kaders die gegeven zijn het project wordt uitgevoerd. Wanneer er reden is voor aanpassing van die kaders, bijvoorbeeld omdat gezien wordt dat de kosten toen dat de baten afnemen, komen dergelijke zaken dan aan bod. Dat is dan het moment waarop het college daarover terugkomt bij de raad met een toelichting.

720 De wethouder veronderstelt dat zij niet duidelijk genoeg is geweest over "kort en bondig". Zij neemt mee dat dit ook een reactie is. De wethouder denkt tegelijkertijd dat de balans behouden moet blijven tussen het nodige zeggen en te bondig zijn. Zij merkt dat wanneer het erg kort wordt, de raad informatie vindt ontbreken in de terugkoppeling.

Op de vraag van de fractie van GroenLinks over het "toch opnemen" zet de wethouder uiteen dat daarover vrij uitgebreid is gesproken bij het vaststellen van de regeling. De Rekenkamer heeft dit destijds ook aangemerkt. Daarover is toen uitgebreid gesproken. De conclusie van de raad was dat niet te doen. Zij zou daarvan niet willen afwijken.

730

De voorzitter recapituleert de gedane toezeggingen:

de wethouder zal

- bij de volgende rapportage goed onderbouwen waarom het project niet onder de regeling valt.
- In de volgende rapportage van het project renovatie domtoren in het kader van het project renovatie domtoren in het kader van deze regeling risicovolle projecten in Q2 van 2022 de volgende aspecten verwerken: (1) hoe de prijsstijgingen zich verhouden tot het met de aannemer overeengekomen contract, (2) een overzicht van mitigerende maatregelen overeenkomstig de rapportage over het Berlijnplein.
- De voortgangsrapportages toe te voegen aan het startdocument voor het startdocument voor het wervengebied. Daarmee worden startdocument aangepast . Daarmee wordt de voortgangsrapportage expliciet onderdeel van het startdocument.
- De raad per brief informeren over de financiële gevolgen van het procesrisico in het project Wervengebied voor de raadsbehandeling.

740

Wethouder Klein bevestigt dat zij lopende het werk zal terugkomen op toezegging 152.

750

Hiermee ronds **de voorzitter** de recapitulatie van de gedane toezegging af. Zij concludeert dat dit agendapunt met de B-status doorgaat naar de raad voor een behandeling van 10 minuten.

6. Raadsvoorstel Verordening Onroerende Zaakbelasting

Wethouder: Klein, Beleidsterrein: Financiën

Indicatieve behandeltime: 15 minuten

Jaarlijks wordt de verordening onroerende-zaakbelastingen geactualiseerd. In de tarieven is de besluitvorming van de Voorjaarsnota en de waardeontwikkeling verwerkt. Met dit voorstel wordt de raad voorgesteld om de tarieven voor 2022 vast te stellen. De nieuwe tarieven gaan in per 1 januari 2022.

760

De volgende elementen worden in het tarief verwerkt:

- een aanpassing van het tarief met 15,4%
- de verwachte waardeontwikkeling 2021: voor woningen 10,5% en voor niet-woningen 0,3%
- de bijstelling waardeontwikkeling 2020: voor woningen -0,6%. Voor niet-woningen is de verwachte waardeontwikkeling gelijk aan de werkelijke waardeontwikkeling, te weten 1,2%, waardoor geen aanpassing plaats vindt.

De voorzitter licht deze agendering toe conform de annotatie bij de Agenda. (zie hier boven).

770

De commissie

De heer Gilissen (VVD) licht toe dat het hier gaat om de uitwerking van al vastgesteld beleid. Hij vindt de wijze waarop dit wordt gepresenteerd enigszins teleurstellend. Besloten is om de opbrengst voor volgend jaar te verhogen met 15,4%. Hij leest in het raadsvoorstel terug dat het hier gaat om de aanpassing van het tarief met 15,4%. Hij vindt dat het in alle gevallen goed is om de politieke keuze volgend jaar meer te vragen van de inwoners, expliciet te verwerken in het voorstel. In de bijlage hoort zijns inziens vermeld te worden dat besloten is door de raad om de opbrengst in 2022 te verhogen, en dat te verwerken in het tarief. De raad stelt de verordening vast. Hij vraagt de wethouder of zij bereid is in het vervolg in het raadsvoorstel de politieke keuzes die een rol spelen in de aanpassing van de OZB in het raadsvoorstel voor de aanpassing van de verordening op te nemen.

780

Wethouder Klein antwoordt dat zij het in dit licht goed vindt om te noemen dat de reden dat dit raadsvoorstel in het laatste deel van december op de agenda staat, het meenemen van de meest recente gegevens is met betrekking tot de waardeontwikkeling van woningen en niet-woningen. Anders had dit voorstel deel uitgemaakt van het hele pakket. Zij heeft in het raadsvoorstel duidelijk aangegeven dat dit conform de Voorjaarsnota is. Die Voorjaarsnota is ook door de raad vastgesteld. De wethouder vindt dat op een nette manier duidelijk is wat nu voorligt en dat op die manier ook duidelijk is dat hier geen nieuwe voorstellen worden gedaan. Op die manier zal het uitgevoerd worden vanaf 1 januari. Daarmee stelt de wethouder beide vragen van de fractie van de VVD te hebben beantwoord.

790

De heer Gilissen (VVD) weet bijna zeker dat in het afgelopen jaar bij het bespreken van deze verordening aangegeven werd dat tarieven met alleen de inflatie zouden worden verhoogd. Nu wordt kaal verwezen naar het besluit bij de Voorjaarsnota. Onjuist in de toelichting bij het raadsvoorstel staat dat de tarieven met 15,4% worden verhoogd. Bij de Voorjaarsnota besloot deze raad de opbrengst voor 2022 te verhogen. Dat is een politieke keuze die afwijkt van de standaardafpraak om de lokale lasten met maximaal de inflatie te verhogen, bij de vaststelling van het vorige coalitieakkoord. Voor de volledigheid licht hij toe dat zijn punt is dat dergelijke noties wel degelijk in het raadsbesluit zelf vermeld zouden moeten worden. Wanneer het hier gaat om een beleidsrijke keuze, vindt hij het te gemakkelijk om te verwijzen naar de Voorjaarsnota; hij herhaalt zijn stellingname.

800

Wethouder Klein antwoordt dit goed gehoord te hebben. Dat was haar reactie ook precies: die politieke keuze ligt nu niet voor. Zij wil niet de indruk wekken dat dit nieuw is. Dit is vastgesteld door de raad bij de Voorjaarsnota en ook bij de program-mabegroting. Daar staat duidelijk uitgesplitst: de 15,4% staat apart en ook in de opsomming in de context. Ze kan zich voorstellen dat er verschillende manieren zijn om dit te doen. Zij vindt het vooral belangrijk dat mensen bij het lezen van het raadsvoorstel kunnen zien dat dit niet een nieuw politiek besluit is. Zo is het voorstel ook vormgegeven.

810

De voorzitter neemt er nota van dat de commissie geen behoefte heeft aan een tweede termijn.

De heer Gilissen (VVD) neemt dit punt mee terug naar zijn fractie. Hij vindt dat de raad een rol heeft om voorstellen scherp en duidelijk te formuleren. Hij zal de oude raadsbesluiten erbij pakken van de voorgaande jaren. Hij overweegt een amendement op het voorstel. Hij verwacht voldoende te hebben aan 5 minuten besprekings-tijd in de raad en stelt voor dit besluit door te geleiden met de B-status.

820

De voorzitter concludeert aldus.

Hiermee is de bespreking van dit punt afgerond.

7. Raadsvoorstel Nota "Grenzen stellen Perspectief Bieden"; tegengaan van ontwrichtende effecten van drugsgelateerde criminaliteit.

*Burgemeester, Beleidsterrein: Openbare Orde en Veiligheid
Indicatieve behandeltijd: 150 minuten*

Het college verzoekt de gemeenteraad de nota 'Grenzen stellen, perspectief bieden' vast te stellen, met als belangrijkste doel het tegengaan van de ontwrichtende effecten van drugsgelateerde criminaliteit in Utrecht, door een verstevigde meerjarige programmatische aanpak met als belangrijke pijlers het doorbreken van criminele carrières en het doorbreken van criminele geldstromen.

830

De voorzitter leidt dit agendapunt in conform de annotatie bij de agenda (zie hier boven).

De commissie

840 **Mevrouw Meerding** (VVD) noemt enkele wapenfeiten op het gebied van de ondermijning. Zij noemt die voorbeelden van de gevolgen van ondermijning van de samenleving. De onderwereld laat zijn gezicht zien in de bovenwereld en brengt daarmee de veiligheid van inwoners in gevaar. Ondermijning is volgens haar fractie één van de grootste problemen van deze tijd. Haar fractie is dan ook heel blij met de voorliggende nota. De nota gaat uit van een verstevigde aanpak. In deze nota is zoveel opgenomen dat zij dat niet allemaal kan bespreken.

Zij deelt het uitgangspunt van de burgemeester dat ingezet moet worden op twee lijnen: (1) het verstoren van criminele carrières. Met het voorkomen van het in de criminaliteit terecht komen van jong mensen of dat ze daarin doorgroeien. (2) het verstoren van criminele geldstromen. Daarbij probeert de gemeente criminelen te dwarsbomen in hun activiteiten.

850 Haar fractie vindt het goed dat specifiek ingezet gaat worden op voorlichting en het weerbaar maken van jongeren en het daarbij betrekken van credible messengers. Ook is haar fractie verheugd over meer begeleiding tijdens de detentie zo dat mensen hun leven daadwerkelijk kunnen beteren en oppakken wanneer ze uit de gevangenis komen.

860 Haar fractie is naar haar zeggen vanzelfsprekend blij met het werkgelegenheids-offensief om jongeren ook zicht te bieden op een weg uit het criminele circuit. Met betrekking tot de meidenaanpak merkt mevrouw Meerding op dat in de nota daarover staat dat het essentieel is het netwerk te betrekken rondom deze meisjes. Het college richt zich op "moeders die zien dat hun kind in de drugshandel gezogen wordt." Zij stelt voor hier niet alleen moeders van te maken maar ook vaders; ouders zijn samen verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kind. Zij verneemt graag hoe de burgemeester hierover denkt.

870 Dit soort preventieve maatregelen zoals zij zojuist noemde vindt zij heel goed. Die zijn volgens de VVD alleen effectief wanneer het stadsbestuur oog houdt voor de repressieve kant. Zij ziet dat terug in de actielijn over het verstoren van de criminele geldstromen. Haar fractie is op dat vlak ook blij met een aantal aangekondigde acties, zoals de gerichte extra handhaving en sancties bij probleembedrijven en de specifieke focus op gebieden, waarbij de gemeente onderzoekt of zij het ondermijningsartikel uit de APV kan inzetten en bijvoorbeeld een vergunningsplicht kan vragen voor specifieke bedrijven die zich in risicogebieden willen vestigen. Haar fractie vindt het mooi om het nieuwe instrument te onderzoeken en te testen. Haar fractie is benieuwd naar de evaluatie daarvan. Daarin zou zij graag willen terugzien hoe effectief dit is.

Mevrouw Van Mil (Student & Starter) gaat in op de vergunningsplicht zoals door de VVD gezegd. Zij heeft de indruk dat het daarmee moeilijk gemaakt wordt voor ondernemers die juist in een dergelijke wijk positieve invloed zouden kunnen hebben en meer werkgelegenheid kunnen bieden.

Mevrouw Meerding (VVD) is een sterk voorstander van bonafide ondernemers die het beste voor hebben met hun onderneming en het gebied. Nu ziet zij echter zoals ook in de ondermijningsnota naar voren komt dat er sommige kwetsbare gebieden zijn met niet zulke bonafide ondernemers. Zij vindt het goed te gaan kijken naar het

880 instrumentarium dat al in de APV is toegevoegd, in de praktijk te brengen en na te gaan of het werkt en of daarmee voordeel te behalen is.

De heer Sungur (DENK) vraagt op basis van welke cijfers de VVD denkt dat het goed is om een focus aan te brengen in de gebieden Amsterdamsestraatweg in Overvecht.

Mevrouw Meerding (VVD) licht toe op basis van cijfers en onder andere uit het rapport over de Amsterdamsestraatweg. Zij refereert daarbij aan het ondermijningsrapport, meegezonden met de raadsbrief en het rapport van bureau Broekhuizen dat een algemeen beeld schetst van hoe om te gaan met drugscriminaliteit en met de

890 **De heer Sungur** (DENK) doelt vooral op dat die cijfers niet uitzonderlijk zijn voor Overvecht en de Amsterdamsestraatweg, wanneer het gaat over het aantal panden dat is gesloten. Hij vraagt waarin mevrouw Meerding het verschil ziet tussen Overvecht en de Straatweg aan de ene kant en bijvoorbeeld de Binnenstad of VleutenDeMeern aan de andere kant.

Mevrouw Meerding (VVD) gaat specifiek in op de Amsterdamsestraatweg. Zij ziet daar een heel groot verschil. Daar is ook onderzoek naar gedaan. Dan blijkt dat daar enorm veel bedrijven waren waar iets niet pluis was en die om die reden gesloten moesten worden. Zij kijkt naar die onderzoeken en zij ziet daarin voldoende onderbouwing voor de keuze van deze gebieden.

900 **De heer Sungur** (DENK) herhaalt zijn vraag waarom specifiek deze gebieden, en niet Vleuten De Meern waar ook heel veel panden gesloten zijn.

Mevrouw Meerding (VVD) staat in principe open voor alle gebieden waar uit cijfers blijkt dat het een extra kwetsbaar gebied is. Wanneer de heer Sungur hele grote zorgen heeft over Vleuten-De Meern en daarover cijfers kan overleggen en kan delen met de raad, kan zij daar naar kijken.

Zij vervolgt haar inbreng in haar termijn en gaat in op de evaluatie over het inzetten van dit instrument. Zij is blij met het onderzoek naar verdachte transacties. Dat gezegd hebbende, kan het altijd nog beter. Zij mist wat in de volksmond bekend staat "de patseraanpak" - het wegnemen van statussymbolen zoals dure kleding en auto's bij mensen die die spullen niet eerlijk verdiend hebben. Juist die mensen met deze statussymbolen zijn het slechte voorbeeld en stralen uit dat de criminele wereld wel aantrekkelijk is omdat het loont. Het college heeft in de ondermijningsnota nu juist gezegd het niet aantrekkelijk te willen maken om door te groeien; diezelfde lijn voortzettend adviseert zij het college serieus te kijken naar het invoeren van een dergelijke patseraanpak.

910 Het zou mooi zijn wanneer het stadsbestuur extra capaciteit krijgt voor handhaving en de politie. Dat is nog niet in die woorden genoemd in de nota. Dat komt ook uit de gedeeltelijke afhankelijkheid van de gemeente van het Rijk. Het deze week gepresenteerde regeerakkoord geeft haar goede hoop op het tegemoet kunnen zien van een mooi bedrag en extra inzet van politie en handhaving in Utrecht. Haar fractie hoopt ook dat dit in toekomstige of in een geüpdate nota over ondermijning nog terug gaat komen: wat gaat de gemeente doen met het extra geld dat de gemeente krijgt van het Rijk.

920 **De heer Koning** (D66) vindt "de patseraanpak" aanlokkelijk klinken. Zijn vraag aan de VVD en aan de burgemeester is of de gemeente daarmee iets kan, of dat dat eigenlijk ligt bij het OM of in het strafrecht. Wanneer dat laatste het geval is, is hij van mening in de gemeenteraad te moeten spreken over de onderwerpen waarmee de gemeente iets kan.

930 Ten tweede vraagt hij mevrouw Meerding over het ondermijningsartikel in de APV of mevrouw Meerding het met D66 eens is over zoals in deze raad is afgesproken dat de burgemeester heel zorgvuldig aan de voorkant zal moeten onderbouwen waarom zij ervoor kiest om in een bepaald gebied en in een bepaalde branche dat ondermijningsartikel van kracht te laten gaan.

Mevrouw Meerding (VVD) gaat in op de vraag of de gemeente het wel kan regelen op haar niveau. Volgens haar is dat goed mogelijk. De gemeente Rotterdam voert het al uit. Duidelijk is te zien dat die keuze daar wordt gemaakt. Het lijkt haar voor de hand liggen dat de gemeente dan moet samenwerken met het OM. De gemeente kan wel degelijk daarin haar keuze maken.

940 Met betrekking tot het ondermijningsartikel in de APV zet mevrouw Meerding uiteen dat zij altijd wil dat wetten en regels op een zorgvuldige manier worden uitgewerkt. Een ondermijningsartikel vindt zij geen vrijbrief. Zij vindt dat daarmee zorgvuldig omgegaan moet worden. Zij deelt die mening.

Mevrouw Assen (PvdA) vraagt hoe het geld ervoor zorgt dat de gemeente meer wijkagenten krijgt. Zij merkt op dat ook nu vacatures niet vervuld worden.

Mevrouw Meerding (VVD) merkt op dat dit probleem wel degelijk gezien wordt. Zij beseft dat die wijkagenten niet direct klaar staan. Ook op dat vlak zal zowel gemeentelijk als landelijk ingezet moeten worden op het aantrekkelijk maken van het beroep, op het stimuleren van mensen, op het voeren van campagnes. Met extra inzet zullen naar zij hoopt genoeg goede mensen te vinden zijn.

950 **Mevrouw Assen** (PvdA) legt de vraag voor of daar misschien nog iets anders bij hoort, iets dat op lokaal niveau niet te regelen is. **Mevrouw Meerding** (VVD) vraagt waarop mevrouw Assen doet. **Mevrouw Assen** (PvdA) stelt dat niet op alles lokaal invloed is uit te oefenen. Misschien ziet mevrouw Meerding daarin nog facetten: in de zorg of in het onderwijs wordt nog wel eens gesproken over woningvoorrang.

Mevrouw Meerding (VVD) pleit al langer voor woningvoorrang voor mensen die bij de politie werken. Dat zou zeker te bekijken zijn wat haar betreft.

Voor wat betreft de andere arbeidsvoorwaarden gunt zij politiemensen een hoger en mooi salaris. Daar is de gemeente niet aan zet.

960 Zij hoopt de extra bijdrage vanuit het Rijk terug te gaan zien in de update van de toekomstige nota over ondermijning. In ieder geval is deze nota in de ogen van haar fractie een startschot. Het gaat om de aanpak van de lange adem, zoals de burgemeester zei. Vanwege die aanpak zal goed gemonitord moeten worden wat wel en wat niet werkt, en zo nodig ook nieuwe maatregelen en interventies ontwikkeld, al naar gelang de ervaringen die het stadsbestuur opdoet.

Haar fractie hoopt van harte dat deze ondermijningsnota in combinatie met het regeerakkoord ervoor gaat zorgen dat de gemeente ondermijnende criminaliteit de kop zal indrukken. Zij benadrukt dat dat hard nodig is voor de toekomst van Utrecht.

970 **De heer Van Deún** (PVV) vindt dat Utrecht altijd de beste wil zijn en het hoogste wil scoren. Zijn fractie wil dat ook als het gaat om de bestrijding van criminaliteit en ondermijning. Wat hem betreft is het te laat, en zou Utrecht uit de ontkenningfase moeten zijn.

Hij noemt het aantal criminele organisaties in de stad verontrustend: Marengo, plofkrakers, excessief geweld, granatenbeschietingen. Hij merkt op dat Utrecht leidend is in de logistieke cokehandel. Hij vraagt zich af hoe het zover heeft kunnen komen in Utrecht. Zijn fractie geeft antwoord: door weg te kijken en door bezuinigingen op de Nationale politie, en door op lokaal niveau privacy voor opsporing te stellen. Hij

noemt als voorbeeld daarvan de inzet van camera's of het niet versterken van het ambtenarenapparaat en handhavers en door beperking van bevoegdheden van de handhavers.

980

Zijn fractie is blij met de vernieuwende aanpak. Het is niet voldoende om jongeren alleen op te sluiten; het stadsbestuur zal ze ook perspectief moeten bieden. Als het aan de PVV ligt, moet het om een *en en beleid* gaan. Het stadsbestuur moet beginnen met de groepen die zijn aan te pakken. De kwestie is hoe die groepen te selecteren. De groepen die te beïnvloeden zijn, moeten wat hem betreft beïnvloed worden. Degenen die niet te beïnvloeden zijn, moeten wat hem betreft keihard worden aangepakt.

De heer Koning (D66) vraagt wat de heer Van Deún ervan vindt dat in tegenstelling tot het redelijke geluid over preventie in deze bestuurlijke kringen, het extreme geluid van de fractievoorzitter in de Tweede Kamer klinkt dat daar haaks op staat.

990

De heer Van Deún (PVV) vindt dat wanneer iemand een strafbaar feit heeft gepleegd en daarvoor vervolgd wordt, hij daarvoor veroordeeld moet worden. Dat neemt niet weg dat de overheid de jongeren op het rechte pad probeert te houden nadat ze hun straf hebben uitgezeten. De samenleving heeft niets aan jongeren die steeds verder afglijden.

Hij vervolgt zijn betoog in zijn termijn. De vraag is hoe de goedwillenden van de kwaadwillenden te selecteren. Hij heeft daarop geen antwoord. 46% van de verdachten zijn jongeren tussen de 18 en 25 jaar, zo leest hij in het rapport en zij zijn voor het merendeel van allochtone afkomst. Hij legt de vraag voor of die groep nog wel te beïnvloeden is. De vraag is ook hoe jongeren weerbaar te maken tegen de grote verleidingen die criminaliteit met zich meebrengt. Hij zei zojuist al iets over hen perspectief te bieden. De vraag is hoe dat perspectief te bieden. De PVV staat nadrukkelijk op het standpunt dat de overheid zich met het bieden van perspectief moet richten op de groep die nog te helpen is. Misschien gaat het dan wel om jongeren, jonger dan 18 jaar. Hij pleit ervoor zo vroeg mogelijk te beginnen.

1000

De heer Van Corler (GroenLinks) verneemt desgevraagd de herhaling van **de heer Van Deún** (PVV) op zijn stelling dat ingezet moet worden op jongeren die nog de kans hebben te veranderen. Hij stelt dat het bij enkele notoire boeven geen zin heeft. Die moeten wat hem betreft gewoon opgesloten worden.

1010

De heer Sungur (DENK) merkt op dat heer Van Deún spreekt over jongeren perspectief bieden om ze weerbaar te maken tegen de verleidingen van de materiële voordelen van criminaliteit. Hij vraagt hoe hij dat rijmt met zijn tegenstem op de Anti DiscriminatieAgenda als het gaat om werk. Hij vraagt hoe hij dit rijmt met dit betoog.

De heer Van Deún (PVV) zet uiteen dat dat niets te maken heeft met discriminatie. Het gaat wat hem betreft ook om jongeren van Nederlandse origine, en ook over niet-westerse allochtone jongeren. Uiteindelijk gaat het over iedereen in de stad. Hij is er geen voorstander van om mensen tegenover elkaar te zetten door ze te discrimineren. Als het gaat om ondermijning ziet hij nog een ander niveau; dan zit het niet bij allochtone jongeren maar bij westerse. Dan gaat het om zware criminaliteit bij mensen die al heel ver zijn afgezak tot een in zijn ogen bedenkelijk niveau.

1020

Mevrouw Van Mil (Student & Starter) is blij te vernemen dat leeftijd niet uitmaakt als het gaat om het bieden van perspectief. Zij vraagt wanneer mensen nog een kans krijgen. Wanneer iemand een eerste overtreding heeft begaan, gaat zij ervan uit dat er voor die persoon nog een kans is om hem/haar weer goed te laten functioneren in de samenleving. Of ziet de heer Van Deún dat anders?

De heer Van Deún (PVV) stelt die vraag aan het college: hoe groepen te selecteren? Hij weet het niet. Wat is een kansrijke crimineel die nog te beïnvloeden is, zo vraagt hij zich af.

1030 **De heer Wiegant** (SP) vindt dat iedereen nog te helpen is. Hij vraagt of de heer Van Deún het met hem eens is dat de gevangenis juist in de weg kan zitten omdat die vaak een broedplaats is voor verdere criminaliteit en dat eerst het gevangenisstelsel grondig herzien zou moeten worden voordat daarvan veel succes te verwachten is.

De heer Van Deún (PVV) weet uit het Strafrecht dat een reden om te straffen vergelding is. Nu is Utrecht nog een veilige stad. Dan is voor hem vergelding het belangrijkste motief om te straffen.

1040 **De heer Van Steeg** (CDA) kan zich voorstellen dat ingezet moet worden op een goede balans tussen preventie en repressie. Hij vraagt hoe de heer Van Deún de straffen beoordeelt die nu worden gegeven; die zijn in de afgelopen jaren zwaarder geworden. **De heer Van Deún** (PVV) verschilt daarover van mening. Hij noemt als voorbeeld taakstraffen. Hij vindt die geen zware straffen.

De heer Van Steeg (CDA) sprak over de boeven die levenslang achter slot en grendel gaan volgens de heer Van Deún. Steeds vaker wordt levenslang gegeven. **De heer Van Deún** (PVV) merkt op dat de heer Van Steeg dan nu spreekt over de verdachten die nu berecht worden in het Marengo-proces. Dat zijn hele zware criminelen. Hij hoopt dat dat een klein deel is van de criminelen waarover het bestuur nu spreekt.

1050 Hij vervolgt zijn inbreng in zijn termijn met uiteen te zetten dat zijn fractie naast de daders vooral de structuur en de geldstromen wil aanpakken. Het initiatief via de bank vindt hij prima. De regeling Melding Ongewenste Transacties (De MOT-meldingen) lijkt in de praktijk niet te helpen. Dat moet en kan volgens zijn fractie beter. De PVV wil meer ambtenaren voor dat doel; meer politie, meer BOA's, meer handhavers én zijn fractie wil meer camera's. Hij wenst ook meer samenwerking tussen alle instanties waardoor een integrale aanpak tussen alle opsporings- en handhavinginstanties te realiseren is. Hij begrijpt goed dat dat morgen niet geregeld is. Dat gaat deels om rijksbeleid en deels om beleid dat in deze stad te ontwikkelen is. Hij dringt erop aan hiermee wel te beginnen.

1060 **De heer Koning** (D66) vraagt hoe de camera's die geplaatst zijn ten behoeve van de handhaving van de openbare orde ondermijning tegengaan. Zijn vraag impliceert niet dat hij het eens is met de plaatsing van camera's ten behoeve van de handhaving van openbare orde. **De heer Van Deún** (PVV) bevestigt dat die camera's de ondermijning niet tegengaan, maar wel de criminaliteit. Mensen worden door camera's betrap op criminele activiteiten. Hij benadrukt dat cameratoezicht daarbij helpt.

De heer Koning (D66) spreekt over de mobiliserende impact van ondermijning - wanneer in het kader van ondermijning gesproken wordt over alle criminaliteit en alle veiligheid. Deze nota probeert juist een focus aan te brengen op de daadwerkelijke aanpak van ondermijning. Hij noemt dan in dat licht specifiek de drugscriminaliteit die onder de radar zit. Hij vraagt of de heer Van Deún het in dat licht wel eens is met hem dat die openbare orde camera's daarbij niet helpen.

1070 **De heer Van Deún** (PVV) is het daarover niet eens met de heer Koning. Hij benadrukt dat jong begonnen moet worden en met de kleine criminaliteit om uiteindelijk uit te komen bij de grote criminaliteit en ondermijning. Hij refereert aan zijn inbreng over de aanpak van ondermijning. De groep daders is een begin.

Hij vervolgt zijn inbreng in zijn termijn. Hij vraagt om een duidelijke uitstraling van deze raad en de gemeente dat het zo niet verder kan en dat naast deze aanpak er ook sprake zal zijn van een no tolerancebeleid voor de notoire echte boeven. Hij herhaalt zijn inbreng dienaangaande. Hij bereidt moties voor, voor de bespreking in de raad.

1080 Zijn fractie vindt het voorstel een goede stap in de goede richting. Hij vindt dat het bestuur geloofwaardig moet zijn in dezen. Hij vindt het veiligheidsgevoel in de stad dramatisch.

Mevrouw Assen (PvdA) vraagt de heer Van Deún of naar diens inzicht het intrekken van uitkeringen de kans op het rechte pad terug te komen vergroot of verkleint.

De heer Van Deún (PVV) heeft in dat licht gesproken over de notoire boeven. Hij herhaalt dat wat hem betreft het stadsbestuur zich moet richten op de mensen die te beïnvloeden zijn; jegens hen spelen dergelijke maatregelen geen rol. Hij herhaalt zijn inbreng over de notoire boeven. Er is een grond in de Participatiewet om een uitkering stop te zetten of te korten.

1090 **Mevrouw Streefland** (ChristenUnie) vindt het onderwerp vandaag belangrijk en heftig. Ze dankt het college voor het ter bespreking voorleggen van deze nota.

Zij ziet dat de onzichtbare vormen van criminaliteit toenemen. Het is onbekend in welke mate. Het gaat vaak om illegale activiteiten die in het begin weinig slachtoffers maken; de activiteiten maken inbreuk op het systeem, op de economie, het internet, de infrastructuur. Maar ook op de democratische rechtsstaat en op de samenleving. Het gaat haars inziens niet zozeer om high impact crime maar high hidden impact crime. Dat maakt het ingewikkeld met de nadruk op *hidden*.

Voor haar en haar fractie zijn de presentaties van de cijfers en de verhalen kristalhelder. Zij adviseert het bestuur dit uiterst serieus te nemen.

1100 Zij vraagt de burgemeester of zij bij de verdere uitwerking die na deze bespreking zal plaatsvinden een diepgaander precisering wil geven van de cijfers: een verdieping in de omvang, de aard, de ernst et cetera van het probleem. Dat helpt ook om niet te twifelen over de cijfers en te twifelen over de aanpak en gezamenlijk hetzelfde beeld te kunnen delen.

In navolging van Hans Boutellier die zich uitsprak over de aanpak van ondermijning, zegt zij citerend: “iedere begrenzende veiligheidsmaatregel tegen hidden impact crime moet gepaard gaan met een maatregel die aan de sociale kwaliteit van het systeem tegemoet komt.” Daarmee is direct te beginnen, al is het niet spectaculair.

1110 Deze nota begint hiermee: grenzen stellen en perspectief bieden. Haar fractie is daarvan een groot voorstander.

Met betrekking tot de nota zelf zet mevrouw Streefland uiteen dat er nog een begin gemaakt moet worden met het opbouwen van een netwerk van mensen tussen straat en staat (the credible messengers). Daarbij zal goed gekeken worden naar Amsterdam. In de Raadsinformatiebijeenkomst kwam naar voren hoe belangrijk die personen zijn. Zij vraagt wat het concrete plan is van de burgemeester en op welk moment de burgemeester de raad kan informeren. Zij denkt dat daar de crux zit om de gevoelige jongens en mogelijk ook meiden hieruit te trekken.

1120 Met betrekking tot de inzet van jobcoaches die in staat zijn personen met crimineel gedrag te motiveren, intensief te begeleiden en te verbinden aan werkgevers en de realisatie van opleidingsplaatsen met status, heeft haar fractie twijfels over de “baan met status”. Het gaat wat haar betreft veel meer over de intensieve begeleiding, over het fit for work, over het “terugronselen”. Zij vraagt wat die aanpak betekent voor de

afdeling Werk & Inkomen. Is daar al een team van zeer betrokken specialistische begeleiders?

1130 Over de samenwerking met de Rabobank merkt zij op dat gestart gaat worden met een verdiepend onderzoek naar de criminele verdienmodellen en het in kaart brengen van waar dat geld neerslaat. Ze noemt dat cruciaal en heel complex. Zij ziet graag dat daarbij ook andere banken betrokken worden. Zij vraagt hoe de burgemeester dat ziet. Of is de samenwerking met meerdere banken op dit moment ook verdragend? Dan kan zij zich voorstellen dat samenwerking met meerdere banken niet zo verstandig is.

De heer Wiegant (SP) vraagt wat de ChristenUnie ervan vindt dat de Rabobank en eventueel de andere banken, zelf onderdeel kunnen uitmaken van de ondernijningsnetwerken omdat ze meerdere malen zelf [in de fout gingen] dan wel niet voldoende inzet hadden tegen witwassen, dan wel daarbij mogelijkerwijs actief betrokken waren.

1140 **Mevrouw Streefland** (ChristenUnie) denkt dat daar een complex bouwwerk zit. Zij overweegt dat invloed is uit te oefenen via een samenwerking. Ze denkt dat het eerder iets gaat brengen in de oplossing, dan dat de bank een onderdeel zou zijn van het probleem.

Zij vraagt meer aandacht voor slachtofferschap. Zij refereert aan de desbetreffende inbreng in de Raadsinformatiebijeenkomst. Het gaat er dan om mensen die er moeilijk kunnen uitkomen en die aan de voorkant zich niet beseften waartegen ze ja zeiden. Een directeur van een ROC in de stad gaf aan dat wat hem betreft hierop steviger en meer samengewerkt mag worden. Zij deelt die opvatting. Zij legt de vraag voor wie met meer drang en dwang de leerlingen terug kunnen ronselen dan de leerplichtambtenaar. Zij vraagt hierop de reactie van de burgemeester.

1150 Daarnaast gaf de directeur aan dat het zeer moeizaam is om te spreken over deze jongeren omdat er nogal een stringente AVG-richtlijn is. Ze krijgt ook graag de reactie van de burgemeester: is in die zin iets te doen om hulpverlening en begeleiding steviger neer te zetten?

Zij oppert dat het wenselijk en noodzakelijk zou kunnen zijn maar vooral goed om een soort van citydeal te maken met de hoopvolle belofte alle jongeren een veilige pedagogische omgeving te geven zonder armoede. Het bestuur is met dat streven al heel eind op de goede weg. Zij krijgt hierop graag de reactie van de burgemeester.

1160 **Mevrouw Assen** (PvdA) bedankt alle vrouwen en mannen die Utrecht veilig houden. Haar fractie is blij dat dit college kiest voor wat effectief is niet voor wat stoer klinkt, namelijk vooral preventie en perspectief bieden en een integrale persoonlijke aanpak om zo jongeren uit de criminaliteit te houden of te voorkomen dat ze in Utrecht een carrière opbouwen, en dat de gemeente hiermee inzet op de lange termijn. Zij krijgt daarop graag reactie van de burgemeester: hoe die lange termijn hierin geborgd is. Tegelijkertijd maakt de PvdA zich zorgen over of dit goed genoeg is: de kraan moet eerst dichtgedraaid voordat dwijlen zin heeft. Om die reden stelt zij enkele grotere punten aan de orde en stelt zij enkele afzonderlijke vragen.

1170 Zij begint met de grote punten. Allereerst vraagt zij hoe integraal de integrale aanpak is en hoe stevig die aanpak is verankerd. Via die aanpak moet met alle betrokkenen en vaste contactpersonen bindende afspraken worden gemaakt met gevolgen voor wanneer die niet worden nagekomen met de personen om wie het gaat, de politie, gemeente, ouders, school (Zij refereert aan de desbetreffende inbreng van mevrouw Streefland), JOU, jeugdhulp indien betrokken. Integraal betekent wat haar fractie

betreft ook kijken naar onderliggende oorzaken: achter de voordeur. Dan kunnen heel veel terreinen daaraan raken: zorg, schulden, onderwijs. Overall is het druk: personeelstekort, de wachtlijsten.

Bekend is ook dat het soms ambtelijk een uitdaging is om echt integraal te werken. Haar fractie ziet daar nog een knelpunt: hoe gaat het voorliggende dat doorbreken, hoe is dat verankerd? En wie draagt daarvoor verantwoordelijkheid? Wie heeft de regie? Haar fractie ziet dat graag geborgd: van professionals die hiervoor ook verantwoordelijkheid dragen, maar waar haar fractie tot een versteviging waar mogelijk wil komen, met een amendement op de tekst. Zij verneemt graag van de burgemeester hoe zij de verantwoordelijkheid ziet voor de professionals, ook wanneer die verantwoordelijkheid niet direct bij de politie ligt, maar bij een andere betrokken instantie. Maar ook van ouders en jongeren zelf verwacht zij een prestatie. De gemeente steekt een helpende hand uit, maar dan moet er ook worden meegewerkt. Wanneer kansen dan niet benut worden door ouders en jongeren, moet dat consequenties kunnen hebben. Daarbij denkt zij ook aan de ouders die zo cruciaal zijn. Daarbij vraagt zij de burgemeester of zij heeft nagedacht over de gevolgen hiervan. Wat haar betreft moet de vrijblijvendheid er af.

1180

Ook voor het onderwijs heeft zij een voorbeeld van hoe die effectiever te benutten is. Veel leerkrachten zeggen goed te kunnen inschatten bij welke jongens dit risico op de loer ligt. Zij weten dan niet bij wie dat te melden of de signalen worden niet serieus genomen. Zij ervaren soms dat zij beticht worden van etnisch profileren wanneer ze een dergelijk signaal afgeven. Dat kan volgens de PvdA nooit de bedoeling zijn.

1190

Dit geldt ook voor sleutelfiguren in de wijken die dezelfde soort functie kunnen vervullen: hoe worden ze betrokken, hoe worden ze serieus genomen? Zij refereert aan de desbetreffende inbreng van mevrouw Streefland over de AVG die daarin niet moet hinderen. Zij verneemt graag hoe dit stevig geborgd is. Zij denkt ook dat geïnvesteerd moet worden in meer kansengelijkheid en het voorkomen van armoede. Zij vraagt zich af of iedere Utrechter nu voelt dat te rekenen is op de

1200

overheid en de politie. Zolang de enorme ongelijkheid in kansen blijft bestaan op goed onderwijs, op een woning, een baan, en zolang er racisme en discriminatie is, grote verschillen tussen Utrechtse en wijken, gelooft haar fractie niet dat het stadsbestuur dat helemaal kan tackelen. Wanneer het stadsbestuur dit niet duurzaam oplost, blijft het risico op aanwas groot. Zij vraagt naar de inzet hierop van de burgemeester samen met haar collega wethouders om op die gebieden meer te doen. Haar fractie gelooft dat de inzet van ervaringsdeskundigen daarin kan helpen. De PvdA pleitte daarvoor eerder al. Dat is niet soft maar simpelweg effectiever

wanneer de credible messengers de boodschap overbrengen aan jongeren en aan ouders. Zij wil daarom graag een toezegging dat ervaringsdeskundigen

aangetrokken worden. Zij vraagt de burgemeester of zij kan toezeggen voor de Voorjaarsnota een plan daarvoor te presenteren.

1210

Mevrouw Van Mil (Student & Starter) vraagt of de PvdA de credible messengers de aanpak zelf zou willen laten definiëren. Mogelijk hebben zij hele goede ideeën.

Mevrouw Assen (PvdA) kan zich daarbij veel voorstellen. Dat geldt wat haar betreft ook voor de sleutelfiguren: de ogen en oren in de wijk. Dat ze aan de voorkant betrokken worden en dat ze nagaan wat een effectieve aanpak is. Zij ziet ze graag nu al aangesteld en in dienst, liever dan morgen. Haar fractie gelooft dat zij zowel richting jongeren, richting ouders als richting professionals van toegevoegde waarde zijn op wat er al is.

1220 Zij vervolgt haar inbreng met in te gaan op de buurt. Dat is voor veel jongeren de voornaamste leefwereld. Juist vanwege de ongelijkheid tussen buurten pleit haar fractie voor een buurtaanpak. De PvdA wil een buurtaanpak op maat op meer plekken dan op Overvecht. Nu wordt vaak alleen naar Overvecht gewezen waardoor daar ook meer geld is. De buurt moet een veilige plek zijn waarop criminelen geen grip hebben. Ook door jongerenwerk, ouders, buurtvaders, -moeders, onderwijs, Buurtteams, en alles daartussen. Zij stelt vast dat er buurten zijn die kwetsbaarder zijn voor criminele invloeden en aanwas. De vraag is wat daaraan te doen in andere wijken dan in Overvecht.

1230 **Mevrouw Meerding** (VVD) hoort mevrouw Assen nu twee keer zeggen dat de gemeente dit alleen voor Overvecht doet. Ook zij ziet wel een focus liggen op Overvecht. Volgens haar worden wel meer gebieden genoemd: Amsterdamsestraatweg, Zuid. Zij vindt dat het niet zó beperkt is.

Mevrouw Assen (PvdA) deelt dat met mevrouw Meerding. Haar fractie vindt het onvoldoende omdat er nog steeds buurten zijn met dezelfde kenmerken maar dan op kleinere schaal dan de hele wijk. Zij vraagt vooral om een buurtaanpak.

Zij vervolgt met in te gaan op Buurtrechtspraak. Zij vraagt hoe de burgemeester er tegenover staat om een pilot te starten met buurtrechtshouders of wijkrechtshouders. Daarin bestaan verschillende vormen. Daarmee zijn in sommige gemeenten goede ervaringen zodat een jongere snel in een wijk te berechten is door een rechter die zelf ook veel fysiek aanwezig is en weet wat in de wijk speelt.

1240 Met betrekking tot de capaciteit ziet zij een enorm probleem in een hard groeiende stad; niet altijd op de manier die de voorkeur heeft van haar fractie en een stad die ook nog eens verdicht wordt. De PvdA duwde daar al vaak op. Onvoldoende politiecapaciteit heeft er ook toe geleid dat Utrecht nu haar huidige positie heeft. Zij ontving de brief over tekorten in de regio. Zij verneemt graag hoe dit voor Utrecht Stad is en hoe dit zich verhoudt tot de groei in de stad: zij ziet werken aan het gebrek aan wijkagenten met oren en ogen van de wijk, als een enorme prioriteit. Die schaarste kan haar fractie niet zien als een gegeven. Zij vraagt wat er in de randvoorwaardelijke sfeer gebeurt. Zij verwees er naar dat binnen het Onderwijs Utrecht Leert en in de Zorg Utrecht Zorgt in aantocht zijn om het personeelstekort tegen te gaan. Zij vraagt of zo iets dergelijks ook kansrijk is met het oog op de politie. In welke mate loont het nu al om voorrang te geven aan agenten voor de sociale huurwoning. Daarbij vraagt zij hoe schaarste meespeelt in de aangrenzende sectoren zoals jeugdhulp. Hoe lukt het dan om die integrale samenwerking met de politie vorm te geven?

1250 Verwezen is al naar de criminele geldstromen waarbij notarissen, makelaars, taxateurs een poortwachtersfunctie hebben om dat te voorkomen. Zij vraagt of hierover afspraken te maken zijn bij bijvoorbeeld gebiedsontwikkeling om te garanderen dat partijen die gaan verhuren en verkopen bonafide zijn. Zij vraagt of daarbij een bewijs van goed gedrag gevraagd wordt. Haar fractie ziet allerlei zaken op dat gebied op landelijk niveau, maar zij wil er ook voor zorgen dat Utrecht doet wat zij kan. Zij vraagt of het college bereid is over te gaan tot een steekproefcontrole onder deze beroepsgroepen.

1260 Zij vraagt welke beperkende rol de AVG speelt. De AVG mag nooit in de weg staan van een effectieve aanpak. Desnoods vraagt dit om een convenant met alle partijen en onderliggende gemeenten waarin duidelijke afspraken worden gemaakt. Zij vraagt hoe de signalen landen van bewoners en ondernemers over winkels zonder klandizie en hoe die serieus te nemen. Dit kan niet alleen de exploitant maar ook eigenaar aangerekend worden als het gaat om de functie van het pand.

- 1270 Ze maakt een expliciet punt over de inzet van sociale media; heeft Utrecht daarover voldoende kennis en capaciteit in huis om online alle mogelijkheden te benutten? Wanneer gaat de evaluatie hiervan plaatsvinden?
- De heer Koning** (D66) is kritisch op in hoeverre de gemeente sociale media moet gaan afstruinen op zoek naar zaken die te maken hebben met ondermijnende drugs-criminaliteit. Hij vraagt hoe de PvdA dat ziet.
- Mevrouw Assen** (PvdA) antwoordt dat het stadsbestuur niet de luxe heeft om de sociale media niet te benutten. Zij verneemt graag van de burgemeester hoe de gemeente dat momenteel doet; hoe denkt het college dit intensiever te gaan doen. Zij verwacht niet dat de capaciteit er is om continu de sociale media af te struinen. Zij vreest dat risico niet.
- 1280 **De heer Koning** (D66) merkt op dat zijn fractie samen met de ChristenUnie al eerder heeft gepleit voor Buurtrechters. Hij benadrukt dat het zijn fractie bijzonder onverstandig lijkt de gemeente volle bak aan te zetten om sociale media te gaan monitoren. Dat raakt de privésfeer van mensen. Hij pleit voor terughoudendheid daarmee.
- Mevrouw Assen** (PvdA) merkt op dat ook bij straatintimidatie het onlinegedrag een wezenlijk onderdeel is van het probleem. Volgens haar hoort dit bij een effectieve aanpak. Zij werpt de suggestie verre van zich dat dat betekent dat allerlei ambtenaren continu ieders instagram account bijhouden.
- 1290 **De heer Koning** (D66) vindt het begrip “ondermijnende criminaliteit” enigszins ongrijpbaar omdat veel zaken daarop betrekking kunnen hebben. Om die reden vindt hij focus nodig. Deze introductie doet geen recht aan de realiteit van het probleem. Plofkraken en schietpartijen zijn ook bedreigend voor toevallige passanten en buurtbewoners. Wanneer een stad veilig is, profiteert iedereen daarvan. Hij is blij te zien dat deze nota probeert ondermijning te vatten en daarop een aanpak te formuleren en daarin focus aan te brengen. Hij is blij te zien dat het Rijk daadwerkelijk over de brug komt met veel middelen; het miljard van de burgemeester wordt beschikbaar gesteld.
- 1300 Wat D66 betreft ligt de nadruk in deze nota op deel A. De basis op orde is nodig en wat hem betreft moet repressie het sluitstuk zijn. Hij kan een heel eind meegaan waar de inbreng van mevrouw Assen die basis raakt. D66 wil graag de intensivering daarop zien: preventie, perspectief en kansen bieden. Zo is het veiligheidsklimaat te verbeteren door aan de voorkant mensen uit het criminele circuit te houden. Zijn fractie zou heel graag zien dat extra rijks gelden en andere extra middelen voor dit deel van de nota primair worden ingezet. Zijn fractie streeft naar een stad waar de voedingsbodem voor criminaliteit zo klein mogelijk is. Dat is niet alleen rechtvaardig maar ook pragmatisch. Daarom wil zijn fractie dit deel van de nota structureel blijven financieren zodat de gemeente geen jongeren kwijtraakt omdat projecten aflopen.
- 1310 **Mevrouw Meerding** (VVD) vindt dat heer Koning wel heel voortvarend te werk gaat; het geld is amper deze week bekend geworden en hij geeft nu al aan dat wat hem betreft het geld vooral bij het eerste deel terecht moet komen. Zij stelt voor eerst te gaan kijken hoe dit uitwerkt en wat de resultaten daarvan zijn en aan de hand daarvan te beslissen wat nog verder nodig is. Zij is benieuwd hoe de heer Koning daarover denkt.
- De heer Koning** (D66) geeft aan waarop de inzet van zijn fractie gericht is: liever op preventie dan op repressie. Hij is het er mee eens dat repressie ook wel nodig zal zijn. Hij zal daarop nu verder inzoomen.

1320 **De heer Van Steeg** (CDA) hoort de heer Koning spreken over het bieden van een veilige basis. Hij vraagt hoe hij de relatie ziet tussen het gebruik van harddrugs en de problemen op het gebied van ondermijning.

De heer Koning (D66) licht toe dat voor zijn fractie een van de problemen is dat de grote bulk van de drugs gecategoriseerd wordt op harddrugs en zwaar en repressief wordt aangepakt, terwijl met een veel rationeler en beter landelijk drugsbeleid, het bestuur zou erkennen dat verschillende soorten drugs verschillende aanpak nodig hebben. Hij verwacht dan tot andere inzichten te komen. Hij verwacht dan tot het inzicht te komen dat sommige soorten drugs zoals cocaïne en heroïne een keiharde aanpak nodig hebben en dat op een andere manier omgegaan kan worden met andere middelen zoals xtc.

1330 **De heer Van Steeg** (CDA) denkt dat het goed is dat de heer Koning dit zegt: dat harddrugs een harde aanpak nodig hebben. Maar ook bij andere soorten drugs, zoals lachgas, zijn gevaren te zien voor de volksgezondheid. Hij vindt het naïef om te stellen dat voor iedere drugs een andere aanpak nodig is. Hij denkt de preventieve aanpak nodig te hebben voordat zaken worden vrijgegeven. Hij vraagt of de heer Koning het daarmee eens is.

De heer Koning (D66) vindt dat wat zijn fractie betreft het drugsbeleid veel meer gestoeld zou moeten zijn op voorlichting, en ontmoediging, en het gebruik ervan niet criminaliseren. Het probleem met criminaliseren is dat mensen het onder de radar gaan produceren en verhandelen. Dat leidt ertoe dat de stad te maken heeft met de problemen waarover de raad nu spreekt.

1340 **De heer Van Steeg** (CDA) gaat in op het gebruik van harddrugs. Hij vraagt of de heer Koning het er ook mee eens is dat het bestuur inwoners zou moeten oproepen om geen harddrugs te gebruiken omdat dat gevolgen heeft voor de wijken waar het moeilijk is in de stad.

De heer Koning (D66) denkt dat het begint bij de basis; dat partijen het daarmee niet eens zijn. Zijn fractie is het er niet mee eens dat harddrugs per definitie onder die categorie geschaard moeten worden. D66 vindt dat dat op landelijk niveau moet worden aangepakt. Daarom is zijn fractie blij met wat in het coalitieakkoord is geschreven over dat er een Taskforce xtc en MDMA komt waarin dat herzien gaat worden en dat er ook gekeken gaat worden of Utrecht of een andere grote stad kan aansluiten bij het wietexperiment.

1350 **Mevrouw Snippe** (Partij voor de Dieren) merkt op dat de heer Koning zegt dat de nadruk wat hem betreft op beslispunt A ligt. Zij is benieuwd hoe de heer Koning aankijkt tegen de aanbeveling om de punten 4 en 5 toe te voegen aan beslispunt 1a.2.

De heer Koning (D66) wil daar met haar naar kijken na deze commissievergadering.

1360 **Mevrouw Snippe** (Partij voor de Dieren) licht toe dat gezegd is dat het raadsvoorstel niet overeenkomt met de nota, dat er twee punten ontbreken, namelijk het aanbieden van opleiding, sport en dagbesteding die aansluit bij de leefwereld en talenten van jonge mensen. En het punt "verkennen en interventies" zoals wijkrechtspraak en online schuldenrechter en het multidisciplinair toezichtteam. Zij wil in haar betoog vragen aan de burgemeester of dat toe te voegen is en zij vraagt of de heer Koning daarover ook zo denkt.

De heer Koning (D66) begrijpt dat mevrouw Snippe die wil toevoegen zoals de nota beoogt aan de nota deel A. Hij antwoordt bevestigend; hij is het daarmee van harte eens.

Hij vervolgt zijn betoog in zijn termijn met in te gaan op deel B van de nota. Zijn fractie staat daar kritischer tegenover. Hij leest allereerst in de nota een stevige inzet

op bestuursrechtelijke instrumenten. Hij begrijpt dat. Tegelijkertijd vindt zijn fractie dat lastig. De inzet van bestuursrechtelijke middelen van de burgemeester moet zijns inziens heel zorgvuldig gedaan worden. Voor het vertrouwen van de inwoners en ondernemers in de rechtsstaat is het absoluut nodig dat daarin heel juridisch zuiver gewerkt wordt. Te vaak zag hij dat de Raad van State de gemeente Utrecht terugfloot. Utrecht heeft waarborgen nodig om te weten dat de middelen ingezet worden op een staatsrechtelijk bedoelde manier.

1370 In het debat een jaar geleden ongeveer over de vergunningsplicht voor ondernemers in nieuwe sectoren en gebieden trokken partijen daarin samen op in deze commissie, en scherpte de commissie het beleidskader aan. Hij vraagt of de burgemeester het ermee eens is dat grijpen naar bestuursrechtelijke middelen, averechts kan werken wanneer daarmee niet terughoudend en weloverwogen omgegaan zou worden.

1380 **Mevrouw Meerding** (VVD) is heel erg benieuwd naar voorbeelden voor het averechts werken. Zij heeft daar geen beeld bij. Zij vraagt concretisering.

De heer Koning (D66) licht toe dat de averechtse werking optreedt op het moment wanneer een ondernemer uiteindelijk in het gelijk gesteld wordt door de Raad van State die uiteenzet dat de gemeente op punten onvoldoende een juridische onderbouwing heeft gegeven of juridisch zuiver heeft gehandeld. Dan leidt dat tot zijns inziens een terecht wantrouwen richting de overheid. Dan is de overheid verder van huis.

1390 **Mevrouw Meerding** (VVD) vindt dit een stellige conclusie. Zij bevestigt dat het vervelend is wanneer iemand onterecht ergens van beschuldigd wordt en dat hij via de gerechtelijke weg in het gelijk gesteld moet worden. Dat wil haar fractie zoveel mogelijk voorkomen; de processen moeten zorgvuldig in elkaar steken. Dat betekent haars inziens niet direct dat het algemene vertrouwen van iedereen in de rechtsstaat verdampt. Er is ook een reden waarom de burgemeester deze bestuursrechtelijke instrumenten wil inzetten, namelijk omdat het probleem heel erg groot is en de gemeente uiteindelijk wil ingrijpen en iets wil kunnen doen. Die twee zaken moeten wat haar betreft tegen elkaar afgewogen worden. Dan kan het een keer voorkomen dat iemand onterecht een bestuursrechtelijke maatregel krijgt; daarmee moet op een goede manier omgegaan worden.

De voorzitter vraagt de commissie de interrupties kort te houden. Zij nodigt de heer Koning uit voor een korte reactie.

1400 **De heer Koning** (D66) ziet op dit moment dat de overheid zichzelf niet houdt aan hele basale wetgeving. Dan is te zien dat dingen soms heel erg fout gaan. Hij noemt als voorbeeld de toeslagenaffaire. Hij ziet het ook in de gemeente als hijzelf mailtjes krijgt van een ondernemer die attendeert op een uitspraak van de Raad van State en dat hij benadeeld is. Hij denkt dat de overheid een belangrijke functie heeft om inwoners en ondernemers tegen diezelfde overheid in bescherming te nemen. Daarvoor staat de gemeenteraad ook aan de lat: om de burgemeester te helpen bevoegdheden die zij heeft dusdanig in te kaderen dat het bestuur gezamenlijk de verantwoordelijken neemt om bestuursrechtelijke bevoegdheden in te zetten op een dergelijke manier waardoor het houdbaar en zuiver is.

1410 **De heer Sungur** (DENK) ondersteunt het betoog van de heer Koning met een aantal lokale voorbeelden. Hij noemt het koffiehuis Transwijk. Een ander voorbeeld is de collectieve sluitingstijden op de Amsterdamsestraatweg. Ook daarvan heeft de Rechtbank in eerste instantie gezegd dat de gemeente dit onvoldoende gemotiveerd heeft, en dat de proportionaliteit in het geding is waardoor de gemeente een nieuw besluit op bezwaar moest nemen. Dat is niet alleen erg voor ondernemers; dat

betekent in sommige gevallen dat zij hun levenswerk kwijt zijn. De impact daarvan is enorm. Hij heeft dat van dichtbij gezien.

1420 **De heer Koning** (D66) is het daarmee volledig eens. Vorig jaar is in deze raadszaal gesproken over de APV. Zijn fractie heeft toen verschillende amendementen ingediend die te maken hebben met de vergunningsplicht voor bepaalde branches of gebieden: amendementen 15, 16 en 19. Het is zijn fractie niet duidelijk hoe deze gewijzigde kaders als gevolg van de amendementen nu terugkomen in de huidige plannen. Destijds is vastgesteld dat bij aanvragen van vergunningen, de burgemeester concreet en ondubbelzinnig openbaar maakt welke gedragingen en feiten bij de beoordeling van het levensgedrag in relatie tot bedrijfsmatige activiteiten kunnen worden betrokken. Hij vraagt of dit inderdaad zo gedaan wordt en of goed onderbouwd zal worden wanneer naar het middel van de vergunningsplicht gegrepen wordt. Hij vraagt of er een eindtermijn verbonden wordt aan de invoering van een dergelijk vergunningsplicht en vervolgens ook de volgens zijn fractie waarschijnlijke waterbedefferen worden gemeten.

1430 Hij vraagt terughoudendheid met het oproepen van mensen meldingen te doen van verdachte situaties. Hij vraagt het college er dan eerst voor te zorgen dat de inwoners op de hoogte zijn van en in staat zijn tot verdachte situaties te herkennen. Bij de Raadsinformatiebijeenkomst liet hij een krantenartikel zien van een voorbeeld van een ondernemer die in de regio te maken had met een melding waar uiteindelijk niets aan de hand bleek te zijn. Zijn hele bedrijfsvoering is daardoor in de problemen gekomen. Hij vraagt of de burgemeester specifiek wil maken wat, waar, wanneer en met welk doel gemeld kan worden en hoe die meldingen worden opgeslagen en wat de afhandeltermijn is. Hij kan zich voorstellen dat dit wat technisch is. Hij vindt het

1440 prima om hierover bij de commissie terug te komen.

Mevrouw Streefland (ChristenUnie) merkt op dat de situatie nu is dat veel mensen normaliseren of niet meer melden, terwijl wat haar betreft die meldingen wel moeten blijven. Zij vraagt naar de oplossing daarvan van D66.

De heer Koning (D66) erkent dat het een lastig vraagstuk is. Hij benadrukt dat hij het juridische risico wil afdekken.

Mevrouw Streefland (ChristenUnie) vraagt of de oplossing dan is de inwoners daarin meer mee te nemen: welke situaties verdachtwaardig zichtbaar zijn om te melden. Zij deelt dat daarop meer ingezet moet worden. Zou D66 dat goed vinden?

De heer Koning (D66) antwoordt bevestigend.

1450 **Mevrouw Assen** (PvdA) pleit in haar betoog er juist voor om bijvoorbeeld de observaties maar misschien ook wel het onderbuikgevoel van bijvoorbeeld leerkrachten serieuzer te nemen en tijd vrij te maken om daarmee aan de slag te gaan om vervolgens na te gaan wat daar speelt. Of daar echt iets speelt of dat dat gevoel wellicht niet klopt. Zij vraagt of de heer Koning dat ook onwenselijk vindt.

De heer Koning (D66) sprak hierover met een rector van een middelbare school en met docenten; zij zeggen hierbij intensiever betrokken te willen zijn. Ook zij hebben soms beelden waarmee zij denken dat de gemeente of de politie iets zou kunnen. Aan de andere kant geven zij ook terug dat zij een veilige omgeving willen borgen voor de leerlingen. Hij stelt dat beide waar is. Hij gaat ervan uit dat professionals in hun samenwerking een goede manier moeten vinden. De algemene oproep om scholen hierbij te betrekken op een manier dat het iedereen helpt, kan hij goed delen.

1460 **De heer Van Steeg** (CDA) gaat terug naar de meldingsbereidheid. De heer Koning heeft liever dat mensen minder melden dan meer. Hij ziet in de rapporten terug dat mensen het wel zien, maar dat zij het eigenlijk niet meldenswaard vinden. Hij vraagt

of de heer Koning het met hem eens is dat wanneer de ernst van de situatie getoond wordt, er juist meer meldingen zullen komen en dat dat ook echt wenselijk is.

1470 **De heer Koning** (D66) wil vooral dat er heel goed gewerkt wordt is dat het beleid daarop gericht wordt dat zoveel mogelijk meldingen gedaan worden die daadwerkelijk ook iets gaan opleveren zo dat er een situatie ontstaat dat mensen [onrechtmatige zaken] goed kunnen herkennen. Hij gaat ervan uit dat dat ervoor zal zorgen dat er minder meldingen tussen komen die uiteindelijk wel opgevolgd worden maar geen resultaat opleveren.

De heer Van Steeg (CDA) leest in het stuk dat mensen het wel zien maar dat het erbij hoort en dat ze het daarom niet melden. Het gaat wat hem betreft veel meer om de urgentie. Het gaat om de consequentie van er gebeurt en dat het om die reden gemeld moet worden en niet zozeer dat mensen niet weten wat het is. Hij vraagt of de heer Koning dat met hem deelt.

1480 **De heer Koning** (D66) merkt op, op dit onderdeel van het beleid weer een risico te zien, namelijk dat op het moment waarop mensen meldingen gaan doen die uiteindelijk niet waar blijken te zijn, dat daar medeburgers de dupe van kunnen worden. Daarop ziet hij een risico. Hij denkt dat het helpt dat risico te onderkennen. Hij legt die vraag voor aan de burgemeester; dat het risico er is en dat alles op alles gezet moet worden de meldingsbereidheid omhoog te brengen samengaan met voorlichting over meldingen die ertoe doen en waarop ingezet moet worden.

1490 **De heer Van Steeg** (CDA) merkt een soort van wantrouwen ten opzichte van de overheid in het optreden van de overheid op basis van een aantal incidenten. Hij bevestigt dat die incidenten er zijn. Hij ziet ook dat de criminaliteit enorm verandert. In zijn beleving herkent de heer Koning dat ook. Dat vraagt zijns inziens ook om meer melding, meer vertrouwen in burgers dat ze daadwerkelijk melden. Daarop zou wat hem betreft de inzet gericht moeten worden. Wanneer nu gezegd zou worden dat de overheid vooral voorzichtig moet zijn, komt het bestuur niet waar het wil zijn. Hij vraagt of de heer Koning het daarmee eens is.

De heer Koning (D66) wil met zijn fractie voorkomen dat de gemeente te maken gaat krijgen met situaties waarin uiteindelijk ondernemers en inwoners benadeeld worden doordat meldingen worden opgevolgd waar uiteindelijk niets aan de hand blijkt te zijn. Hij herhaalt zijn eerder gedane uitspraak dienaangaande.

1500 **De heer Sungur** (DENK) heeft het gevoel dat de helft van de aanwezigen onvoldoende onderkent dat er sprake kan zijn van etnisch profileren, ook wanneer het gaat om het melden. Heel veel onderzoeken, sociale experimenten, wijzen uit dat mensen met een migratie-achtergrond vaak worden gezien als verdachte. Hij spreekt dan niet over handhaving. Hij spreekt dan ook over de gewone burger. Hij vindt dat het stadsbestuur daarvoor niet blind mag zijn. Hij ziet een groot verschil tussen waar de feitelijke delicten plaatsvinden en waar de meldingen het hoogst zijn. Hij vraagt hoe de heer Koning dit probleem ziet.

De heer Koning (D66) verwacht dat wat hij daarvan vindt, doorsijpelt in zijn inbreng. Hij is kritisch op het vergroten van de meldingsbereidheid omdat hij denkt dat dat niet per se de oplossing is. Hij herhaalt zijn stellingname met betrekking tot waarmee dat gepaard moet gaan: dat mensen beter in staat zijn verdachte situaties te herkennen.

1510 **De voorzitter** vraagt de heer Koning zijn inbreng af te ronden.

De heer Koning (D66) merkt op dat deze nota bijdraagt aan het bestrijden van de georganiseerde drugscriminaliteit aan het voorkomen dat jongeren daarbij betrokken raken. Het is volgens zijn fractie hoog tijd om dit probleem bij een van de wortels aan te pakken, namelijk the war on drugs die in Nederland gevoerd wordt met steeds

hogere budgetten voor veiligheidsdiensten. Hij vindt dat een doodlopende weg. Juist door regulering van sommige soorten drugs kan het verdienmodel van criminelen afgepakt worden. D66 Utrecht staat voor een rationeel drugsbeleid waarin het stadsbestuur kijkt naar welke middelen daadwerkelijk schadelijk zijn om daarop de aanpak te richten.

1520 Er zou voor gekozen kunnen worden de capaciteit vooral te richten op het tegengaan van de cocaïnehandel en tegelijkertijd sommige synthetische drugs te reguleren. Of bijvoorbeeld de Opiumwet te schrijven naar Nieuw Zeelandsmodel, waar ze het hebben omgedraaid: een lijst met drugs die toegestaan zijn, en dan vooral synthetische drugs. Hij vindt dat op nationaal niveau een fundamenteel debat gevoerd moet worden over hoe om te gaan met drugsbeleid, zeker nu met een nieuw kabinet, ziet hij hét moment om aan te dringen op verandering. Zijn fractie vraagt of het college ervoor open staat om met deze nota op landelijk niveau deze discussie aan te zwen- gelen en of het college ermee eens is dat het nieuwe coalitieakkoord de mogelijkheid biedt Utrecht aan te dragen als de grote stad die mee kan doen in het landelijk wiet- experiment. Hiermee rondt hij zijn betoog af.

1530 **De heer Van Steeg** (CDA) merkt op dat de heer Koning een oplossing presenteert; feitelijk zegt hij dat Utrecht wel een war on drugs nodig heeft, namelijk een war on harddrugs. Hij merkt op dat in de sector het grote geld verdiend wordt. Hij vraagt of de heer Koning het daarmee niet eens is.

De heer Koning (D66) antwoordt dat hij het niet eens is met de categorisering van hard drugs. Hij zou dat anders willen zien. Hij herhaalt zijn stellingname inzake de meest schadelijke drugs. Dat moet hard worden aangepakt. Wanneer deze nota daarbij helpt, is dat een belangrijke bouwsteen voor nu.

1540 **Mevrouw Streefland** (ChristenUnie) vraagt de heer Koning of zijn stellingname het antwoord is op de impact die softdrugs-gebruik heeft op het dagelijks leven van jongeren.

De heer Koning (D66) denkt hierbij aan wiet en hasj, de middelen die in een coffeeshop verkrijgbaar zijn. Hij antwoordt op de vraag van mevrouw Streefland bevesti- gend. Het gaat hem specifiek om het reguleren van de achterdeur. Dat zorgt ervoor dat teelt en handel legaal wordt. In alle landen rond Nederland heen waar het gebruik gelegaliseerd wordt, ziet hij dat het gebruik uiteindelijk afneemt omdat het middel uit de taboesfeer komt en omdat er een overheid komt die in plaats van criminaliseert, voorlicht en de volksgezondheid vooropstelt.

De voorzitter schorst de vergadering om 16.36 uur tot 20.00 uur.

1550

Avondvergadering

Mevrouw Van Mil (Student & Starter) is erover verheugd dat de nota nu bestuurlijk besproken kan worden. Zij citeert burgemeester Dijksma: “zacht als het kan, hard als het moet”. Zij is blij met “zacht als het kan”.

Criminaliteit is breder dan het veiligheidsdomein alleen. Zij ziet niet enkel een taak voor de politie en voor Bureau Halt als het gaat om mensen die hun toevlucht zoeken in criminaliteit of die niet uit de vicieuze cirkel kunnen komen. Juist op die momenten is een buurtmoeder of een PGA expert heel erg waardevol. Zij prijst zich ermee ge- lukkig dat die netwerken ook benoemd worden. Haar fractie vraagt zich wel af waar- om de burgemeester niet meer budget opzij zet voor de al bestaande aanpak waar- van zij weet en van mening is dat die werkt.

1560

De nota benoemt een specifieke aanpak op de doorgroeiers; een groep jongeren met crimineel gedrag die nog niet in de zwaarste categorie zit. Het blijft onduidelijk hoe die groep in beeld te brengen en zij vraagt daarop een toelichting van de burgemeester. Om die groep te bereiken, worden middelen en programma's in het onderwijs voorgesteld. Het lijkt haar fractie nuttig deze groep te bereiken buiten het onderwijs om: wijkvaders, wijkmoeders, buurtsportcoaches, wijkagenten, leerplichtambtenaren zijn al genoemd. Deze extra handen en ogen zouden kunnen ondersteunen bij het vroeg signaleren waar het fout gaat. Zij vraagt of de burgemeester een rol ziet voor deze experts om de eerste signalen op te vangen.

1570 Zij gaat in op "hard als het moet". Eén van de hoofdvragen voor Student & Starter is hoe het kaf van het koren te scheiden; hoe ervoor te zorgen dat er een duidelijk onderscheid is tussen de doorgroeier en de grote drugsbaas. Zij vindt dat onderscheid ontbreken in de nota. Zij vraagt of de burgemeester hierop een toelichting kan geven: hoe te zorgen voor de juiste aanpak op de juiste groep?

Mevrouw Meerding (VVD) merkt op dat het grootste deel van de drugs die in Nederland worden gemaakt, geëxporteerd wordt naar het buitenland. Wanneer Nederland alles zou legaliseren, is daarmee het probleem niet weggehaald. De drugsdealers hebben nog hun verdienmodel met de export.

1580 **Mevrouw Van Mil** (Student & Starter) antwoordt bevestigend dat de situatie dezelfde blijft; wat haar fractie betreft betekent regulering dat de onderwereld naar de bovenwereld gaat. Daarmee heeft het gemeentebestuur zicht op wat er gebeurt en is controle uit te oefenen. Zij vindt dat waardevol. Dan is het ook mogelijk om na te gaan of er zwarte geldstromen zijn of niet. Zij zegt niet dat alle drugs gelegaliseerd moet worden. Zij noemt in dat opzicht het voorbeeld van de heer Koning.

Mevrouw Meerding (VVD) maakt haar inbreng scherper. Wanneer de drugsdealer zijn handel naar het buitenland brengt, moet hij weer onder de radar werken, omdat het daar niet mag. Daarmee blijft het een crimineel verdienmodel.

1590 **Mevrouw Van Mil** (Student & Starter) begrijpt dat punt. Zij beperkt zich nu tot het lokaal gebeuren. Zij pleit voor de verandering. Zij heeft geen oplossing voor het verdienmodel met de export.

Zij vervolgt haar inbreng in haar termijn met te benadrukken dat zij deze nota beschouwt als een eerste start. Zij leest nog wel veel woorden als "nog te ontwikkelen", "zoektocht" et cetera. Zij hoopt dat het lijstje met de eerder genoemde vragen iets van concretisering kan bieden waar haar fractie naar op zoek is. Wanneer dat te bieden is, is haar fractie voorzichtig optimistisch omtrent de nota.

De heer Van Corler (GroenLinks) beperkt zich tot de twee hoofdlijnen van het voorstel:

1600 (1) het doorbreken van de criminele carrières. Hij vindt het goed blijvend in te zetten op preventieve activiteiten. Hij neemt aan dat de afstemming met deze aanpak daarin goed plaatsvindt. Hij kan zich aansluiten bij de woorden over AVG en ervoor te waken dat dat niet te snel als een belemmering wordt opgeworpen.

De inzet van de credible messengers vindt hij op zich een goede stap. Daarbij geeft hij aan vooral de huidige sleutelfiguren in de wijk niet te vergeten. Er zijn al mensen die zich volop inzetten voor het afhouden of onderbreken van criminele carrières. Hij noemt onder meer als voorbeeld het project van het Leger des Heils. Hij roept ertoe op vooral gebruik te maken van wat de gemeente al heeft en ervoor te zorgen dat een en ander goed op elkaar aansluit en de desbetreffenden te betrekken bij de

1610 verdere uitwerking van dit geheel.

Hij vindt het goed dat gewerkt wordt aan het wegnemen van drempels voor het vinden van werk, bijvoorbeeld rondom de VOG-verklaring. (Verklaring Omtrent Gedrag). Zijn fractie vroeg daarvoor eerder al aandacht. Hij vindt het goed dat dit hier een plek krijgt.

1620 Hij vraagt aandacht voor “de banen met status”. Hij vraagt op basis waarvan de status wordt gegeven. De voorbeelden die genoemd werden, deed hem denken aan het project Heilige Boontjes in Rotterdam. Het ging niet zozeer om de baan maar om de begeleiding, de mensen die de connectie konden maken met de doelgroep. Dat is voor hem het belangrijkste element in dit leerwerk-project. Het deed hem ook denken aan de Beroepentuin in Overvecht. De medewerkers daar gaan actief de wijken in en ook daar is de link naar de sleutelfiguren. Hij kan zich voorstellen dergelijke projecten door te trekken naar de jongeren die in detentie zitten vanaf dag 1 op de re-integratie; hij denkt aan een Beroepentuin in detentie.

1630 Als het gaat om het doorbreken van de criminele geldstromen werd vandaag al iets gezegd over de cijfers. In het voorstel wordt gekozen voor inzet op kwetsbare gebieden Overvecht en de Amsterdamsestraatweg. Hij blijft het lastig vinden om op basis van de onderliggende informatie te zeggen dat het een verstandige keuze is om op die gebieden in te zetten, zeker ook omdat er ook in andere buurten problemen zijn op dit gebied. Om die reden vraagt hij de burgemeester of zij dit goed kan toelichten: waarom deze gebieden?

Mevrouw Assen (PvdA) vraagt of de heer Van Corler de meer gerichte Buurtaanpak breder in de stad steunt.

De heer Van Corler (GroenLinks) stelt deze vraag niet voor niets. Hij kan zich voorstellen dat er meer wijkaanpakken nodig zijn en ook op de buurt toegesneden. Hij herhaalt zijn vraag.

1640 Hij vervolgt zijn inbreng in zijn termijn met het ondermijningsartikel in de APV. Daarmee heeft de burgemeester de mogelijkheid om specifiek gebouwen, gebieden of branches vergunningsplichtig te stellen. Er wordt nu niet een concrete maatregel op dit terrein genoemd. Bij het instellen van deze bevoegdheid zegde de burgemeester destijds toe dat eerst met de branche, de buurt en de raad in gesprek gegaan zou worden voordat dat instrument zou worden ingezet. Zijn fractie vindt dat een belangrijke voorwaarde voor de inzet van het ondermijningsartikel. Hij krijgt hierop graag de bevestiging van de burgemeester van deze handelwijze naar aanleiding van deze nota.

Hij roept de burgemeester op, scherp te letten op de grens tussen bestuursrecht en het strafrecht. Het bestuursrecht mag wat hem betreft alleen ingezet mag worden voor de openbare orde- en veiligheid. Het voelt bij hem aan als wordt het als straf ingezet.

1650 Hij vraagt de burgemeester naast het vergroten van de weerbaarheid bij de ondernemers ook aandacht te hebben voor de potentiële uitstappers bij ondernemers. Er zijn ook ondernemers die vastraken in een criminele situatie en daar graag uit willen, en op zoek zijn naar mogelijkheden daartoe. Wat de gemeente doet bij de jongeren zou zij ook kunnen doen bij de ondernemers. Hij krijgt hierop graag de reactie van de burgemeester.

De heer Van Steeg (CDA) vindt het hoog tijd om over dit onderwerp te praten. In de afgelopen tijd is Utrecht zijns inziens uitgegroeid tot een van de centra van internationale drugshandel en dan vooral de handel in hard drugs. Hij vindt het teleurstel-

- 1660 lend te moeten constateren op dit punt te zijn aanbeland. Hij concludeert dat het bestuur dit probleem in de afgelopen tijd ernstig heeft onderschat. De gevolgen van drugshandel en drugscriminaliteit zijn ongelijk verdeeld in Utrecht. Zijn fractie vindt dat onacceptabel. Te zien is dat het gebruik van harddrugs steeds meer wordt genormaliseerd, aan de andere kant heeft dat enorme consequenties voor de wijken waar het juist al moeilijk is in Utrecht. Juist die tegenstelling is wat zijn fractie betreft onacceptabel. Hij ziet ook dat het nodig is iets tegenover het gebruik van (hard)drugs te stellen en te zeggen dat het niet normaal is om hard drugs te gebruiken. Het gaat wat hem betreft om burgerschap: dat drugsgebruik consequenties heeft voor wat er op andere plekken in Utrecht gebeurt. Hij roept ertoe op om na te gaan of op dat vlak meer te doen is.
- 1670 **Mevrouw Assen** (PvdA) zegt ook wel eens in de raad dat zij het onacceptabel vindt dat de kansen ongelijk verdeeld zijn in Utrecht, maar dan ook op andere terreinen. Zij vraagt of de heer Van Steeg dat ook onacceptabel vindt en of hij een relatie ziet met de kwetsbaarheid van de wijken die hij noemde.
- De heer Van Steeg** (CDA) vindt kansenongelijkheid niet het enige. Hij bevestigt dat de gemeente ook een verantwoordelijkheid heeft om het nodige te doen aan kansenongelijkheid. Op het gebied van onderwijs trekt zijn fractie vaak samen op met de PvdA, maar niet altijd. Het ziet ook dat in een aantal wijken de gemeente meer moet doen dan in andere wijken.
- 1680 Hij vervolgt zijn betoog in zijn termijn met zijn enthousiasme te betuigen over de nieuwe aanpak en dat de burgemeester de ondermijning tot topprioriteit heeft gemaakt. Hij is blij met de titel Grenzen stellen en Perspectief bieden. In zijn analyse gaat het om drie dingen (1) duidelijk grenzen aangeven, een sterke en geloofwaardige overheid, (2) voorkomen dat problemen ontstaan en (3) perspectief bieden. Hij zoekt nog een beetje naar de goede balans tussen grenzen stellen, repressief beleid en preventief beleid. Hij vindt dat daarin te vaak een tegenstelling gemaakt wordt. Er is een Raadsinformatiebijeenkomst geweest met vooral het onderwerp perspectief bieden. Dat is wat hem betreft ook het domein van de gemeente. Daar kan de gemeente veel doen. Hij vindt dat een overheid die grenzen stelt een integraal onderdeel moet zijn van een geloofwaardige ondermijningsaanpak. Wat hem betreft moet repressief
- 1690 beleid meeontwikkeld worden met de ontwikkeling van de criminaliteit. Wat hem betreft moet meer ingezet worden op een repressief beleid, meer ook op wijkniveau. Hij noemt de aanpak van dealers in wijken. Hij vraagt hoe de burgemeester dat ziet. Dan kan zijns inziens repressie goed werken.
- De heer Koning** (D66) vindt dat interessant klinken. Iedereen in de raad zal dealers willen aanpakken en dan ziet hij de mogelijkheid om dealers nog terug te trekken naar een legaal bestaan. Daarop zou wat hem betreft de nadruk moeten liggen. Degenen die daarin ver wegzakken moeten repressief aangepakt worden. Dat is wat hem betreft een soort van gedeeld beeld.
- 1700 Tegelijkertijd constateert hij daarvoor de politiecapaciteit nodig te hebben. De vraag is dan of de gemeente dat kan bieden. Hij ziet 1 miljard in het Coalitieakkoord. Hij vindt dat heel erg goed. Hij tekent daarbij aan dat de mensen er niet zo snel zijn. Hoe ziet de heer Van Steeg dan de rol van de gemeente?
- De heer Van Steeg** (CDA) vindt dat een terechte vraag. Het gaat hem ook om een zichtbare overheid. Op gekozen momenten moet de overheid laten zien grenzen te stellen. De politiecapaciteit blijft een probleem. Daarom vindt hij het ontzettend belangrijk dat mensen daadwerkelijk gaan melden. Juist bij deze onderwerpen heeft het stadsbestuur de wijken en de geloofwaardige meldingen uit de wijken nodig om

te kunnen optreden. Hij bevestigt dat de politiecapaciteit een probleem is. Hij is benieuwd wat het nieuwe regeerakkoord kan betekenen voor de aanpak in Utrecht.

1710

Ook de wijkrechtspraak ziet hij als een vorm van repressie. Door dat verfijnder in te zetten, verwacht hij dat het stadsbestuur sneller tot resultaat kan komen. Eigenlijk is dit plan nog heel breed met heel veel ideeën. Wat hem betreft is de wijkrechtspraak een van de dingen die in een pilot uitgerold moet worden.

Daarnaast is gesproken over de aanpak van plofkraken. Die aanpak speelt al heel lang in Utrecht. De vraag is wat van de ontwikkeling daarin te leren is. Hij noemt plofkrakers die vanuit Utrecht opereren in Duitsland. Wat is mogelijk om die jongens op andere gedachten te brengen en wat is verder nog te doen in de aanpak van plofkraken?

1720

Het vergroten van de meldingsbereidheid vindt hij een belangrijk onderwerp. Hij zit daar anders in dan D66. Hij vindt het onacceptabel dat mensen niet melden omdat ze het gewoon zijn gaan vinden.

Mevrouw Van Mil (Student & Starter) begrijpt het belang van meldingsbereidheid. Zij benadrukt het van belang te vinden dat het bestuur daarmee precair omgaat. Zij wil voorkomen dat iedereen elkaar wantrouwt. Zij licht toe dat ondermijning voor veel mensen een vaag begrip is. Zij legt de vraag voor hoe ervoor te kunnen zorgen als stadsbestuur dat meer mensen begrijpen wát ze moeten melden. Zij legt de vraag voor of daarvoor een communicatiecampagne op touw gezet moet worden. Zij vraagt toelichting van de heer Van Steeg op wat nodig is om te doen om de meldingen uit de juiste richting te krijgen.

1730

De heer Van Steeg (CDA) denkt dat het in dat opzicht heel goed is om een onderscheid te maken tussen drugscriminaliteit en ondermijning. Hij sprak over drugscriminaliteit. Hij herhaalt zijn informatie over de reactie van burgers. De aanpak zou zich kunnen richten op branches. Hij bevestigt dat het voor burgers lastig is om te herkennen.

De heer Sungur (DENK) is benieuwd hoe de heer Van Steeg gaat borgen dat mensen met een andere achtergrond niet onevenredig vaak gemeld worden en daarmee onrechtmatig onrechtvaardig behandeld worden.

1740

De heer Van Steeg (CDA) antwoordt dat niet te kunnen borgen. Hij hoopt wel dat er voldoende kennis en know how is bij politie en bij de gemeente om informatie te filteren. Hij hoopt ook dat op andere vlakken heel hard gewerkt wordt om discriminatie uit te sluiten. Hij vindt het ook onterecht dat de heer Sungur een dergelijk belangrijk thema (de ondermijningsagenda) afhankelijk maakt van enkele incidenten die weliswaar verwijzen naar een structureel probleem; dat betekent voor hem niet dat het melden niet belangrijk is of dat het melden gevaarlijk is of dat vanuit de gemeente de verkeerde intentie bestaat om de problematiek aan te pakken. De aandacht die de heer Sungur vraagt voor discriminatie is terecht, maar daarmee moet de Ondermijningsagenda niet onderuit gehaald worden.

1750

De heer Sungur (DENK) vertrouwt op de professionaliteit van de handhavers. Tegelijkertijd erkent niet alleen de politie maar ook veel overheidsinstanties dat er problemen zijn met etnisch profileren. Dat zeggen de instanties zelf. De vraag is hoe met dat probleem te borgen dat de grondrechten van mensen niet worden geschonden zonder de aanpak van ondermijning te kort te doen.

De heer Van Steeg (CDA) denkt dat dat een goede stap is. Hij denkt dat de laatste tijd belangrijke stappen gezet worden op dat vlak: herkennen dat er op dat vlak problemen zijn en dat sommige mensen meer weet hebben van handhaving dan

anderen. Dat betekent niet dat de ondermijningsaanpak niet succesvol kan zijn. Dat betekent vooral dat hiervoor aandacht moet zijn binnen de ondermijningsaanpak. Hij kan niet borgen dat nooit sprake zal zijn van etnisch profileren. Hij herhaalt zijn inbreng.

1760

Mevrouw Meerding (VVD) valt de heer Van Steeg bij. De heer Sungur spreekt van het schenden van grondrechten. Zij vindt dat te sterk uitgedrukt. Het gaat nu alleen nog over het doen van meldingen. Het is dan nog niet gezegd wat met die meldingen gedaan wordt; daarmee is voorzichtig om te gaan.

De heer Sungur (DENK) merkt op dat een belangrijk deel van deze nota gebaseerd is op meldingen die de gemeente, de politie en instanties ontvangen. Hij waarschuwt ervoor de meldingen niet zo lichtvaardig te nemen. Hij herhaalt zijn inbreng.

1770

De heer Koning (D66) hoort de heer Van Steeg iets zeggen over ondermijning en drugscriminaliteit alsof het gaat om twee verschillende onderwerpen. In zijn bijdrage is hij ingegaan op de definitie van ondermijning: waar gaat het dan over? Gaat het om veiligheid in de meest brede zin? Hij stelt deze vraag ook aan de burgemeester. Hij wil uiteindelijk in de uitvoering focus zien; focus op de aanpak van ondermijnende drugscriminaliteit en niet allemaal dingen doen in de hele breedte van veiligheid. Hij herhaalt zijn vraag naar de definitie van ondermijnende drugscriminaliteit volgens de heer Van Steeg. Hij richt zich met die vraag ook tot de burgemeester.

1780

De heer Van Steeg (CDA) bevestigt dat het hier gaat om een fluïde begrip. Het gaat hem ook om zich ontwikkelende criminaliteit. Er is in zijn beleving een verschil tussen drugscriminaliteit die ondermijning financiert, die wordt gebruikt om andere illegale activiteiten in de samenleving te financieren. Om die reden vindt hij het pilot van de Rabobank ook belangrijk. Hij bevestigt dat die twee begrippen verschillend zijn. Hij bevestigt dat het stadsbestuur er alert op moet zijn dat niet alles er onder geschaard gaat worden.

Hij vervolgt zijn betoog met in te gaan op de inbreng in deze commissievergadering over het pilot van de Rabobank. Hij vindt dat pilot heel belangrijk. Dat was ook gelieerd aan Nieuw Overvecht en aan de Amsterdamsestraatweg. Hij heeft deze week nog contact gehad met de Rabobank en hij begrijpt het. Het gaat om plekken waar op dit vlak veel te leren is van geldstromen. Ook daar is het belangrijk om het nodige in te kaderen. Hij vraagt de burgemeester wat zij van een dergelijk pilot leert. Hij vindt het belangrijk daarover geïnformeerd te worden.

1790

De heer Sungur (DENK) hoort de heer Van Steeg zeggen dat hij de focus begrijpt. Die focus is voor hem niet heel erg duidelijk. Hij vraagt de heer Van Steeg waarin voor hem de twee gebieden verschillen die worden voorgedragen als focusgebieden ten opzichte van andere delen van de stad zoals Vleuten De Meern of de binnenstad waar ook drugsgelateerde problemen zich voordoen.

De heer Van Steeg (CDA) is het op zich eens met de heer Sungur dat die twee gebieden niet de enige zijn waar dingen misgaan. Hij noemt enkele gegevens met betrekking tot Overvecht en de Amsterdamsestraatweg. Hij gaat in op de mogelijkheden om er eerder bij te zijn. Hij begrijpt dat.

1800

De heer Sungur (DENK) haalt de grafiek aan in de nota. Hij citeert: Oost: criminele geldstromen, Centrum: criminele geldstromen. Zuidwest: criminele geldstromen. Leidsche Rijn: criminele geldstromen. Vleuten De Meern: criminele geldstromen. West: criminele geldstromen. Hij merkt op dat die problematiek in bijna alle wijken voorkomt. Hij herhaalt zijn vraag over de focus op Overvecht en de Amsterdamsestraatweg en niet op andere wijken.

De heer Van Steeg (CDA) begrijpt uit de nota dat juist op die plekken heel concrete criminaliteit is waargenomen. Hij denkt dat het de insteek is van de burgemeester om in Overvecht en op de Amsterdamsestraatweg te beginnen. Hij laat het aan haar om daarop nader in te gaan.

1810 **De heer Koning** (D66) vindt dit wezenlijk voor dit debat: "...om daar te beginnen". Hij hoopt niet dat heer Van Steeg bedoelt dat de gemeente daar gaat beginnen met het inzetten van middelen zoals een vergunningsplicht om dat dan vervolgens ook in andere gebieden toe te passen, als er maar geld bij komt waarmee dat is te monitoren. Zijn fractie vindt het belangrijk dat dergelijke maatregelen bij wijze van uitzondering gebruikt worden. Hij vreest een waterbedeffect. Hij vraagt hoe de heer Van Steeg dat ziet.

1820 **De heer Van Steeg** (CDA) is er voorstander van op de plekken te beginnen waar te zien is dat het misgaat. Hij wil niet dat er ten onrechte maatregelen worden genomen tegen ondernemers; daarvoor moet het stadsbestuur waken. Aan de andere kant is zien dat vormen van criminaliteit zich ontwikkelen waarop onvoldoende grip is. Dat vraagt ook om een bredere kijk. Dat vraagt ook om te starten met een dergelijk pilot. Het vraagt om enige verbreding van het perspectief en vertrouwen in wat de overheid doet. Hij bevestigt het belang van de vinger aan de pols.

De heer Van Steeg vindt perspectief bieden een belangrijk onderdeel. De nota staat dan vol met plannen daarmee. Dan wordt wel heel nadrukkelijk gekeken naar jongeren die in de problemen zijn gekomen. Uiteindelijk moeten ze zelf willen iets van hun leven te maken. Dat vindt hij in de nota ontbreken.

Hij vindt ook de samenwerking met het bedrijfsleven ontbreken. Misschien zijn afspraken te maken met Utrechtse bedrijven om stages te organiseren, banen te organiseren. Hij is benieuwd te vernemen of dat opties zijn die worden overwogen.

1830 Daarnaast ziet hij graag in de verdere concretisering een pilot gestart worden met het multidisciplinair Toezichtteam.

In organisatorisch opzicht komt nu heel veel terecht op het sociale domein; de vraag is hoe dat op een goede manier te organiseren, zeker wanneer organisaties in het sociale domein betrokken worden in de persoonsgerichte aanpak. Hij denkt dat het goed is om dat verder te concretiseren in de uitwerking.

De burgemeester uit haar onzekerheid over de financiën in de nota. Hij is benieuwd wat het nieuwe regeerakkoord hiervoor betekent. Zeker op de lange termijn zal die desbetreffende financiering gegarandeerd moeten worden. Die lange termijnfinanciering is er nu nog niet.

1840

De heer Sungur (DENK) noemt de presentatie van de politie ieder jaar voorspelbaar met als gevolg een raadsvoorstel. Elk jaar dezelfde presentatie en soms met een nieuw krantenartikel over bijvoorbeeld een schietpartij in Overvecht. Het raadsvoorstel stelt dan generieke maatregelen voor in Overvecht.

Als het aan DENK ligt investeert het bestuur volop in de relatie met de stad, en stopt het stadsbestuur met stigmatiseren van bepaalde buurten en groepen Utrechters en het criminaliseren van bepaalde branches. Daar waar het strafrecht te kort komt, gaat wat hem betreft de gemeente Utrecht geen drempels opwerpen aan de voorkant. Wanneer geconstateerd wordt dat het bestuur veel laat liggen vanwege capaciteitstekort bij de politie, handhavers en het OM, gaat het college pleiten voor capaciteit bij het ministerie en neemt het stadsbestuur geen bestuurlijke maatregelen om mensen bij voorbaat te criminaliseren.

1850

In de visie van zijn fractie is de burgemeester een burgermoeder van alle Utrechters: zacht waar het kan, hard waar het moet. Dan is de burgemeester geen crime fighter die met generieke maatregelen strooit in gebieden waar mensen ondernemen die overwegend een migratieachtergrond hebben.

Mevrouw Assen (PvdA) gaat in op het begin van de bijdrage van de heer Sungur. Zij vraagt zich af wat hij precies bedoelt met dat een schietpartij in Overvecht goed uitkomt; en voor wie komt het dan goed uit?

1860 **De heer Sungur** (DENK) weerspreekt dat hij zegt dat een schietpartij goed uitkomt. Hij heeft gezegd dat de presentaties van de politie op elkaar lijken. Hij somt ze op en noemt onderwerpen die daarin aan bod komen. Daarop doelde hij met zijn bijdrage.

Mevrouw Assen (PvdA) vraagt naar het punt daarachter. Consistentie in presentaties vindt zij niet direct een slecht teken. Zij krijgt de indruk dat de heer Sungur dat wel een slecht teken vindt.

De heer Sungur (DENK) weerspreekt dat hier sprake is van “consistentie”. Het gaat om bijna dezelfde presentaties. Zijn punt is dat in plaats van dat de raad wordt voorzien van echt cijfermatig inzicht, de raad alleen het gevoel van urgentie meekrijgt met de boodschap “doe hiermee iets gemeenteraad”. Dat wordt vaak opgevolgd door een beleidsnotitie waarvan de raad dan iets moet vinden. Dat probeert hij aan te geven.

1870 **Mevrouw Assen** (PvdA) houdt het voor mogelijk dat meer aanpak nodig is met wat er op dit terrein gebeurt in de gemeente.

De heer Sungur (DENK) bevestigt dat het heel goed kan dat er meer aanpak nodig is. Zijn punt is alleen dat de presentaties van de politie veel beter moeten. Hij vindt dat hij niet in voldoende mate wordt voorzien van informatie om over de voorstellen die gedaan worden een adequate beslissing te kunnen nemen. DENK en GroenLinks stelden vragen over de focus op de beide gebieden in de Raadsinformatiebijeenkomst. Zij kregen daarop geen tot tevredenheid stemmend antwoord op. Nu stelt hij die vraag opnieuw. Hij had graag gewild dat dit in de presentatie al naar voren was gekomen.

1880 **De heer Van Steeg** (CDA) veronderstelt dat de heer Sungur de nota met een grote mate van goedkeuring heeft gelezen. Desgevraagd door **de heer Sungur** (DENK) geeft de **heer Van Steeg** (CDA) nadere uitleg: de heer Sungur schetst volgens hem een beeld van discriminatie door overheden jegens enkele groepen. Juist in deze nota wordt nadrukkelijk in wijken geïnvesteerd, vanuit het bieden van perspectief. Hij veronderstelt dat hem dat aanspreekt.

De heer Sungur (DENK) antwoordt dat dat voor 80% ook het geval is. Hij houdt rekening met spreektijd en kiest ervoor kritisch te zijn op onderdelen waarin zijn fractie zich niet kan vinden. In dat opzicht vindt hij het goed dat de heer Van Steeg deze vraag stelt. Het is goed om aan de preventieve kant zaken anders te gaan doen. Dat steunt zijn fractie van harte. Dat neemt niet weg dat er elementen in zitten die zijn fractie liever niet terug ziet.

1890 **Mevrouw Streefland** (ChristenUnie) vraagt in navolging op de vragen van mevrouw Assen of het lastig is voor DENK om die gepresenteerde feiten te accepteren die in zich herhaling hebben. En ten tweede vraagt zij of DENK zich kan vinden om voor de verdere uitwerking de feiten verder te preciseren in het Plan van Aanpak - als het gaat om omvang, verdieping, complexiteit van het probleem. Zij merkt dat daaraan behoefte is.

1900 **De heer Sungur** (DENK) antwoordt bevestigend. Zijn fractie heeft die behoefte stellig. In de Raadsinformatiebijeenkomst heeft hij daar specifiek naar gevraagd. Tot

zijn spijt leidde dat niet tot bevredigende cijfers. Wanneer die cijfers er zijn, zal zijn fractie de eerste zijn die dat uitdraagt. Dat is het probleem niet.

Mevrouw Streefland (ChristenUnie) begrijpt dat antwoord. Zij benadrukt de relatie en is benieuwd naar de visie van DENK. Het gaat om hidden crime impact; het is heel ingewikkeld. Dat maakt het ook lastig. Zij vraagt hoe de heer Sungur dat ziet.

1910 **De heer Sungur** (DENK) merkt op dat die vraag hem gesteld werd door de heer Van Corler bij de behandeling van de Voorjaarsnota bij het onderwerp veiligheid. Hij gaf toen aan heel erg te geloven in de verbetering van de informatiepositie, zowel van de gemeente als van de handhavers. Hij denkt daarom ook dat het heel belangrijk is om flink te investeren in de relatie van het stadsbestuur met de mensen in de stad en niet gebieden bij voorbaat te criminaliseren. Hij sprak met ondernemers in de Straatweg. Die hebben hem verteld dat zij in de afgelopen jaren nooit een positief bericht over de Straatweg hebben gelezen in de kranten. Hij benadrukt dat de Straatweg veranderd is; de vraag is nu hoe lang de Straatweg het imago moet dragen dat zij [in de loop der jaren] heeft gekregen en hoe lang degene die daar onderneemt het imago moet meedragen. Dat is zijn vraag.

1920 **Mevrouw Meerding** (VVD) hoort de heer Sungur een aantal keren zeggen dat hij niet de juiste cijfers heeft gekregen, dat hij daar steeds om heeft gevraagd. Zij noemt de onderzoekster van bureau Broekhuizen die bij de Raadsinformatiebijeenkomst haar beschikbaarheid heeft aangeboden wanneer de raadsleden nog na de bijeenkomst met haar nader van gedachten wilden wisselen. Zij vraagt of de heer Sungur daarvan gebruik gemaakt heeft.

De heer Sungur (DENK) kreeg dat aanbod niet mee. Hij stelde die vraag wel letterlijk. Er was in de presentatie nadrukkelijk de gelegenheid om daarop gericht te antwoorden. Hij was niet de enige die daarover vragen had gesteld. De heer Van Corler stelde die vraag ook. Die vraag is dus twee keer neergelegd bij mevrouw Broekhuizen en kennelijk in beide gevallen niet bevredigend beantwoord.

1930 **Mevrouw Assen** (PvdA) ervaart hetzelfde als wat de heer Sungur ervaart: de Straatweg is in opzichten echt veranderd en verbeterd. Dat komt juist door de grote inzet hierop. Daarmee kwam de Straatweg ook in het nieuws. Soms dreigt leegstand. Dan moet er niet een onderneming in komen met verkeerde intenties. Zij vraagt of de heer Sungur het met haar deelt dat de aanpak wel gewerkt heeft en dat het nu beter gaat met de Straatweg en dat blijvende aandacht nodig is.

De heer Sungur (DENK) merkt op dat het al een tijdje beter gaat met de Straatweg, dat rechtvaardigt zijns inziens de vraag of daar rigoureuze maatregelen getroffen moeten worden. Is het rechtvaardig? Is het proportioneel? Ook gelet op de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

1940 Tegelijkertijd beseft hij dat niet elke ondernemer hetzelfde denkt. Ondernemers hebben niet zomaar een beetje last van de maatregelen die nu boven hun hoofd hangen. Er zijn ondernemers die hun bedrijfsactiviteiten moeten staken door dit soort maatregelen. Die kiezen niet voor de bureaucratische rompslomp. Ze moeten veel documentatie overleggen. De mensen zitten daar niet op te wachten. Ze willen ondernemen en hun brood verdienen.

Mevrouw Assen (PvdA) merkt op dat in het laatste antwoord van de heer Sungur hij eigenlijk aangeeft dat er andere dingen spelen die het ondernemers zo lastig maken. Dan is dat toch het probleem? Kan daarbij meer ondersteund worden dat dat niet zo bezwaarlijk is voor de ondernemer: wanneer de ondernemers zich willen richten op hun kernactiviteiten. Zij vindt dat geen recht doen aan dat de aandacht voor de Straatweg verkeerd zou zijn. Dat is volgens haar iets anders.

- 1950 **De heer Sungur** (DENK) vindt dit op zich een goede gedachte. Eerder is gevraagd of DENK principieel tegen de BIBOB is, et cetera. Dat is DENK niet. Zijn fractie ziet alleen dat in de praktijk een dergelijk vergunningsplicht enorm veel ellende met zich meebrengt. Zijn fractie heeft vaker in de raad aangegeven dat mensen soms acht à negen maanden moeten wachten voordat zij een beschikking krijgen van de gemeente. De vraag is dan hoe lang een ondernemer dat kan volhouden. Zolang dat niet verbetert, zo lang het stadsbestuur niet bepaalde randvoorwaarden creëert om mensen gelijkwaardig te behandelen, vindt zijn fractie dat het stadsbestuur met dergelijke maatregelen niet mag komen.
- 1960 **De heer Van Corler** (GroenLinks) merkt op dat de heer Sungur een aantal keren naar hem verwees. Hij voelt zich genoodzaakt om dit te nuanceren. Zijn zoektocht is vooral geen besluiten te willen nemen op onderbuikgevoelens. Hij begrijpt heel goed dat zeker met een dergelijk probleem als ondermijning het niet mogelijk is tot op de komma te weten hoe het in elkaar steekt. Om die reden stelde hij zijn vraag aan de burgemeester zoals hij die vraag stelde. Hij vraagt daarom ook aan DENK wat de heer Sungur dan nu zoekt om de juiste gebieden te kunnen selecteren waarop het stadsbestuur zich moet focussen.
- 1970 **De heer Sungur** (DENK) merkt op dat hij zoekt wat GroenLinks zoekt en wat hij de burgemeester heeft gevraagd: een duidelijke cijfermatige onderbouwing waarom het stadsbestuur zich moet focussen op de Amsterdamsestraatweg en op het bedrijventerrein van Nieuw Overvecht. Waar zit het verschil met andere delen van de stad? Hij wil ook voorkomen dat de ondernemers een imago krijgen door datgene wat het stadsbestuur nu doet. Het gaat nu ook om het gevoel. Hij benadrukt zijn stellingname. Hij zou zo maar voor het voorstel kunnen stemmen wanneer hij de gevraagde informatie krijgt. Op dit moment heeft hij onvoldoende informatie.
- 1980 **Mevrouw Streefland** (ChristenUnie) begrijpt de gevoeligheid op etnisch profileren en of bepaalde groepen hiermee in een kwaad daglicht komen te staan. Tegelijkertijd kan het stadsbestuur niet ontkennen dat Nieuw Overvecht het centrum is of is geweest van allerlei activiteiten die het daglicht niet kunnen verdragen. Zij is van mening dat DENK geen recht doet aan de zeer complexe situatie aldaar.
- 1980 **De voorzitter** nodigt de heer Sungur uit zijn bijdrage voort te zetten.
- De heer Sungur** (DENK) neemt zich voor in zijn betoog terug te komen op deze inbreng van mevrouw Streefland.
- Zijn fractie beziet ook op procesniveau een aantal zaken kritisch. Tijdens de behandeling van de Voorjaarsnota vroeg de heer Van Corler naar de herkomst van de drie personen die aangesteld werden voor de Bibob en waarvoor ze bedoeld waren. Toen werd aangegeven dat ze worden ingezet voor de binnenstad en iets met leegstand aldaar. Nu krijgt hij de indruk dat deze personen zich ook gaan buigen over de mogelijke vergunningsplicht en over alles wat onder deze nota valt. Zijn fractie verbaasde zich daarover. Hij vraagt of de burgemeester kan aangeven hoe dat precies zit.
- 1990 In het voorstel staat dat de succesvolle interventies in Overvecht en op de Amsterdamsestraatweg later ook in andere kwetsbare gebieden toegepast kunnen worden. Hij vraagt hoe bij voorbaat te weten is dat die succesvol zullen zijn. Hij vindt nog belangrijker het antwoord op de vraag: hoe het stadsbestuur gaat meten dat de interventies die het gemeentebestuur doet succesvol zijn. Hij krijgt hierop graag de reactie van de burgemeester.
- Het valt zijn fractie op dat de nota van de gemeente vooral verwijst naar het eigen onderzoek naar het onderzoek van Broekhuizen met de politie als bron. Het onderzoeksrapport van Broekhuizen verwijst weer naar de gemeente en de politie als bron.

- 2000 Wanneer hij zich verdiept waarom bepaalde gebieden extra onder toezicht komen, komt hij vaak niet verder dan signalen uit de omgeving.
- Hij toont een grafiek uit het onderzoeksrapport van mevrouw Broekhuizen. Die grafiek betreft drugsmisdrijven in Utrecht onderverdeeld naar wijk als pleegplaats. De top drie drugsgelateerde misdrijven bestaat uit: Zuid, Vleuten-De Meern, en de Binnenstad. Tegelijkertijd leest hij een paar zinnen verder een tabel over meldingen over drugs. Daaruit blijkt dat de meldingen in 2020 het hoogst waren in Noordwest, Overvecht en Zuidwest. Mevrouw Broekhuizen zegt “opmerkelijk is dat qua meldingen bij Meld Misdad Anoniem Zuid niet sterk naar voren komt. Het aantal meldingen over drugs ligt namelijk het hoogst in Noordwest en Overvecht.” De heer Sungur wil hiermee aangeven dat de feitelijke delicten kennelijk in hele andere wijken plaatsvonden (de top drie) dan de wijken waarover de meeste meldingen worden ontvangen.
- 2010 Dat kan twee dingen betekenen: óf de mensen in Overvecht zijn heel alert, heel meldingsbereid, en weten de wegen naar bepaalde instanties heel goed te vinden óf mensen met een migratieachtergrond worden vaker aangegeven.
- Mevrouw Meerding** (VVD) kan de conclusie van de heer Sungur niet zonder meer volgen. Het kan volgens haar ook nog zijn dat lang niet alle ondermijnende criminaliteit wordt vastgesteld; dit alles leidt tot vervolging en echte opvolging door de politie. Ook daar kan wat haar betreft het verschil vandaan komen.
- De heer Sungur** (DENK) attendeert op de inbreng van mevrouw Streefland over naïviteit. Hij vindt dit een voorbeeld daarvan. Heel veel zaken zijn te bagatelliseren.
- 2020 Hier gaat het feitelijk om delicten die plaatsvonden. Hij interpreteert de inbreng van mevrouw Meerding als dat ze zegt “ze weten in de witte wijken de misdrijven wel te vinden, alleen komen ze daar niet bij in Overvecht en op de Straatweg; daar is het een beetje vaag.”
- Mevrouw Meerding** (VVD) heeft de indruk dat hier een hele andere discussie gevoerd wordt. Zij benadrukt dat dit beslist niet is wat zij bedoelde. Zij denkt dat heel veel criminaliteit plaatsvindt waar niet altijd de politie bij betrokken wordt, waar niet wordt en vervolgd. Ondertussen gebeurt er wel veel op straat in heel veel verschillende wijken. Oplettende buurtbewoners zullen daarvan eerder een melding maken. Om die reden kan het aantal meldingen uiteenlopen en verschillen per wijk met het aantal delicten door de politie vastgesteld. Daarmee zegt zij niet dat de stelling van de heer Sungur over dat mensen met migratie achtergrond eerder worden aangegeven, niet waar zou zijn. Dat is volgens haar niet de enige factor die van invloed is.
- 2030 **De heer Sungur** (DENK) stelt dat óf het gebrek aan opvolging evenredig plaatsvindt in alle wijken en dan verandert er niets aan de tabel, óf er wordt kennelijk in bepaalde wijken minder opvolging gegeven – de heer Sungur stelt dat mevrouw Meerding dat suggereert. Dat zou haar standpunt rechtvaardigen. En dat daardoor de situatie ontstaat zoals in de tabel en de grafiek is aangegeven. Dat denkt zijn fractie niet.
- Mevrouw Van Mil** (Student & Starter) waardeert de kritische blik van de heer Sungur. Zij wil de heer Sungur graag begrijpen en veronderstelt dat meldingen bij Misdad Anoniem samengesteld kunnen zijn in een breed spectrum: overlast, drugs, et cetera. Zij ziet niet per definitie een causaal verband tussen de delicten en meldingen. Zij vraagt of dat juist is.
- 2040 **De heer Sungur** (DENK) vindt dit een goede vraag. Hij benadrukt dat het nu specifiek gaat over meldingen over drugsgelateerde zaken.
- Hij vervolgt zijn inbreng in zijn termijn met op te merken dat hij het erge vindt aan de meldingen dat ze gezien worden als onderbouwing voor het voordragen voor bijvoorbeeld vergunningsplicht. Dat is precies hoe het institutionele racismeverhaal werkt,

wellicht vanuit de beste intenties, vertaald naar bestuurlijke maatregelen waardoor dit verankerd raakt in systemen en de wijze waarop het stadsbestuur zijn processen inricht en handhaaft.

2050

Doelredenering vindt hij ook een probleem wanneer het gaat om vergunningsplicht of om andere zaken. Het was voorbestemd dat de Amsterdamsestraatweg en Overvecht onderworpen zouden worden aan de vergunningsplicht. Zijn fractie had dat voorspeld. De manier waarop kan hij niet waarderen. Gezegd wordt dat 30 panden aan de Amsterdamsestraatweg zijn gesloten. Niet wordt gezegd dat de helft daarvan in 2014 en 2015 zijn gesloten. Hij overweegt dat dat te maken zou kunnen hebben met de sluiting van de Zandpad. Hij weet het niet.

De andere helft van de sluiting is verdeeld over zes jaar. Het gaat dan om iets meer dan twee panden per jaar. Kijkend naar de afgelopen twee jaar op de Amsterdamsestraatweg, is te zien dat in totaal slechts twee panden zijn gesloten. In hoeverre is een dergelijke maatregel in dat licht proportioneel. De raad heeft gezegd dat die maatregel een ultimatum remedium is. Hij legt die vraag voor aan de burgemeester.

2060

De heer Van Steeg (CDA) vindt dat de heer Sungur zich schuldig maakt aan een doelredenering. Hij doet er alles aan om discriminatie te vinden in de onderliggende stukken. Hij wil niet ontkennen dat dit een thema is maar het gaat vandaag over iets anders. Hij hoort de heer Sungur ook zeggen dat hij het voor 80% eens is met wat nu voorligt. Hij vraagt de heer Sungur waartoe zijn betoog leidt.

De heer Sungur (DENK) licht toe dat zijn betoog zich richt op bestuurlijke maatregelen die naar zijn idee onvoldoende zijn onderbouwd. Hij bevestigt voor een belangrijk deel te kunnen meegaan met wat nu voorligt. Hij heeft behoefte aan een betere onderbouwing dan die nu voorligt en als het gaat om vergunningsplicht. Dat is de richting waartoe zijn betoog leidt.

2070

De heer Koning (D66) kan een heel eind meegaan met de heer Sungur. Hij zegt dit ook richting het CDA. Het stadsbestuur komt uit een situatie waarin sprake was van veel overlast op de Amsterdamsestraatweg. Het stadsbestuur heeft een paar dingen geconstateerd. Hij bevestigt dat de problemen een stuk minder zijn geworden door de aanpak. Ook zijn fractie is daarmee blij. Tegelijkertijd is ook geconstateerd in de rapportages en de onderzoeken daarover dat er sprake is geweest van een waterbedeffect. Daarvoor was de raad steeds huiverig.

2080

Met de heer Sungur vraagt de heer Koning zich af of het logisch is om op een plek waar aantoonbaar de problematiek is afgenomen, nog zwaardere instrumenten in te gaan zetten. In die zin valt hij de heer Sungur bij.

De heer Sungur (DENK) gaat kort in op de Amsterdamsestraatweg en het waterbed effect. In 2019 kwam het evaluatierapport uit. Daaruit bleek dat in het middenstuk waar de maatregelen waren ingezet 13 incidenten werden geconstateerd, en in het bovenstuk 43 en het onderstuk 32. Hij concludeert daaruit dat het waterbed effect immens was.

Hij gaf aan dat in de afgelopen twee jaar slechts twee panden zijn gesloten op de Amsterdamsestraatweg. In de binnenstad zijn in de afgelopen twee jaar vier panden gesloten en in Vleuten De Meern 8 panden waarvan een groot deel ook gerelateerd was aan drugs (7 panden). Ook in dit opzicht stelt hij vragen bij de focus op de Straatweg en Overvecht. Volgens de nota komen criminele geldstromen in bijna alle wijken in Utrecht voor. Hij vraagt de burgemeester heel concreet aan de hand van cijfers uit te leggen waarom het stadsbestuur deze focus heeft en niet een focus op de binnenstad of in Vleuten De Meern.

2090

Ook de heer Sungur is benieuwd hoe de participatie heeft plaatsgevonden nadat de nota al klaar was; is gesproken met ondernemers op de Straatweg over de maatregelen die beoogd worden en op welke manier? Hij krijgt hierop graag de reactie van de burgemeester.

2100 Hij vraagt of de burgemeester kan toezeggen dat voordat zij overgaat tot een eventueel aanwijzingsbesluit voor een vergunningsplicht zij de raad in de gelegenheid stelt om iets te vinden van het aanwijzingsbesluit en de wijze waarop dat besluit vorm krijgt.

Mevrouw Snippe (Partij voor de Dieren) kan zich goed vinden in de aanbeveling van het rapport Broekhuizen en in principe ook in de voorgestelde nota. Haar fractie ziet de waarde in van de tweeledige aanpak die het college voorstelt.

2110 Haar fractie is blij met dat de burgemeester in gesprek is met het ministerie van Justitie over de mogelijkheid om een pilot te starten waarbij drempels worden geslecht voor jongeren voor het krijgen van een baan en voor het verkrijgen van een VOG. Zij noemt de volgende aandachtspunten.

Uitgebreid is ingegaan op etnisch profileren. Zij vraagt de burgemeester of zij het eens is met haar fractie dat de kans op etnisch profileren aandacht verdient bij de aanpak van ondermijning. Hoe wordt etnisch profileren actief tegengegaan?

2120 Ook de Rabobank kwam ter sprake. Haar fractie vraagt daarvoor toch nog even aandacht. Deze bank was betrokken bij het witwassen van drugsgelden in de Verenigde Staten. De bank heeft schuld bekend voor het aanvankelijk belemmeren van onderzoek toen ontdekt werd dat een flink aantal transacties van klanten wezen op drugsmokkel, georganiseerde misdaad en witwassen. Ook valt nog iets af te dingen op het beleid gericht op investeringen in wapens. Zij verwijst haar gehoor naar www.eerlijkgeldwijzer.nl

Zij vraagt wat maakt dat het college ervoor gekozen heeft om wat betreft het onderzoek in zee te gaan met uitgerekend deze Rabobank; wat maakt de Rabobank een geschikte en geloofwaardige partner om verdiepend onderzoek mee uit te voeren? Zij krijgt hierop graag de reflectie van de burgemeester.

2130 In haar interruptie op D66 kwam de aanbeveling aan de burgemeester aan de orde om de punten 4 en 5 (Punt 4 Aanbieden van opleiding Sport en Dagbesteding die aansluiten bij de leefwereld en talenten van jonge mensen) en (Punt 5 Verkennen van interventies zoals wijkrechtspraak en online schuldenrechter en een multi disciplinair toezichtteam) toe te voegen aan de uitwerking van het beslispunt 1a.2 zodat het raadsvoorstel correspondeert met de begeleidende brief en de nota. Zij vraagt of de burgemeester kan toezeggen het betreffende beslispunt overeenkomstig dit advies aan de raad toe te passen. Zo nee, vraagt zij waarom niet? Haar fractie vraagt zich dan ook af waarom het college de raad dit voorstel voorlegt zonder de punten 4 en 5.

2140 Haar partij maakt zich grote zorgen over de aanpak van drugsdumpingen en de problematiek die die met zich meebrengt voor het milieu. De Partij voor de Dieren verneemt graag van de burgemeester in hoeverre hierop zicht is en in hoeverre de burgemeester mogelijkheden ziet om de aanpak van drugsdumpingen ook te betrekken bij de aanpak van ondermijning en eventuele samenwerking met andere gemeenten.

De heer Koning (D66) merkt op dat in Nederland gepleit wordt xtc te legaliseren, juist om drugsdumpingen te voorkomen. Als het legaal is kan het legaal worden afgevoerd. Hij vraagt hoe de Partij voor de Dieren dit ziet.

Mevrouw Snippe (Partij voor de Dieren) denkt dat het goed is om dit te reguleren.

De voorzitter geeft het woord aan de burgemeester voor haar beantwoording.

Beantwoording

2150 **Burgemeester Dijkma** zal eerst iets zeggen over de noodzaak van de nota, ook in relatie tot het nieuwe coalitieakkoord. Vervolgens zal zij ingaan op het thema preventie en het doorbreken van criminele carrières, het steunen van de jongeren in Utrecht, het thema van de criminele geldstromen, de balans tussen preventie en repressie en de instrumenten die daarbij ook bestuurlijk aan de orde zijn en de gebieden(waarom deze?),vervolgens gaat zij in op de inbreng over de politiecapaciteit en over de rest van de keten, hoe om te gaan met evalueren en iets over middelen. Daarna zal zij ingaan op afzonderlijke (rijp en groen) vragen van de verschillende leden van de commissie.

2160 Ondernijvende drugscriminaliteit is een vorm van zware georganiseerde misdaad. Deze criminelen maken voor hun illegale activiteiten gebruik van zowel legale bedrijven als van legale dienstverleners. Daarmee raakt de bovenwereld onbedoeld vermengd met de onderwereld. Pieter Tops was een spreker op een van de Raadsinformatiebijeenkomsten en vermaard op dit dossier. Hij heeft niet voor niets aangeduid dat de gemeente in eerste instantie er niet zozeer is voor de aanpak van de zware misdaad; het hele belangrijke deel van de repressieve kant zit vooral bij het Openbaar Ministerie, politie en justitie. Wel is de gemeente aan zet als het gaat om het bestrijden van ontwrichtende effecten in de wijken. Pieter Tops heeft een keer gezegd tegen de burgemeester dat hij van mening is dat [ondernijvende criminaliteit] in de kern een sociaal probleem is. Zij is het daar zeer mee eens. Dat ziet de Raad gereflecteerd in deze nota. Daarom is er voor 80% aandacht voor preventie en aandacht voor het voorkomen van het afglijden van de jongeren of aandacht voor het 2170 terughalen van jongeren die al met één been in de verkeerde wereld staan. De burgemeester benadrukt dat die noodzaak er is. Zij bestrijdt dat dit alleen maar zo is omdat er één keer per jaar een nieuwsartikel in de krant staat over een schietpartij. Zij ziet dat alleen al in deze stad 50 clusters actief zijn op het terrein van zware criminaliteit, gerelateerd aan drugs. In de hele regio zijn dat er 150. Uit de cijfers blijkt dat vooral jonge aanwas een groot probleem is als gevolg van ronselen; ook bijna in vergelijking met de G4. Zij benadrukt dat de noodzaak om iets te doen er is en zij benadrukt dat die steeds duidelijker wordt. Richting de heer Van Steeg zet zij uiteen dat in de afgelopen jaren een duidelijke focus was op criminaliteit met high impact en ook zichtbaar. De hidden crime kon heel lang onder de oppervlakte blijven. Nu steekt 2180 die steeds vaker de kop op. Dan moet de overheid iets doen. Belangrijk is daarbij focus te kiezen. De burgemeester zegt dat dat terecht door de heer Koning werd geopperd.

De heer Van Steeg (CDA) merkt op dat er meer focus was op de zichtbare criminaliteit. Daar is ook wel succes geboekt. Aan de andere kant is ondernijning ook nu al een belangrijk thema in het Veiligheidsplan. Ook de vorige burgemeester zei dat dit een thema is waarop echt ingezet moet worden. Hoe is het dan mogelijk dat de gemeente Utrecht toch in deze situatie beland is.

2190 **Burgemeester Dijkma** licht toe dat dit niet uniek is voor Utrecht. Ook in andere steden moet letterlijk het been bijgetrokken worden. Dit is ook te zien in de Nationale Agenda. Niet voor niets is in de afgelopen periode door het huidige demissionaire kabinet ondernijning al geagendeerd. Hierin zijn ook al stappen gezet. De grote stappen vooruit, komen nu. In die zin doet Utrecht niets anders dan andere steden. Het college had dat ongetwijfeld eerder moeten waarnemen; dat is niet op die manier

gebeurd. Dat betekent niet dat het stadsbestuur nu kan stilzitten en achterover leunen.

De heer Van Steeg (CDA) merkt op dat Utrecht er wel negatief uitspringt. Hij ziet ook dat de groei in Utrecht groter is dan in andere plaatsen in Nederland. Dat laat wat hem betreft zien dat Utrecht ergens de boot gemist heeft. Is Utrecht gemakkelijk als het gaat om harddrugs? Vergoelijkt Utrecht teveel? Dat is zijns inziens belangrijk te weten om nu succesvol te kunnen zijn.

Burgemeester Dijkstra vindt het lastig hieraan een kwalificatie te verbinden. Vandaag is veel gezegd over bewijslast. De burgemeester vindt dat het bestuur niet mag gaan speculeren. Utrecht is een heel snel groeiende stad; van alles groeit mee. Utrecht is zo kwetsbaar omdat Utrecht een jonge stad is en omdat Utrecht relatief gezien in bepaalde gebieden veel kansarme mensen heeft. Daarmee is nog niet gezegd dat het bestuur één op één de bewijslast heeft met het antwoord op de vraag waarom het hier zo is.

Één ding spreekt hier wel uit voor de burgemeester. Het stadsbestuur moet stoppen met wegstappen en doen alsof het probleem er niet is. Die boodschap wil zij graag meegeven.

Mevrouw Streefland (ChristenUnie) gaat in op de hidden crime en de jonge mensen die slachtoffer worden omdat ze er gevoelig voor zijn. Zij hoort op de scholen VSO, VO en MBO dat [leerkrachten] signalen krijgen (dure kleding, veel verzuim, opeens een ander gedrag) maar dat die signalen zo moeilijk te melden blijken te zijn, enerzijds vanwege de AVG maar ook omdat het om de onderbuik gaat en het zo moeilijk te vatten is. Zij ziet in deze nota graag meer handvatten daarvoor.

Burgemeester Dijkstra zal daarop ingaan in het verloop van haar beantwoording. Zij merkt op dat mevrouw Assen ditzelfde punt heeft aangeraakt: hoe de leerkrachten in staat te stellen een goede en precieze bijdrage te leveren. Dat komt ook naar voren uit het debat: de balans vinden in de activiteiten en hoe mensen in te zetten.

De burgemeester vindt het belangrijk jongeren te beschermen tegen de klauwen van de criminelen. Het begint klein en het eindigt groot en vaak loopt het slecht af. De focus van deze nota is er wel degelijk: het doorbreken van criminele carrières aan de ene kant en het opsporen van criminele geldstromen aan de andere. In gezamenlijkheid is te werken aan meer in beeld brengen binnen de grenzen van de wet. De privacywetgeving is er. De gemeente overtreedt die niet. Dat maakt het lastig. De burgemeester bevestigt de inbreng uit de commissie daarover.

Als het gaat om de balans tussen preventie en repressie, verwacht de burgemeester dat heel veel van de aandacht, de inzet vanuit de gemeente gefocust worden op die preventieve kant. Dat gaat iets van de organisatie vragen. Zij refereert aan de desbetreffende inbreng van mevrouw Assen en de heer Van Corler; dat vraagt om specialisatie, om het doorbreken van patronen, om specialisatie bij Werk & Inkomen. Met deze doelgroep moet op een andere manier omgegaan worden dan met jongeren die in een andere situatie zitten. Dat vraagt heel veel van het zoeken naar bondgenootschap in de stad. Dat kunnen inderdaad ondernemers zijn. De burgemeester ziet die graag betrokken. Het college zal het gesprek aangaan met hen. Het college zoekt op allerlei plekken de vrienden van de gemeente op om het gezamenlijk op te pakken.

Deze vraag kwam ook uit de commissie: hoe het onderscheid te maken tussen mensen die nog te redden zijn en diegenen die het goede pad niet op willen. Daarvoor heeft de gemeente de expertise nodig van haar bondgenoten: de mensen

bij de reclassering, die vanuit hun expertise met deze jongeren werken, de credible messengers die zo geroemd werden tijdens de Raadsinformatiebijeenkomst, ook door de aanwezige advocaat. Daarvoor heeft de gemeente geen blauwdruk. Het is belangrijk dat persoonsgerichte aanpak één op één is en dat dat ook per persoon beoordeeld wordt. Het gaat om de mens zelf. Dat is het succes van de aanpak. Dat zal heel veel met zich mee gaan brengen, en heel veel inzet vergen. Dat gaat veel geld kosten wanneer dit opgeschaald kan worden. De burgemeester deelt mee dat het geld er niet is.

2250

Zij vindt dat op het moment waarop bestuurlijk instrumentarium nodig is, dat het uitgangspunt moet gelden zoals dat eerder door de raad is vastgesteld. Dit artikel is al uitonderhandeld met haar voorganger. Zij gaat die onderhandelingen niet overdoen en zij hoopt dat de raad dat ook niet gaat doen. Het bestuur zal zich moeten houden aan de zorgvuldigheid, de proportionaliteit en de eerder gemaakte afspraken op het moment waarop het bestuur dit artikel gaat gebruiken. De burgemeester heeft geen enkele behoefte om het anders te doen dan zoals door de raad is afgesproken. Zij heeft wel de behoefte dit te mogen doen. Het zou vreemd zijn wanneer de raad de mogelijkheid creëert in de APV voor de burgemeester om iets te doen, en als er dan een noodzaak is om iets te doen, de raad de burgemeester met de handen op de rug de arena induwt. Dan kan zij niets.

2260

De heer Sungur (DENK) heeft geen een partij horen zeggen dat de burgemeester dit absoluut niet mag doen. Wel is gezegd dat de behoefte die de burgemeester kennelijk voelt en ziet, hij zelf niet ziet. Om die reden stelde hij de vraag waar de behoefte vandaan komt en of de burgemeester die behoefte cijfermatig kan onderbouwen.

Burgemeester Dijkma antwoordt een bijlage te hebben meegestuurd, ook over de Amsterdamsestraatweg. Zij bevestigt dat ook op andere plekken ondermijning plaatsvindt. Tegelijkertijd ziet zij dat deze twee gebieden extra kwetsbaar zijn; dat blijkt ook uit de rapportage. Dat heeft te maken met de frequentie van de problematiek en de wijze waarop onderzoeken iets zeggen over de vormen van criminaliteit die vaak voorkomen. Bepaalde gebieden en bepaalde branches zijn extra kwetsbaar voor vormen van ondermijnende criminaliteit. Dat blijkt ook uit bestuurlijke rapportages. Voor Overvecht ligt die er van de politie. De burgemeester zet uiteen dat het bestuur twee dingen kan doen: (1) het gaan ontkennen, of (2) het erkennen en zorgvuldig zijn in wat dat vervolgens betekent. De burgemeester vindt dat laatste belangrijk.

2270

Wanneer een gebied uitgesloten wordt vanwege bijvoorbeeld het risico van etnisch profileren, zou het bestuur het gebied buiten de orde verklaren voor de aanpak. Dan laat het stadsbestuur alle bonafide ondernemers en alle kwetsbare mensen in die wijk op voorhand in de steek. Zij adviseert de raad dat niet te doen. Zij benadrukt het belang van zorgvuldigheid.

2280

De heer Sungur (DENK) was destijds vanwege deze redenen tegen het voorstel. De meerderheid van de raad heeft anders besloten. Daarover gaat het nu niet. Zijn fractie leest dit rapport ook. Daarin leest zijn fractie onvoldoende onderbouwing. Hij vraagt of de burgemeester concreter kan zijn in de onderbouwing. Waar komt de behoefte die zij voelt precies vandaan?

Burgemeester Dijkma begrijpt dat de heer Sungur geen waarde hecht aan het rapport en dat dat het grote probleem is. Zij hecht wél waarde aan de cijfers en aan de rapporten die zij ontvangt. Op basis daarvan maakt zij een keuze voor een focus. Dat is ook omdat het stadsbestuur niet alles tegelijk kan doen. Met de middelen die zij nu ter beschikking heeft, kan zij niet toezeggen er een gebied bij te doen. Dan

2290

moet er meer geld komen. Wanneer zij die focus niet mag kiezen, zal het lastig worden om het probleem op te lossen. Zowel de heer Sungur als de heer Koning roemden de aanpak die hier was voor de Amsterdamsestraatweg. Ook zij stelden vast dat het aantal problemen is afgenomen. Daarvan is te zien dat de aanpak werkte.

De burgemeester heeft zich laten vertellen dat de heer Sungur tegen dat plan stemde.

2300 **De heer Sungur** (DENK) zou niet weten waartegen hij heeft gestemd. Hij was geen voorstander van de aanpak op de Straatweg. Wanneer de burgemeester dat bedoelt, klopt dat. De burgemeester zegt in zijn beleving veel te gemakkelijk dat hij geen waarde hecht aan het rapport. Gebleken is dat hij het rapport goed heeft doorgenomen, inclusief de bijlagen. Hij haalde zelf twee afbeeldingen aan en liet aan de hand van de cijfers in het rapport zien dat daar naar zijn idee risico's zijn ten aanzien van bestuurlijke maatregelen. Hij verneemt graag van de burgemeester waarom specifiek deze twee wijken en waarom deze bestuurlijke maatregel. Destijds heeft de raad gezegd dat pas te doen wanneer niets anders mogelijk is. Dat was een van de voorwaarden die de raad heeft meegegeven.

2310 **Burgemeester Dijkma** blijft zich afvragen hoe de heer Sungur dan waardeert wat er is gebeurd. Zij vindt het aantal van 30 bedrijven dat gesloten is in zeven jaar tijd wel veel. Bekend is ook dat de omgeving van die bedrijven kwetsbaar is. De locaties zijn aantrekkelijk voor drugshandel. In het afgelopen jaar heeft zij ook gezien dat er vaak problematiek is, zowel in Overvecht als bij de Amsterdamsestraatweg. Zij ziet die problematiek langskomen. Zij sluit haar ogen daarvoor niet.

De heer Sungur (DENK) heeft niet gezegd het aantal van 30 weinig te vinden. Hij heeft gezegd dat de helft van die 30 gesloten zijn in 2014 en 2015, dus 7 jaar geleden. Terugkijkend naar de afgelopen twee jaar op de Straatweg gaat het om twee panden in totaal. Wanneer hij kijkt naar Vleuten-De Meern gaat het [in die periode] om acht panden. Hij benadrukt dat te hebben gezegd.

2320 **Burgemeester Dijkma** vindt dat met een dergelijke een op een vergelijking geen simpele conclusie te trekken valt. Het probleem is dat daarbij ook de context moet worden meegenomen. Ook in Vleuten De Meern zag het college noodzaak om acties op te ondernemen. Dat was ook terecht. Zij bevestigt dat deze problemen overal bestaan. Zij heeft haar keuze gemaakt binnen de kaders die de raad haar heeft gegeven. De raad heeft een aantal randvoorwaarden meegegeven. Zij respecteert die randvoorwaarden. Dat betekent dat zij die randvoorwaarden opvolgt.

2330 **De heer Van Corler** (GroenLinks) vindt het jammer dat de burgemeester de vertaling maakt naar "stuur mij niet met de handen op de rug de arena in" waar [vanuit de raad gezegd wordt] zorgvuldig aan de voorwaarden vast te willen houden juist ook omdat het voor in ieder geval zijn fractie lastig is om nu vast te grijpen waarom deze gebieden hiervoor te kiezen. Dat is niet de boodschap die daarbij zat. [Vanuit de raad] is wel de behoefte de raad mee te nemen in de te nemen stappen, juist ook voor het draagvlak in de branches en in de wijk die het betreft.

Burgemeester Dijkma is het daar helemaal mee eens. Dat betekent dat het college dat ook gaat doen. Het college gaat gesprekken voeren met bijvoorbeeld de branches en met de ondernemersvereniging. Die gesprekken worden momenteel al gevoerd. Te zien is ook dat de ene ondernemersvereniging anders reageert dan de andere.

2340 Zij vervolgt haar beantwoording met in te gaan op de politiecapaciteit en de keten. De raad heeft een brief gezien die zij namens de 39 gemeenten van de politieregio

Midden Nederland heeft gestuurd ten gunste van alle raden in dat gebied. Dat was niet meer dan een noodkreet. Gemerkt is dat de processen van Marengo en Eris capaciteit uit de wijken wegtrekken. Niet alleen in Utrecht maar ook in het Gooi, de burgemeester ziet het ook in Flevoland gebeuren. Utrecht heeft de snelst groeiende regio van Nederland en Utrecht is de snelst groeiende stad van het land. Destijds toen 10 jaar geleden de capaciteit daarop afgesteld was, hield men daar onvoldoende rekening mee. Utrecht is niet alleen veel sneller veel groter geworden dan waarmee de systematiek rekening houdt. Utrecht heeft ook nog extra zware druk vanwege capaciteit die weggehaald wordt als gevolg van de genoemde processen.

2350 Bovendien heeft Utrecht ook snel groeiende problematiek. Die optelsom maakt dat capaciteit nu echt nodig is. Dat zal tijd kosten. Mensen zitten nu in de opleiding en die zijn niet direct inzetbaar. Dat zou ook in de komende twee jaar nog lastig zijn. Het college is op zoek naar en in gesprek over slimme alternatieven om op andere terreinen beter beslagen ten ijs te komen. Burgemeester is blij met het miljard voor Nederland in het coalitieakkoord. Dan heeft Utrecht nu zijn fair share binnen te halen. De burgemeester verzekert de commissie dat zij daaraan werkt.

2360 Gevraagd wordt naar nadere onderbouwing en naar evaluatie; een combinatie van de inbreng van mevrouw Meerding en mevrouw Streefland. Beide is goed maar ook daarin wil zij focus aanbrengen. Hidden crime in algemene zin nader onderbouwen, lijkt haar een lastige. Het college kan hierover bij de commissie terugkomen in de nadere uitwerking op een aantal specifieke punten om verdergaand cijfers te overleggen. Daartoe is zij zeer bereid. Zij begrijpt dat die behoefte er is. Dat betekent ook dat gemonitord wordt wat werkt en niet werkt. Dit is een startschot. Sommige dingen zullen succesvol zijn en andere dingen zullen mogelijk mislukken.

Mevrouw Streefland (ChristenUnie) dankt de burgemeester voor de toezegging. Zij vraagt aan welke focus de burgemeester precies denkt. Zij kan zich voorstellen de drugscriminaliteit en de geldstromen. Misschien heeft de burgemeester wel hele andere ideeën?

2370 **Burgemeester Dijkma** antwoordt dat de analyse van de geldstromen ervoor bedoeld is om op metaniveau te weten te komen wat het betekent. Het college werkt ook met andere partners samen. Zij bevestigt dat zij de verbreding zoekt. Mogelijk is op termijn ook met andere banken samen te werken. De gemeente moet wel hiermee wel beginnen. Richting mevrouw Snippe zet de burgemeester uiteen dat zij geen neiging heeft om de feiten uit andere landen die zij noemt aan te vechten. In het gesprek met de top van de Rabobank, heeft de burgemeester begrepen dat de bank graag aan de voorzijde van de golf wil surfen op dit dossier om het goede te doen. De gemeente gaat een samenwerking aan puur op basis van de privacywetgeving voor het delen van analyses en data op een hoger geaggregeerd niveau in de hoop daarmee wijzer te worden als het gaat om kwetsbaarheden.

2380 **De heer Sungur** (DENK) vraagt of dit wellicht beter te doen is met een andere bank in verband met de geloofwaardigheid.

Burgemeester Dijkma begrijpt uit deze inbreng dat er een misvatting is van hoe dit gaat werken. Hier gaat het niet om individuele bedrijven. Daar zou de privacywetgeving geraakt worden. Dat mag niet. Op een hoger sectoraal niveau worden data gedeeld rondom geldstromen en waar potentieel kwetsbaarheden zitten.

De heer Sungur (DENK) licht toe dat dat zich zal vertalen naar brancheniveau waarvoor de gemeente bestuurlijke maatregelen kan treffen. Branchegerelateerde zaken zullen het individu gaan raken; dat is zijn punt. Hij ging er niet vanuit dat de Rabobank persoonlijke gegevens deelt.

2390 **Burgemeester Dijkma** licht toe dat met de Rabobank gesproken is over wat zij gezamenlijk voor Utrecht kunnen betekenen. Zij heeft nu niet zomaar een andere partner. Wanneer de raad zou zeggen dat dit met deze bank niet mag, dan stopt de raad dit hele punt. Zij zou de raad willen vragen dat niet te doen. Niet voor niets heeft het ministerie van Justitie zich ook gemeld. Dat ministerie doet ook mee in de gesprekken over het pilot. Het ministerie wil graag weten wat hier uit komt en wat daarvan te leren is. Het college is bezig met pionierswerk. Wat gedaan wordt, wordt binnen het kader van de wet gedaan.

De burgemeester gaat in op de afzonderlijke overige vragen.

2400 Zij is het eens met het betrekken van ook vaders bij de meidenaanpak. Zij vindt dat een uitstekend plan van mevrouw Meerding. Zij is voor emancipatie op alle fronten. Gesproken is over de vergunningsplicht. Zij houdt zich aan de cascadering die eerder is afgesproken. Zij bevestigt de effectiviteit te moeten nagaan wanneer het college dit inzet. De burgemeester zal de raad meenemen; dat is onderdeel van de eerder gemaakte afspraak.

De patseraanpak is niet alleen gekoppeld aan politie en openbaar ministerie. Dat gaat ook over wat te doen is in een persoonsgerichte aanpak. Zij is er geen voorstander van dit een op een over te nemen. Zij vindt het wel belangrijk te leren waar iets goed werkt elders en of elementen uit die aanpak een plek te geven is in de persoonsgerichte aanpak en de gemeentelijke controles.

2410 De heer Van Deún vroeg naar de selectie van de goedwillenden ten opzichte van de kwaadwillenden. Zij refereert aan het antwoord dat zij hierover al heeft gegeven. Richting mevrouw Streefland attendeert hij op het ruimschoots doorslaan naar perspectief bieden. Gelet op de inbreng uit de raad denkt zij juist de goede balans te hebben gevonden: 80%.

Het college wil heel graag meer credible messengers [inzetten]. Het label is "universiteit van de straat". Zij denkt dat het belangrijk is in een nadere uitwerking hierop in te gaan: hoe het werkt, wie er komen en om hoeveel mensen het gaat.

2420 Ook de heer Van Corler ging in op de "baan met de status". De burgemeester benadrukt dat het niet alleen gaat om iets dat heel veel statuur heeft. Evenwicht moet ook hierin geboden kunnen worden. Zij is het eens met de heer Van Corler die zegt dat de kwaliteit van de begeleiding hierin leidend is. Daarmee zijn mensen terug te halen naar de bovenwereld. Daarom zijn de credible messengers zo bepalend. Zij kennen de gevoeligheden. De burgemeester benadrukt dat dat wel goede banen moeten zijn, en goede stageplekken. Het is belangrijk ook daarin alles uit de kast te trekken.

De heer Van Corler (GroenLinks) geeft de burgemeester mee niet teveel op te hangen aan de credible messengers. Er zijn al mensen die daarop heel actief zijn. **Burgemeester Dijkma** is dat met hem eens en heeft dat ook gezegd. Zij noemde niet voor niets de sleutelfiguren de bondgenoten van de gemeente. Het blijft een kwestie van balans zoeken.

2430 **Mevrouw Assen** (PvdA) vraagt of de burgemeester hierover al contact heeft met haar collega wethouder Klein over en hoe de schoolbesturen hierin een partner moeten zijn of op een andere manier. Dat er meer wordt gedaan dan nu.

Burgemeester Dijkma antwoordt dat ze dat contract nog niet heeft. Zij zal dat nog moeten doen. Zij vindt de suggestie zinvol.

Het gaat ook over ruimte geven aan professionals. De gemeente zal op hen moeten vertrouwen. De gemeente heeft de wijsheid niet op alle punten in pacht. Ook ouders moeten betrokken worden. Dat wordt nu al gedaan in spannende situaties. Zij licht

dat nader toe. Wanneer dat mogelijk is, is de burgemeester daarvan een groot voorstander. Meer kansengelijkheid is zeer nodig.

2440 De buurtaanpak op maat vindt de burgemeester belangrijk. Het college doet dat al in brede zin in Overvecht. Hier geldt ook dat de gemeente over een polsstok beschikt die nog niet zover reikt. Wanneer de raad haar volgende week op hoofdlijnen de ruimte geeft om zaken verder op te pakken en verder te ontwikkelen, heeft zij ook een titel om haar onderhandelingspositie in Den Haag beter te formuleren. Dit is het moment waarop een nieuw aangetreden minister gaat beslissen.

Met betrekking tot wijkrechters zet de burgemeester uiteen dat daarvoor eerder al door D66, de ChristenUnie en de PvdA een pleidooi gehouden is. Die zit als optie in de nota. Het college is al in gesprek met het openbaar ministerie. Er lopen momenteel proeven elders in Nederland. Het college wil die proeven nu eerst afwachten om daaruit lessen te trekken. Zij staat daar zeer positief tegenover. Zodra het pilot elders is afgerond, pakt het college dat graag op.

2450 De burgemeester vindt het belangrijk dat mensen signaleren, maar ook belangrijk om te voorkomen dat daardoor dingen gebeuren die niet terecht zijn. Zij vond de oproep van mevrouw Van Mil heel zinvol om beter en preciezer te zijn in de communicatie naar burgers over wat de gemeente van hen vraagt, en waarop zij dan moeten letten. Dat is ook nog verder uit te werken, ook in de communicatie vanuit de stad. Daarmee is ook te verhelpen dat eerder te weinig dan te veel gemeld wordt.

2460 De focus ligt voor D66 op deel A. Extra rijks gelden ook voor dat deel inzetten; voor een belangrijk deel is de gemeente daar zelf aan zet. De keten in brede zin is wat basis betreft niet op orde. De gemeente loopt achter op de feiten.

De heer Koning (D66) hoorde de burgemeester bevestigen dat het voor 80% gaat om preventie en voor 20% over controle/repressie. Hij vraagt of de raad zo ook de uitwerkings- en uitvoerings- en de projectplannen terug zal zien, zowel kwalitatief als in middelen ongeveer 80% op preventie gericht en 20% op repressie/controle.

Burgemeester Dijkstra kan dat niet zo in een percentage vastpinnen. Die uitvoering is nog niet gereed. Zij moet nog nagaan waar in financieel opzicht nog gaten zitten. Een heel belangrijk deel gaat naar de PGA: daar gaan gemeentelijke middelen heen, daar vinden zaken plaats ten behoeve van de reclassering. Uiteraard zal het college daar volop inzetten. Het college zal ook aan de kant van het op orde brengen van de basis, het een en ander moeten doen. In de onderhandelingen met het Rijk heeft het college [nog het nodige] te doen: de basis op orde krijgen, betreft de hele keten.

2470 De burgemeester denkt dat het heel belangrijk is dat wanneer het college een vergunning weigert op basis van slecht levensgedrag, dat dat altijd onderbouwd wordt in een voornemen en besluit. Ze denkt ook dat het belangrijk is te monitoren op waterbedeecten.

2480 De burgemeester verdiept zich verdergaand in hoe zij in totaliteit kijkt naar het Nederlandse drugsbeleid. Zij weet ook niet of de raad en college elkaar daarin op elk punt gaan vinden. Zij weet wel dat mede door een lobby vanuit Utrecht in het coalitieakkoord nu ruimte is gekomen om een al bestaand wietexperiment opnieuw open te stellen voor een grote stad. Daar moet eigenlijk staan: "lees: Utrecht". Zij bevestigt daarmee aan de slag te gaan. Zij wacht nu op een nieuwe bewindspersoon op justitie. Daarna zal het gesprek verder gaan.

De burgemeester gaat in op de inbreng van mevrouw Van Mil. Het college brengt primair samen met politie en Openbaar Ministerie de doorgroeiers in beeld. In die samenwerking worden ook jongerenwerkers betrokken, en de reclassering. Op veel verschillende manieren is de juiste doelgroep te onderscheiden. Soms is in detentie

2490 goed waar te nemen hoe iemand er bij zit. Zij noemt het samenstel met de professionals in de wijk die heel goed weten [welke personen] nog wel bereikbaar zijn. Ook wijkagenten weten dat vaak heel goed. Ze noemt in dit verband ook de sleutelfiguren. Jongere voor jongere zal “teruggeronseld” moeten worden. Daar gaat heel veel energie in zitten.

Richting de heer Van Corler gaat de burgemeester in op het project De Heilige Boontjes in Rotterdam in het kader van het thema werk. Met die groep is het college in gesprek. Het gaat daar om een kleinschalige en een goede begeleiding. Het college legt daar zeker de link met het programma Detentie en Terugkeer. Ook de Beroepentuin kan daarbij een rol spelen. Zij vindt de suggesties van de heer Van Corler heel zinvol en nuttig.

2500 Met betrekking tot potentiële uitstappers bij ondernemers merkt de burgemeester op die nog niet in het vizier te hebben. De burgemeester zegt toe voor hen een plek te vinden in de uitwerking. Het lijkt haar een nuttige en goede aanvulling.

Richting de heer Van Steeg verwijst hij naar het begin van de beantwoording als het gaat om de onderschatting. Idem dito over de balans. Met betrekking tot het pilot met de Rabobank kon de heer Van Steeg zichzelf ervan vergewissen dat dit een goed en belangrijk project kan zijn. Het college zal het verder ook uitwerken zo dat dat ook is in te kaderen. Wanneer dat succesvol is, kan dat ook veel breder.

2510 Tot haar spijt is Utrecht “hofleverancier in de plofkraken”. Het college wil op fenomeenniveau samen met partners in Nederland nagaan wat er nog te doen is en vooral ook zorgen dat deze groep onderdeel wordt van de Top X van doorgroeiërs. Het college wil ook hen uit de criminaliteit halen. Zij voorziet dat dat niet eenvoudig zal zijn. Zij vindt het een belangrijke doelstelling, ook daarmee aan de slag te gaan.

Richting de heer Sungur zet de burgemeester uiteen dat burgermoeders geen crime fighters zijn. Crime fighters werken bij de politie en mogelijk bij justitie.

2520 Burgermoeders staan wel voor de jongeren in de stad en zijn soms streng wanneer dat nodig is. Zij is elke dag opnieuw bezig mensen opnieuw kansen te geven, soms tegen de stroom in en tegen datgene in wat heel veel jongeren in de stad moeten ondergaan. Dan gaat het ook over discriminatie, over uitsluiting, over de vraag of met een bepaalde achternaam wel of geen stageplek te krijgen is. Zij bevestigt dat het gemeentebestuur daarvoor pal moet staan. Maar ook pal wanneer er mensen zijn die deze groepen kwetsbare jongeren de verkeerde kant proberen op te trekken. Voor die groep loopt het dan echt slecht af. De strengheid betreft dan vooral de mensen die het leven verpesten van [kwetsbare jongeren]. Naar de indruk van de burgemeester zijn de heer Sungur en zij het daarover eens. Wanneer het dan gaat over de inzet van bestuurlijke instrumenten moet de bereidheid daartoe zijn, maar dan niet met willekeur en wél proportioneel. Het moet uitlegbaar blijven en effectief zijn. Dat moet ook aan de voor- en achterkant blijven. Zij is het daarmee eens. Soms zegt de rechter dat het preciezer moet of dat het niet zo mag. Ook dat vindt de burgemeester goed. Burgers hebben die rechten in dit land en daarmee ook de waarborg daarop.

2530 **De heer Sungur (DENK)** is het daarmee eens. Ook hij vindt dat goed. Een dergelijk proces duurt soms wel 2-3 jaar. Dan is iemand zijn levenswerk kwijt. De vraag is wat dan nog te doen is om het goed te maken.

Burgemeester Dijkma merkt op dat de heer Sungur refereerde aan de gedachte van de [corebusiness van ondernemers]. Dat niet alle ondernemers de bagage hebben om de juristerij goed door te komen. De burgemeester bevestigt dat. Ook zij

ziet dat. Dan vindt zij het zinvol om met de raad het gesprek te voeren over de vragen om de goedwillende en hardwerkende bonafide ondernemer daarin te helpen zonder de veiligheidskleppen los te laten om de malafide ondernemers aan te pakken. Zij verwacht dat dat een interessant gesprek wordt. Misschien moet meer

2540

gedaan worden met het ondernemersloket om daarin te assisteren. Daar zijn wat haar betreft bewegingen mogelijk en nodig. Daarmee wil zij niet het instrument ter discussie stellen, maar hooguit dat het voor sommige mensen kan betekenen dat ze meer hulp nodig hebben om bij wijze van spreken door de hoepel te springen.

De heer Sungur (DENK) repliceert dat een dergelijk ondernemersloket ter beschikking stellen om te ondersteunen, een motie was van zijn fractie. Die is twee jaar geleden aangenomen. Wanneer de burgemeester zo ver gaat hoopt hij dat die ondersteuning er komt. Hij hoopt niet dat de burgemeester zo ver gaat. Hij vraagt of de burgemeester bereid is om bij niet tijdig beslissen op een vergunningaanvraag, de vergunning te verlenen.

2550

Burgemeester Dijkstra antwoordt dat lastig te vinden. Soms is er twijfel over de informatie die er onder ligt. Het college moet ook wel eens een stap omhoog zetten om extra informatie te vragen. Wanneer zij dit op deze manier zou toezeggen, weet zij niet goed wat zij daarmee doet in die situaties waarmee gerechtvaardigd de vergunning geweigerd zou moeten worden. Zij begrijpt dat het sneller moet en dat dat ook kan. Zij vindt het kwetsbaar om in algemene zin hierop een toezegging te doen.

De burgemeester vervolgt haar beantwoording met een nog niet beantwoorde vraag van mevrouw Snippe. Zij bevestigt dat etnisch profileren over de hele linie aandacht moet krijgen. Daarmee zal de overheid steeds gewetensvol optreden.

2560

Soms komen bepaalde vormen van criminaliteit bij bepaalde groepen vaker voor. De burgemeester kan daar niets aan doen. Dat heeft veel vaker met de economische en sociale positie van mensen te maken. Het is belangrijk dat te blijven benadrukken.

Het raadsvoorstel en wat nu gevraagd wordt pareert de burgemeester met te zeggen dat het van haar geen vooropgezet doel was om bepaalde punten op een bepaalde manier te vertalen. Zij volgt het advies dat ze heeft gekregen. Zij zegt: "Dat is een goed punt, dat gaan we doen".

Met betrekking tot drugsdumping beseft de burgemeester dat dat een groot probleem is. Voor zowel het milieu als voor de dieren zijn de stoffen die daarmee in het milieu komen zeer gevaarlijk. Dit is voor haar in het kader van deze discussie geen hoogtepunt, gelet ook op het gegeven dat deze problematiek zich vooral voordoet buiten de gemeentegrenzen.

2570

Mevrouw Snippe (Partij voor de Dieren) dankt de burgemeester voor deze beantwoording. Zij begrijpt dat dit geen hoofdpunt is. Haar fractie vraagt zich wel af in hoeverre hierop zicht is en in hoeverre hierin wordt samengewerkt met andere gemeenten om deze problematiek aan te pakken of wellicht in de toekomst op te pakken.

Burgemeester Dijkstra durft dat niet op detailniveau te beantwoorden. Het college is altijd kien op alles wat overtredingen zijn ook als het gaat om milieuwetgeving. Zij heeft geen lijstje in haar achterzak met deze details. Het is nog niet langsgesproken bij haar als heel groot probleem in de stad. Als iets wel een groot probleem is, krijgt zij dat in een tijdsbestek van een jaar wel een keer langs.

2580

Mevrouw Snippe (Partij voor de Dieren) vraagt of de burgemeester het met haar fractie eens is dat als het gaat om de productie van drugs in Utrecht, die dan buiten de gemeentelijke grenzen wordt gedumpt, de gemeente Utrecht een rol zou moeten

spelen in het opruimen daarvan. Zij vraagt of de burgemeester bereid is na te denken over een samenwerkingsverband met andere gemeenten om hierin iets te gaan opzetten. Zij kan zich goed voorstellen dat het moeilijk is na te gaan waar het vandaan komt. Mogelijk is met samenwerking meer te bereiken.

Burgemeester Dijkma verwijst naar de wethouder die daarover gaat.

2590

Gemiste vragen

De heer Koning (D66) brengt zijn vraag met betrekking tot het bredere drugsbeleid onder de aandacht. Hij vraagt of het college ervoor openstaat om met deze nota ook op landelijk niveau de discussie daarover verder aan te zwingelen. Hij benadrukt dat dit losstaat van dit experiment.

Burgemeester Dijkma denkt dat met het meedoen met het wietexperiment al een enorme discussie wordt aangezwengeld. Dit voorstel zou in het college besproken moeten worden en nagedacht over de consequenties daarvan. Daarbij speelt ook het volksgezondheidsaspect. Bovendien gaat het de burgemeester om onbedoelde signalen die de gemeente daarmee zou afgeven. Haar voorkeur gaat er naar uit om deze discussie opnieuw op te pakken aan de hand van de Initiatiefnota die de fractie van de heer Koning in de raad heeft gebracht. Dan spreekt het bestuur in de volle omvang over het drugsbeleid in Nederland c.q. Utrecht. Zij vindt dat meer gerechtvaardigd.

2600

Mevrouw Streefland (ChristenUnie) had gevraagd naar de betekenis voor de afdeling Werk & Inkomen van de aanpak van goede begeleiding voor de jongeren richting werk.

De andere vraag was wat de burgemeester kan betekenen voor [de oplossing van] de AGV-problemen in de bondgenootenaanpak zoals geschetst.

2610

Burgemeester Dijkma antwoordt dat het college werkt aan het vrijmaken van een aantal fte voor de goede begeleiding. Daarbij heeft het college ook te maken met een capaciteitsprobleem. Hiervoor zijn speciale clubcoaches nodig voor die speciale groep. Die extra expertise moet vrijgemaakt worden.

De tweede vraag betrof de privacywetgeving. De burgemeester bevestigt dat dat een lastig probleem is. Hierover is op nationaal niveau discussie. Hiervoor ligt ook een wetsvoorstel in de Eerste Kamer. Zij heeft het coalitieakkoord hierop nog niet nagelezen. Het zou Utrecht helpen wanneer hierin een stap gezet werd. De oplossing zit niet in de aanpak in Utrecht, maar wel in ruimte in de wetgeving op nationaal niveau met inachtneming van de zorgvuldigheid op dat punt. Zij denkt dan meer te kunnen doen. Daarin is politiek gezien op nationaal niveau een doorbraak bereikt. Het bestuur gaat het zien.

2620

Mevrouw Assen (PvdA) vroeg naar de integraliteit en de regie en hoe alle betrokken partners stroken met de capaciteit. Dat raakt aan het punt van mevrouw Streefland die vraagt naar de betekenis voor Werk & Inkomen. Dat ging bij haar over het terrein van onderwijs, jeugdhulp, et cetera. De vraag is dan wie de regie heeft. Zij vraagt of ze dat kan terugzien in de uitwerking. Zij vraagt naar hoe dit verankerd is.

Burgemeester Dijkma zet uiteen dat het belangrijke van de nota is dat de regie op het punt van de ondermijningsaanpak gepakt wordt. Dit gaat voor zowel de interne organisatie wel iets betekenen, namelijk dat met de wijze van werken het over een andere boeg gegooid moet worden. Om die reden de opmerking naar aanleiding van de vraag van zowel de heer Van Corler als van mevrouw Streefland dat het ook iets

2630

betekent in het vrijmaken van fte, welke specialisatie daarvoor nodig is. Daarvoor zijn meer middelen nodig. Dit komt voor een belangrijk deel in de uitvoeringsagenda bij de commissie terug.

Mevrouw Assen (PvdA) vroeg een toezegging op het inzetten van ervaringsdeskundigen; dat die worden aangesteld om daarover voor de Voorjaarsnota met een uitwerking te komen. **Burgemeester Dijkma** antwoordt bevestigend.

2640 **Mevrouw Assen** (PvdA) noemt de vraag of iets te doen is in de randvoorwaardelijke sfeer als het gaat om de capaciteit.

Burgemeester Dijkma houdt dat voor mogelijk. Het probleem van de capaciteit zit ook in het gegeven dat mensen nu in een opleiding zitten die pas over twee jaar klaar is. Het gaat nu niet zozeer om een gebrek aan middelen bij het Rijk. Zij zou heel graag zien dat er meer geworven kan worden. Zij bevestigt dat daaraan gewerkt wordt.

Mevrouw Assen (PvdA) vroeg of er afspraken te maken zijn bij gebiedsontwikkeling over de poortwachtersfunctie van notarissen, makelaars en taxateurs en of het mogelijk is om een steekproefcontrole uit te voeren onder deze beroepsgroepen.

2650 **Burgemeester Dijkma** zal daarover terugkomen bij de commissie.

De heer Van Steeg (CDA) had een vraag gesteld over gebruikers van drugs; hoe daarmee om te gaan en welk signaal daarmee gegeven wordt. Het gaat hem dan vooral om gebruikers van harddrugs.

Burgemeester Dijkma antwoordt dat daar waar gebruikers van harddrugs overlast veroorzaken in de stad, het college erboven op zit. Dan probeert het college mensen ook in een zorgtraject te krijgen wanneer ze daarin nog niet zitten. Het college is daar wel mee bezig. Ook daar heeft de burgemeester te maken met capaciteitsproblemen.

2660 **De heer Van Steeg** (CDA) zet uiteen dat zijn punt was dat mensen die hard drugs gebruiken onderdeel uitmaken van het probleem. Wat hem betreft zou de overheid die boodschap moeten uitstralen. Die boodschap kan wat hem betreft geen kwaad.

Burgemeester Dijkma verwijst de heer Van Steeg ook naar het grote drugsdebat.

De heer Van Steeg (CDA) vindt dat het onderdeel is van de agenda van de burgemeester. **Burgemeester Dijkma** wil dat debat nu niet in volle omvang voeren. Zij vindt het belangrijk om dit in samenhang en in evenwicht te bespreken.

De voorzitter constateert dat de standpunten bekend zijn en hij stelt voor dat de heer Van Steeg dit inbrengt in de raadsbehandeling en mogelijk ook een uitspraak vraagt van de gemeenteraad.

2670 **De heer Van Steeg** (CDA) had een vraag gesteld over het pilot met een multidisciplinair Toezichtsteam. Hij ziet het graag terug in de verdere uitwerking. Hij vraagt naar de stand van zaken.

Burgemeester Dijkma komt daarover terug in de uitwerking.

De heer Van Steeg (CDA) had nog gevraagd naar de financiën. Hij vraagt naar waar de verhouding ligt. Wat is te weinig? Wat wordt gevraagd van de gemeentelijke begroting om op de langere termijn om hiervan werk te kunnen maken. Hij zet dit ook in het licht van wat hij zei over de sociale kant. Ook bij de sociale organisaties komt een rekening te liggen en die moet ook ergens gefinancierd worden.

2680 **Burgemeester Dijkma** licht toe dat het straks gaat over miljoenen. De basis is niet op orde over de hele linie. Er zijn echt veel te weinig mensen. Zij hoopt een deel van het probleem te kunnen oplossen met middelen vanuit het Rijk. Dan nog blijft er waarschijnlijk een gat over in de nieuwe onderhandelingen met de nieuwe coalitie. Dat zal dan gevuld moeten worden. Het college zal in het overdrachtdossier het

totaalbedrag in beeld brengen. Zij merkt op dat alles wat zij niet uit Den Haag kan halen voor rekening van de gemeente komt. Dat is de urgentie.

De heer Sungur (DENK) vroeg in zijn bijdrage hoe het effect te meten van de instrumenten die de gemeente van plan is in te zetten.

2690 **Burgemeester Dijkma** antwoordt dat dit bij personen gaat om een substantiële afname van recidives, een toename van afgeronde PGA-trajecten door toeleiding naar werk of opleiding, de instroom van jonge aanwas moet afnemen en hun leeftijd moet omhoog, het totale aantal mensen moet omlaag.

Bij geldstromen gaat het om inzicht in waar het geld neerslaat, in de modus operandi, branches en kwetsbare gebieden.

De heer Sungur (DENK) vraagt dit als raad in de vorm van een memo te ontvangen.

2700 **Burgemeester Dijkma** vindt dit vrij overzichtelijk. **De voorzitter** verwijst naar het verslag. **De heer Sungur** (DENK) had de burgemeester horen zeggen dat het college een memo kan maken. **Burgemeester Dijkma** formuleert het anders. Zij wil uitstel van de raadsbehandeling voorkomen. **De heer Sungur** (DENK) antwoordt dat dat zijn insteek niet was. De burgemeester gaf heel concreet een opsomming hoe zij [het effect] wil meten van de instrumenten. Het leek hem handig vanuit de controlefunctie van de raad daarvan een concreet beeld te hebben zodat straks de raad kan nagaan hoe effectief het bestuur is.

De heer Koning (D66) doet een voorstel. Hij kan zich voorstellen dat wanneer de uitvoeringsplannen naar de raad gaan, hierop verder wordt ingegaan en dat [de effectmeting] nader wordt toegelicht en dat de raad er dan ook over kan spreken. Ook hij heeft er behoefte aan om te kunnen spreken over de manier waarop hier onderzoek naar gedaan wordt.

2710 **Burgemeester Dijkma** begrijpt dat. Zij gaat van harte akkoord met het voorstel [van de heer Koning]. Dit komt als een afzonderlijk verhaal terug in de Uitvoeringsagenda.

De voorzitter concludeert dat hiermee de commissie aan het einde is gekomen van de eerste termijn. Hij stelt de tweede termijn aan de orde.

Tweede termijn

De heer Koning (D66) hoorde de burgemeester zeggen over de wijkaanpakken daar op den duur naar toe te willen en dat daarvoor veel meer middelen nodig zijn. Hij zou van de burgemeester graag willen vernemen dat het daarbij niet de intentie is om die vergaande bestuursrechterlijke maatregelen zoals de vergunningsplicht te gaan uitrollen. Hij krijgt hierop graag de reactie van de burgemeester.

2720 **Mevrouw Assen** (PvdA) verduidelijkt haar vraag daarbij. Die ging nadrukkelijk niet vanuit het oogpunt van veiligheid, maar veel breder, zoals die in Overvecht ook veel breder is. Daar gelooft haar fractie in.

De heer Koning (D66) concludeert dat daarmee ook een stuk duidelijkheid is gegeven. Hij vindt dit helpen en dankt mevrouw Assen daarvoor.

Burgemeester Dijkma had die vraag al zo geïnterpreteerd. Het hele programma in Overvecht gaat ook over de Woningbouwimpuls, over herinrichting, et cetera. Zij heeft richting mevrouw Assen geantwoord dat daar heel veel geld nodig is wanneer het bestuur dat zo wil.

2730 **De heer Sungur** (DENK) vraagt over vergunningsplicht of de burgemeester de financiële gevolgen uiteen kan zetten wanneer de raad daarvoor zou kiezen en wat dat zou betekenen voor de financiële kant van het hele verhaal.

Burgemeester Dijkstra neemt aan dat hiermee bedoeld wordt op de leges of op de kosten voor ondernemers. Zij vraagt wat de heer Sungur precies bedoelt.

De heer Sungur (DENK) bedoelt de kosten voor de gemeente. Wat betekent dit in termen van capaciteit, in financiën, in alle inzet die nodig is wanneer de bedrijven een vergunning gaan aanvragen met een ondernemersloket die ze daarbij gaat begeleiden. Hij verwacht dat het geld gaat kosten.

2740 **Burgemeester Dijkstra** zal daarover terugkomen op dat moment. Dat is nu nog niet in beeld. Hiervoor is uitwerking nodig. De Bibob-onderzoekers zijn niet bedoeld voor de toepassing van het Ondernemingsartikel. Die zijn puur bedoeld om de verwachte gevolgen van corona te bekijken (bijvoorbeeld overname van horeca-onderneming et cetera). Dit vindt niet alleen in de binnenstad plaats.

De voorzitter concludeert dat hiermee ook de tweede termijn is afgerond. Hij recapituleert de gedane toezeggingen.

De burgemeester zal

- De volgende punten uit de nota toevoegen aan de beslispunt 1a (dat leidt tot een strekt ter vervanging): het aanbieden van opleiding, sport en dagbesteding, die aansluit bij de leefwereld en bij de talenten van de jonge mensen, verkennen van interventies zoals wijkrechtspraak, online schuldenrechter, en een multidisciplinair Toezichtsteam.
- Voor de Voorjaarsnota 2022 een plan presenteren voor het aantrekken van ervaringsdeskundigen en meer duidelijkheid geven over de inzet van hen.
- Voor de zomer 2022 terugkomen bij de commissie over de inzet van het MIT in Utrecht
- Bij de uitvoeringsagenda terugkomen bij de commissie over het meten van de effectiviteit van de gekozen instrumenten.
- Bij de uitvoeringsagenda terugkomen bij de commissie over de kosten van vergunningplicht.

2760 **De voorzitter** merkt op dat in principe voorzien is dat dit onderwerp in 60 minuten zal worden besproken in de veegraad met de B-status,

Hij gaat na in hoeverre er nog moties of amendementen zullen worden ingediend:

De heer Koning (D66) kondigt één amendement en twee moties aan met betrekking tot aanmelding wietexperiment, focus op preventie meer dan op repressie, specificeren van het melden; waar wordt naar gevraagd.

De heer Van Steeg (CDA) kondigt twee moties aan en mogelijk nog een amendement.

2770 **Mevrouw Meerding** (VVD) neemt zich geen moties of amendementen voor. Zij is blij met de gedane toezeggingen.

Mevrouw Assen (PvdA) zal iets inbrengen over integraliteit en wat het vraagt van andere afdelingen.

De voorzitter concludeert dat hiermee het debat is afgerond.

Punt van orde

De voorzitter legt de vraag voor of agendapunt 8 vanavond nog behandeld zal worden.

2780 **Mevrouw Assen** (PvdA) verneemt desgevraagd van de burgemeester dat uitstel geen consequenties heeft. Zij concludeert dat dit agendapunt later behandeld kan worden.

De voorzitter begreep van de griffier dat in januari tijd is voor de behandeling en dat dit agendapunt als eerste punt besproken zou kunnen worden in deze commissie.

De heer Van Corler (GroenLinks) wil recht doen aan het belang van dit punt en is er voorstander van dit punt door te schuiven.

De heer Van Steeg (CDA) is voorstander van het doorschuiven van dit plan.

De heer Koning (D66) vindt het extra uur nachtrust juist in deze tijd wel goed en de reden dit punt vanavond niet te behandelen.

2790 **De heer Sungur** (DENK) benadrukt en herhaalt er moeite mee te hebben dit voorstel volgende week in de raad te bespreken. Zijn agenda is overvol.

Mevrouw Streefland (ChristenUnie) gaat akkoord met het doorschuiven van dit agendapunt.

Ingaand op de inbreng van de heer Sungur heeft zij alle begrip voor de ervaren drukte. Gezien de ontwikkelingen in Den Haag vindt zij het van groot belang om agendapunt 7 volgende week wél in de raad bespreken.

Mevrouw Meerding (VVD) gaat akkoord met doorschuiven [van punt 8].

De voorzitter concludeert dat hiermee agendapunt 8 vanavond niet wordt besproken maar in de eerstvolgende commissie VBF in januari 2022.

2800 8. Raadsbrief stand van zaken aanpak straatintimidatie

Burgemeester, Beleidsterrein: Openbare orde en Veiligheid

Indicatieve behandeltijd: 120 minuten

Geagendeerd door: Bert van Steeg, (CDA), Myrthe van Mil, (S&S), Hester Assen, (PvdA), Tess Meerding (VVD), Cees Bos, (SBU), Sophie Schers, (GroenLinks)

2810 *Naar aanleiding van de Raadsinformatiebijeenkomst willen genoemde fracties in debat over de aanpak van straatintimidatie in Utrecht. Zij willen spreken over de huidige stand van zaken en hoe het beleid kan worden aangescherpt. Daarnaast willen zij ideeën en richting meegeven voor het aangekondigde plan van aanpak straatintimidatie. Naar aanleiding van de raadsinformatiebijeenkomst willen de fracties spreken over de manier waarop gedrag effectief kan worden beïnvloed en effectief omgegaan kan worden gegaan met meldingen. Als laatste wensen genoemde fracties stil te staan bij de onveilige plekken in de stad als het gaat om straatintimidatie en hoe deze plekken veiliger kunnen worden gemaakt.*

8.1 Raadsbrief aanpak straatintimidatie

Dit punt 8. is doorgeschoven naar de eerstvolgende commissievergadering.

De voorzitter rondt de vergadering af om 22.39 uur.